

MADIU

Tetela bwebwe'ana Madiu 'ileleya

Yesu 'ana tomuliyao site tuwelo 'aigeda 'oidiyega sanina Madiu, ma sanina heluwena Libai. Tauna gwama Yudiyaina*, ma hesi meLoma 'i'abi'abihetedi ma takesi* meYudiya 'oidiyega 'ihehegogonedi meLoma weyahidi. Bewa lamuna meYudiya Madiu sihe'ipi'ipiyeya, ma hesi Yesu Madiu 'i'atemuyamuyaeya, ta 'ibwauweya, ta 'imulyeya; ma muliyetega Yesu tetelina 'ileleya ma 'ihewaileya 'abehEGA tauna tuwa Mesaiyaina. Mesaiya* 'ana bui 'ena Gilisi* 'oinega beno Keliso*, ta 'ana nuwasabwalena beno To'abihetena. Tauna Mesaiyaina meYudiya siloloyamweya to tutu 'oina 'ilatuma ma 'i'abihetedi.

Yehoba 'ina loina 'ana sanapu wete buki bewa 'alona 'imiyamiya.

Yesu Keliso* tubunao

(Luke 3:23-38)

1 Lele bewa To'abihetena Yesu tubunao nugenugetadi weyahidi. Yesu tubuna hauhauna Debida*, ma tubuna nugenugetana Ebalahamo*.

2 Weyahina bewa gide: Ebalahamoina natuna Aisake*, ma Aisake natuna Yakobo*, ma Yakobo natunao Yuda matasinao. **3** Yudaina natunao Pelesi ma Dela, sinadiu sanina Temali, Pelesi natuna Esiloni, ma Esiloni natuna Elama, **4** ma Elama natuna Aminadaba, ma Aminadaba natuna Nasoni, ma Nasoni natuna Salimoni, **5** ma Salimoni mwanena Leyabi ma natidiu Bwasa, ma Bwasa mwanena Ludi, ma Bwasa ma Ludi natidiu Obedi, ma Obedi natuna Yese*.

6 Yese natuna Debida* tauna kini, ma Debidaina Ulaiya mwanena 'ihematabaleya ma 'ihaiya ta natidiu Solomoni. **7** Solomoni natuna Lehoboama, ma Lehoboama natuna Ebaya, ma Ebaya natuna Esa, **8** ma Esa natuna Yosepata, ma Yosepata natuna Yolama, ma Yolama natuna Usaya, **9** Usaya natuna Yotama, ma Yotama natuna Eyasi, ma Eyasi natuna Hesakaya. **10** Hesakaya natuna Manasa, ma Manasa natuna Amoni, ma

Amoni natuna Yosaya.¹¹ Yosaya natunao Yekonaya matasinao, ma 'idi tutaina meBabiloni sinaoma ma meYudiya si'abiyahidiya ta sitauyedyi 'idi tupwa Babiloni 'oina.

¹² Tutaina Babiloni 'oina simiyamiya. Yekonaya natuna Siyalitiyeli, ma Siyalitiyeli natuna Selubabela.¹³ Selubabela natuna Ebiyuda, ma Ebiyuda natuna Ilaiyakimi, ma Ilaiyakimi natuna Esoli.¹⁴ Esoli natuna Sadoka, ma Sadoka natuna Ekimi, ma Ekimi natuna Eliyuda.¹⁵ Eliyuda natuna Eliyesa, Eliyesa natuna Madani, ma Madani natuna Yakobo.

¹⁶ Yakobo natuna Yosepa, tauna Meli mwanena, ma Meliina natuna Yesu. Yesu tauna sihesaniyeye To'abihetena.

¹⁷ Yesu tubunaowedi sanidi 'adi baibaiwa potitu. Ceguma Ebalahamo 'inega tahasili ma Debida 'oina, beno 'adi baibaiwa potini. Ma 'eguma Debida 'inega tahasila ee tutaina meBabiloni meYudiya sitauyedyi Babiloni 'oina, beno 'adi baibaiwa potini. Ma 'idi tuta Babiloni 'oina 'inega ma Yesu 'ina tuta 'oina 'adi baibaiwa wete potini.

To'abihetena Yesu 'ina li'u
(Luke 2:1-7)

¹⁸ Bewa gide To'abihetena Yesu 'ina li'u. Yesu sinana Meli silosonaneya Yosepa ba'idana, ta 'abwa geya simiyaluwa ma Meli 'igamwa, ma 'ina gamwaina Yaluyaluwa Tabuna 'inega.¹⁹ Ma Yosepaina 'inuwagala Meli 'ina gamwa weyahina. Tauna loheya bwebwe'ana, ta geya nuwana ma Meli 'igihemwadine, ma 'inuwatuhu 'abehega 'ilogwahata gahuwe.

²⁰ Ma Yosepa 'ina nuwatuhu 'abwa 'ipaipaihowa, ta 'ina tuta 'enowa nihiyega Yehoba 'ina anelose* 'aigeda 'ihewaeya, 'igwae, "Yosepa, 'owa Debida tubuna, sahena 'unuwanuwagala Meli 'ina gamwa weyahina, beno Yaluyaluwa Tabuna 'inega, tuwa 'eguma 'utoe mwaneu.²¹ Ma 'abwa natuna meloheyana 'ihenatune, ma 'uhesaniye sanina Yesu, weyahina tauna 'ina tomotaiyao 'idi pui 'oidiyega 'abwa 'i'abihetedi."

²² Ginauledi silatulatu weyahina mwalohene palopita* 'aigeda 'ina gwae 'ihewpaila nugetediya ta Buki Tabu 'oina 'ilelediya 'igwae,

²³ "Gumalaulauna geya 'ilogwali ma 'igamwa ma natuna meloheyana 'ihenatune, ma sanina sida hesaniye Imanuweli." (Ma saniina 'ana bui Yehoba ba'idadai.)

²⁴ Ma Yosepa 'eno'enowega 'ito holowa ta aneloseina 'ina gwae 'ihematamataneya, ma Meli 'ihaiya,²⁵ ma geya 'wapina 'iliabitoho ma 'ana siga 'ihenatuna, ma Yosepa gwamaina 'ihesaniyeya Yesu.

Tosonogao 'idi habo'ena gwama Yesu 'oina

2 ¹ Tutaina Yesu 'ili'uwa Bedeliyema 'oina, Helodi* tauna 'iloiloina Yudiya* 'alona. Ma tutaina 'oina tupwadi tosanasanapuwao tupwa bomatuwegwa sitauyama ma meYelusalema 'oidiya sihesilala,² sigwae,

“To'eha meYudiya 'idi kini hauhaunaina? Casanapuya 'ili'u pwaiya, weyahina 'ina 'ipwala 'a'iteya tupwa bomatuwega 'isaehaneya, 'oinega 'atauyama sabi 'etuluha 'oina.”

³Cidi gwae bewa toloinaina Helodi 'ihesagoheya ma 'i'ateyohowa ma wete meYelusalema mabwaiyadi si'ateyohowa gwaе bewa weyahina. ⁴Ma Helodi meYudiya 'idi topwaoli madoudi ma loina 'ana tohe'itao* 'ibwau 'autedima ma 'oidiya 'ihesilala 'igwaeya, “To tupwa 'oina To'abihetenaina 'ina 'ebeli'u?”

⁵Ma sigwae, “Bedeliyema 'oina, beno Yudiya 'alona, gide palopita 'ina hepwaila Buki He'asisi 'alona 'igwaeya,

⁶'Bedeliyema 'alona 'igu boda Isileli* 'idi tololina 'abwa 'ilatuma, ma 'i'itayahidi. Bewa weyahina Bedeliyema 'asa wasawasa ma sanina madouna Yudiya 'asainao mabwaiyana 'oidiyega.’”

⁷Coinega Helodi tosanasanapuwedi 'ibwau gahuwediya, ma 'oidiya 'ihesilaleya tutaina 'ipwalaina 'ilatu hohauwa. ⁸Cihesilala ma 'idi hemaisa 'ihesagoheya ma 'iloinaediya, 'igwae, “Watauya Bedeliyema 'oina ma gwamaina wa'ebese bwaibwaini, ma 'eguma walobeya wahilama 'oiguwa ma wahepwaila, ma taugu wete yatauya ma ya'etuluha 'oina.”

⁹Nage 'oinega silatuwa ma sitauya, ma 'ipwalaina mwalo tupwa bomatu 'oina si'l'ebubuya matadiya 'isaehaneya tauna simuliyea ma tupwaina 'ipwalaina 'isaemasiya 'oina sitauya ta gwamaina silobeya, ¹⁰ma 'ipwalaina weyahina siyaliyaya madou hedada. ¹¹Gwamaina silobeya ma siluhuwa hadai ma gwama sinana Meli ba'idana si'itediya, ma si'etuluha gwamaina 'oina. Wete helauwedi si'ewedima ma gwamaina 'oina silagudiya, beno goula* ma 'inisenisi* ma wete mulo*.

¹²Ma muliyetega nihiyega Yehoba 'ihemataluwediya ma sahena Helodi 'oina sihilahila, 'oinega sitoholowa ma mali 'edega sitauya 'idi 'asa.

Yosepa ma gwamaina masinana sidena Itipita 'oina

¹³Sitauya, ma hesi Yosepa 'oina anelose 'aigeda nihiyega 'ilatuwa ma 'ihewaeya, 'igwae, “Yosepa, 'utoholo ma gwama masinana 'utoedi ma wadena tupwa Itipita 'oina ma nobwa wamiyamiya ma 'ana siga yahemataluwego, ma walohihilama. Cimi dena bewa huhuna, weyahina Helodi nata beno gwamaina 'i'ebese ma 'abehega 'ilohe'amasi.”

¹⁴Coinega nihuwanina 'oina Yosepa 'itoholowa ma gwama masinana 'itoediya ma sitauya Itipita. ¹⁵Ma Itipita 'oina simiyamiya ma 'ana siga Helodi 'i'amasa. Cidi miya taumanaina nage ma 'abehega Yehoba 'ina gwae 'ilatu, gwaeina 'aigeda palopita 'ihewaila nugeteya 'igwae, “Itipita 'oinega natugu yabwauweyama.”

¹⁶Ma tutaina Helodi tosonogaedi 'iyamwa 'asaediya, weyahina geya sihilama, 'idi 'abo weyahina 'igamwasowala madouna, ma 'ina loina

'ilaguya ta tolo'alehao 'ihewasaediya Bedeliyema 'asanao 'oidiya, ma 'abehega gwagwama loheloheyadi taudi 'adi bolime 'eluwa 'oinega 'isuluwa sida lohe'amasidi. Gwagwamaedi bewa gide 'adi loin Helodi 'ilaguya, weyahina tosonogaedi 'idi gwae 'oinega 'isanapu pwaiya gwamain'a ina li'u 'ana tuta.

¹⁷Coinega tutaina 'ilatuwa to'aha palopita Yelemaiya mwalo 'ihewaila nugeteya, 'igwae,

¹⁸“Dougwaegwae 'asa Lama'a 'oinega tahesagohe. Nuwagala ma mataneu sidogwaegwae. Litiyeli ma'ina susuwao sidoudou, ma 'idi dou 'oinega sahena siyalialiyyaya, natudiyao 'idi 'amasa weyahina.”

Sihila Nasaleta 'oina

¹⁹Itipita 'oina simiyamiya eeta 'ana siga Helodi 'i'amasa, ma Yehoba 'ina anelose 'ilatuwa Yosepa 'oina, ta nihiyega 'ihewaeya, ²⁰'igwae, "Yosepa, 'utoholo ma gwama masinana 'utoedi ma wahila Isileli 'oina, weyahina gwama 'ana 'aleha 'i'amasa pwaiya."

²¹Ma Yosepa 'itoholowa, ma gwama masinana 'itoediya ma sihila Isileli.

²²Sihilama ta Yosepa wasa 'ihesagoheya 'abehega Helodi natuna Alekeleo 'ihesuwaheyeya ma 'ihetoloina tupwa Yudiya 'oina, ma Yosepa 'imatauta ta geya nuwana 'itauya Yudiya 'oina, ma nihiyega Yehoba sanapu 'i'ebwaeya, ma 'isakowasiya 'itauya tupwa Galili 'oina, ²³ma 'ilo'asa Nasaleta 'oina. Bewa 'oinega palopitao 'idi hepwaila nugeta 'ilatuwa sigwae,

“Tauna 'abwa sihesaniye gwama Nasaleta.”

Yoni to'abihebabitaiso

(Maki 1:1-8; Luke 3:1-18; Yoni 1:19-28)

3 ¹Tuta nage 'oina Yoni to'abihebabitaiso 'ilatuwa balabala 'awawa* tupwa Yudiya 'alona ma 'ilolohatoto 'igwaeya, ²"Cimi mumuga galana 'oidiyega wanuwabui, weyahina Yehoba nata 'oida 'ihetoloina."

³Palopita* Aiseya mwalohene bewa Yoniina weyahina 'igwaeya, "Tobwau 'aigeda tupwa balabala 'awawa 'enana madouna 'oinega 'ihewaila latuwa ma 'igwae, 'Badaina 'ina 'eda wahunae ma wagihedumwalu.' "

⁴Ma Yoni 'ana 'ale'o hebai kameli* hunuhunuwana tuwa, ma 'ana gadiwana kameli 'wapina, ma 'ana 'e'ahai bilolo ma mwagagau tuwa.

⁵Ma Yoniina tupwa balabala 'awawa 'ilolohatoto ta meYelusalema ma Yudiya 'ana tomiyao ma we'aha Yolidani papalina 'ana tomiyao mabwaiyadi si'autama Yoni 'oina, ⁶ma 'idi mumuga galana sihepwailediya, ma 'oinega 'i'abihe babitaisowedi we'aha Yolidani 'alona.

⁷Ma Palisiyao* ma Sadusiyao* baibaiwadi wete sinaoma sabi babitaiso, ta Yoni 'i'itediya ma 'ihegwaediya, 'igwae, "To'abo 'omi gide mwatal! Ma wanuwatuhuya 'abehega nata Yehoba 'ina gamwasowala 'oinega wadena, 'awa? ⁸Coinega 'ilobwainegomiya ma 'imi nuwabui moisa wahe'itaedi 'imi paihowa bwebwe'adi 'oidiyega. ⁹Ma sahena wanuwanuwa hane 'abehega 'omi Ebalahamo tubunao ma 'oinega Yehoba 'i'atemuyemuyegomi. Hesi geya! Ma wa'ita Yehoba sawasawahina ma dimwa bewa 'oidiyega Ebalahamo tubunao 'ipaihowadi. ¹⁰Ma 'eguma 'imi mumuga geya bwebwe'adi nata Yehoba 'iheyatalaegomi, gide 'aiwe 'eguma geya huwaina bwebwe'ana, tomota sigoha yahuledi ma 'aiwe 'ala'alata 'oina siuledi ma sigabudi.

¹¹"Ceguma wanuwabui, taugu we'ahega ya'abihe babitaisowegomi, ma hesi 'abwa 'aigeda loheya muliguwega 'inaonaoma, tauna 'imadou sinegauwa, ta geya 'ilobwainegau ma weyahina 'ana butu* yalihasi. Ma loheyaina 'itauyama, ma Yaluyaluwa Tabuna, gide 'aiwe ninima, 'oinega nata 'i'abihe babitaiso. ¹²Ma wete 'ina goliyega witi* 'isapidi ma huwaidi sigubala ma muliyetega huwaina 'ausaladi 'ihedodo 'ina hada 'e'ahai, ma mohomohowedi 'igabudi 'aiwe ninima hatayaina 'oina."

Yoni Yesu 'i'abihe babitaisoya

(Maki 1:9-11; Luke 3:21-22)

¹³Tuta nage 'oina Yesu tupwa Galili 'i'ebesineya ma 'inaowa Yolidani, Yoni 'oina, sabi babitaiso. ¹⁴Coinega Yoni nuwanuwana Yesu ba'idana sihesa'ugelasa, ma 'igwaeya, "Cilobwaineyea ma 'owa 'u'abihe babitaisogau, ma togidega 'unaoma ma 'abehega taugu ya'abihe babitaisogo?"

¹⁵Ma Yesu Yoni 'ina gwae 'ihemaiseya, 'igwae, "Geya. Hesi bewa gide 'owa 'u'abihe babitaisogau. Weyahina bewa 'oinega loina mabwaiyadi 'ausaladi tamuliyedi." ¹⁶Coinega Yoni 'itagwala ma Yesu 'i'abihe babitaisoya. Ma 'oinega Yesu we'ahega 'igayohanema, ma galewa 'i'eso'eya ma Yesu Yehoba Yaluyaluwana 'i'iteya 'ana 'ita gide gabubu 'isuluma ma 'oina 'itowa. ¹⁷Ma hesi 'aigeda 'enana galewega 'igwaema 'igwae, "Beno natugu moisa. Tauna weyahina yayaliyaya madouna."

Yesu 'ana tohona Seitani 'oinega

(Maki 1:12-13; Luke 4:1-13)

4 ¹Bewa 'oinega Yehoba Yaluyaluwana Yesu 'itoeya ma 'itauyeya tupwa balabala 'awawa* ma 'abehega 'ana tohona Seitani* 'oinega 'iloba. ²Ma sabwelo poti 'alona geya 'i'ai, ma 'igomaleya madouna.

³Ma totohoina 'ilatuma ma 'igwaeya, "Ceguma 'owa Yehoba Natuna, dimwa bewa 'uloinaedi ma sihe'e'ahai."

⁴Ma Yesu 'igwaeya, "Buki He'asisi 'alona loina 'imiyamiya 'abehega,

‘Tomota yawasidi geya 'e'ahaimo 'oinega, ma hesi Yehoba 'ina gwaeyao mabwaiyadi 'oidiyega.’ ”

⁵ Coinega Seitani Yesu 'itoeya ma 'itauyeya Yelusalema, ma Hada He'asisi* tabwana moisa 'oina 'ihetoholoya, ⁶ ma 'ihewaeya, 'igwae, “Ceguma 'owa Yehoba Natuna, bewa 'oinega 'ulataheya, ma geya'abwa 'uhesihesilae. Weyahina Buki He'asisi 'igwae pwaiya 'igwae, ‘Yehoba 'ina anelose 'iloinaedi ma si'itayahigo,’ ma wete 'igwae,

‘Nimadiyega si'ahaligo, ma 'oinega sahena 'uhesihesilae dimwa 'oidiya.’ ”

⁷ Ma Yesu wete 'igwae, “Caigeda wete gwaes Buki He'asisi 'oina 'imiyamiya, 'igwae,

‘Sahena 'ino Bada Yehoba 'utohotoho.’ ”

⁸ Ma Seitani Yesu 'itoeya 'oya madouna tabwanina, ta nage 'oina 'ebe loina wasawasa bale'uwa mabwaiyana Yesu 'oina 'iheditediya, ⁹ ma wete 'itoohohileya, 'igwae, “Tupwa nage mabwaiyadi yada 'ebwaego, 'eguma 'ube'u sulu ma 'oiguwa 'utuluha, nata 'ebe loinaedi ya'ebwaego.”

¹⁰ Coinega 'iheliyeya 'igwae, “Seitani 'u'ebesinegau. Buki He'asisi 'alona loina 'imiyamiya 'abehegaa,

‘Cino Bada Yehoba namo 'oina 'u'etuluha ma taunamo 'ina gwaes 'uhematamatanedi.’ ”

¹¹ Ma Seitani Yesu 'il'ebesineya, ma muliyega aneloseyao silatuwa ma silemeya.

Yesu 'ina paihowa 'ihegaineya tupwa Galili 'oina

(Maki 1:14-15; Luke 4:14-15)

¹² Ma muliyetega Yesu wasa 'ihesagoheya 'abehegaa Yoni deliya silaguluhuweya, 'oinega 'ihila ma Galili 'oina 'itauya. ¹³ Coinega Nasaleta 'il'ebesineya ma 'ilo'asa Kapaneumi holai, beno susu Sebuloni ma Napitalai 'idi bale'uwa. ¹⁴ Ginaula bewa weyahina palopita Aiseya mwalojhene 'ihewpaila ta Buki He'asisi 'oina 'ileleya, 'igwae,

¹⁵ “Sebuloni ma Napitalai, 'idi gogo beno hola ma we'aha Yolidani gamwagamwanidiya, taudi ganamuli 'idi tupwa, sanina Galili. ¹⁶ Taudi guguyou 'ina tupwa 'oina simiyamiya, ma hesi bewa tuwa maedana madouna si'ita pwaiya, weyahina mwalo 'amasa 'ina tupwa galana 'oina simiyana, ma bewa tuwa 'asilala 'oidiya 'isaehaneya.”

¹⁷ Tuta nage 'oina Yesu 'ina lohatoto 'ihegaina ta 'igwae, “Cimi paihowa galadi 'oidiyega wanuwabui, weyahina nata ma Yehoba 'ihetoloina 'oida.”

Togomana 'ehata Yesu 'ibwauwedima

(Maki 1:16-20; Luke 5:1-11)

¹⁸ Coinega 'aigeda tuta Yesu Galili holai 'ihasahasane, ta togomana siteluwa matasina 'il'itediya 'idi gomana siyahuyahuwe, 'aigeda Saimoni,

tauna wete sihesaniyeya Pita, ma tasina sanina Andulu. ¹⁹Coinega 'ibwauwediya, ta 'igwae, "Wamuliyegau ma tomota wa'onadi."

²⁰Nage 'oina 'idi gomana si'ebesineya ma Yesu simuliyeya.

²¹Coinega wete 'ihasahasane, ma togomana sitetoi wagai 'idi gomana sigibugibubudi 'i'ita lobediy, taudi Yemesa ma Yoni matamadiu, tauna sanina Sebedi. Eema Yesu Yemesaina ma tasina 'ibwauwedima, ²²ma sitoholowa, ma waga ta tamadiu si'ebesinediya, ta Yesu simuliyeya.

Yesu tomota mabwaiyadi 'ilemediya

(Luke 6:17-19)

²³Yesu Galili mabwaiyana 'isakowasiyeya, ma 'idi hada tapwalolo* 'oidiya 'ilohatotowa, ma tetela bwebwe'ana Yehoba 'ina loina weyahina 'ihehepwaila, ma wete tomota 'adi lohalao 'oidiyega 'i'abi hebwebwe'anediya mabwaiyadi. ²⁴Coinega Yesu tetelina 'isaweyaneya Siliya gogonao mabwaiyadi 'oidiya, 'oinega tololahalao mabwaiyadi sitautauyedima 'oina, taudi silohala madouna ma wahidi simuyamuya, ma taudi hi'ahl'a* si'abi hebuwediya, ma taudi 'adi lohalo hebwasubwasumo ma wete tobelu, ma Yesu 'i'abi hebwebwe'anediya mabwaiyadi.

²⁵Bewa weyahina boda madouna Yesu simuliyeya, Galiliyega ma Dikapoliyega ma Yelusalemega ma Yudiyega ma wete Yolidani hali tupwega.

Yesu 'ina he'ita 'oyai

(Luke 6:20-23)

5 ¹Yesu boda madouna 'i'itediya, 'oinega 'i'ebesinediya ma 'ihaneya 'oyai ma 'imiyatoiya, 'oina, ma 'ina tomuliyo wete sihanema.

²Coinega Yesu 'ihegaina ma 'ihe'ita 'oidiya, 'igwae:

³Comi ma'imi nuwadobi wayaliyaya, weyahina Yehoba nimana wamiyamiya.

⁴Comi todou wete wayaliyaya, 'abwa Yehoba 'iheyaliyayegomi.

⁵Comi 'imi mumuga nuhana, wayaliyaya weyahina 'abwa Yehoba bale'u mabwaiyana 'i'ebwaegomi.

⁶Ma 'eguma 'omi mumuga 'ausalana nuwanuwami madouna wayaliyaya, beno 'abwa mumuga bwebwe'ana 'atemiya 'imadou.

⁷Ma 'omi to'atemuyamuya wayaliyaya, weyahina Yehoba wete 'i'atemuyamuyaegomi.

⁸Comi 'atemi 'ausaladi wayaliyaya, weyahina 'abwa Yehoba wa'ita.

⁹Comi to'abi henuwadaumwala wayaliyaya, weyahina Yehoba 'i'ahwa natunegomi.

¹⁰Ceguma 'omi 'imi paihowa bwebwe'ana weyahina tomota si'alehegomi, beno wayaliyaya weyahina Yehoba nimana wamiyamiya.

¹¹ Ma 'eguma weyahigu tomota siloloheliwegomi, si'ale'alehegomi, ma 'idi 'abowega si'ahwa galegalegom, wayaliyaya tuwa. ¹² Moisa 'ilobwainegomiya ma wayaliyaya madouna, weyahina 'abwa 'ami maisa bwebwe'ana galewa waloba. Ma 'omi gide Yehoba 'ina palopitao mwalo. Weyahina taudi wete 'idi miya mwau silobeya tomota 'oidiyega.

Hola ma mayale weyahidi
(*Maki 9:50; Luke 14:34-35*)

¹³ Comi gide hola mebale'u weyahidi. Ma hesi 'eguma hola 'ina waiwai 'igumwala, geya sawasawahina ma 'ibwebwe'ana hila, 'oinega talogwahate ma tasiwa yahule 'eda 'oina. ¹⁴⁻¹⁵ Ma wete 'omi gide mayale mebale'u weyahidi. Ceguma mayale tagabu, sahena walata 'oinega ta'ahu'ahu hetaluhi, ma hesi 'ebe lagu tabwanina talagu, ma hada mabwaiyana 'iasilala. Wete gide 'eguma 'oya pwatana tahe'asa, geya sawasawahina ma 'asaina tadahwa. ¹⁶ Comi wete gide, 'ilobwainegomiya ma 'imi 'asilala wa'abi he'asilala tomota 'oidiya, ma 'oinega 'imi paihowa bwebwe'ana si'ita ma Tamamiu galewa sihepwatuwe.

Loina weyahina

¹⁷ Sahena wanuwanuwatuhu 'abehega taugu yanaoma ma Moses 'ina loinao nuwana palopitao 'idi he'itao ya'ewayahuledi. Ma hesi yanaoma ma 'abehega loinaedi ya'abilatuhedi. ¹⁸ Ma yahegwaegom 'abehega loinaedi silatu ma geya'abwa 'aigeda to'aha muhemuhena 'oidiyega 'isawala ma 'ana siga galewa ma bale'u sisawala. ¹⁹ Ma 'eguma taiya loinaedi 'aigeda 'oidiyega muhemuhena 'ilogwahate, ma tomota wete gide 'ihe'itaedi, tauna Yehoba 'ina 'ebeloina 'alona tauna toloduduna moisa, ma hesi 'eguma loinaedi 'uhematamatanedi ma 'uhe'itaedi, beno saniu 'imadou Yehoba 'ina 'ebeloina 'alona.

²⁰ Wete yahegwaegom 'abehega 'ilobwainegomiya ma mumugami taudi Palisiyao ma loina 'ana tohe'itao 'idi mumuga 'ida bwebwe'ana sinedi. Ma 'eguma geya, sahena Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina waluhuluhu.

Gamwasowala weyahina

²¹ Loina nugenugetana tubudao 'oidiya wasanapuya, 'igwae,
“Sahena lohe'amasa, ma 'eguma taiya 'ilohe'amasa, loina 'uloba.”

²² Ma hesi taugu yaloinegom 'abehega 'eguma taiya 'owa tasiu 'ugamwasowale, 'abwa loina 'uloba. Ma 'eguma tasiu 'u'ahwa galagalae loina 'uloba, tolinoao 'oidiyega. Ma wete 'eguma tasiu 'ana gwae mwauna 'ulagu, 'abwa 'uluhu 'asa 'ala'alatana* 'oina.

²³ Coinega 'eguma 'ino pwaoli 'u'ewe'eweyama ma 'abehega 'upwaoli Yehoba 'oina, ma 'eguma 'ebwa 'unuweya 'abehega tasiuina 'inuwagala 'owa 'ino mumuga weyahina, ²⁴ 'ilobwainegowa ma 'ino pwaoli 'ulagu

'ebe pwaoli deina, ma 'uhila tasiu 'oina ma 'utoho ma ba'ida walabina hila, ma muliyetega 'uhilama ma Yehoba 'oina 'upwaoli.

²⁵ Ma 'eguma 'aigeda loheya 'itoego ma 'itaubyego sabi heyatalaego, 'ilobwainegowa ma nugeta puiina 'ugihedumwalu mwayamwayauwe ma'iayu. Ma 'eguma geya, 'a tohe'ewaina 'ida tauyego tololina 'oina ma 'a loina 'uloba, beno silagugo deliya, ²⁶ ma hesi geya'abwa 'ulatulatu ma 'ana laba 'a buki mabwaiyana 'uhemaisa hegumwalidi.

Nuwatuhu dhwana weyahina

²⁷ Loina nugengetana wasanapu pwaiya, 'igwae,
“Sahena logwali,”

²⁸ ma hesi taugu yaloinegomi 'abehega 'eguma to loheya wahine 'oina 'inuwatuhu dhwana, tauna 'atena 'ipui pwaiya.

²⁹ Ceguma mata 'ebeulauin 'ebubunega 'i'abihebe'ugo 'ilobwaineyea 'ubwai yahule. Muya geya madouna 'eguma wahiu 'aigeda tuwa 'uloyahule, ma hesi muya madouna 'eguma matau weyahina Yehoba wahiu mabwaiyana 'iule suluhe 'asa 'ala'alatana* 'oina.

³⁰ Gide wete 'eguma nima 'ebeulauin 'ina paihowega 'i'abihebe'ugo 'ilobwaineyea ma 'u'upwa yahule. Muya geya madouna 'eguma wahiu 'aigeda tuwa 'uloyahule, ma hesi muya madouna 'eguma nimau weyahina Yehoba wahiu mabwaiyana 'iulesuluhe 'asa 'ala'alatana 'oina.

Sa'ilila weyahina

(Madiu 19:9; Maki 10:11-12; Luke 16:18)

³¹ Loina nugengetana 'igwaeya,
“Ceguma loheya 'aigeda nuwanuwana ma mwanena 'isa'ile 'ina leta loheyaina 'ida lele ma mwanena 'i'ebwae ma 'oinega 'isa'ilila.”

³² Ma hesi taugu yahegwaegom 'abehega, 'eguma loheya mwanena geya 'ipui ma tuwa 'isa'ila ma 'ihaibala hali wahine 'oina, loheyaina beno mwanena nugengetana 'i'abihepuiya, 'eguma wahineina 'ihaibala hali loheya 'oina. Ma loheyaina 'eguma 'ihai wahine sa'isa'ilina 'oina beno loheyaina wete topui.

Gwae hane weyahina

³³ Wete loina nugengetana wasanapuya 'igwaeya,
“Ceguma wagwaehane, sahena 'imi gwaeyedi wale'wale'wadi, ma hesi Yehoba weyahina wapaihowedi.”

³⁴ Ma hesi taugu 'imi gwae hane mabwaiyadi ya'ausidi. Geya'abwa galewa weyahina wagwaegwae hane nuwana wa'e'eta'wata'walulu, weyahina galewa Yehoba 'ina 'ebemiya. ³⁵ Sahena bale'u weyahina wa'e'eta'wata'walulu, weyahina 'ahena 'ana 'ebelagu, wete sahena Yelusalema weyahina wa'e'eta'wata'walulu, weyahina tololina madouna

'ina 'asa.³⁶ Wete sahena debau weyahina 'u'eta'wata'walulu, weyahina
geya sawasawahiu ma debau 'aigeda 'uloine ma 'iwa'e'e, nuwana 'iduba,
'awa?³⁷ Ma hesi 'eguma gwae moisa, 'ugwae, "Moisa." Ma 'eguma geya,
'ugwae "Geya." Weyahina 'eguma gwae 'ulohepoi, beno Seitani 'oinega.

Sahena galana wahemaisie
(Luke 6:29-30)

³⁸ Loina nugenugetana wasanapu pwaiya, 'igwae,
"Mata 'aigeda 'ana henimahila mata 'aigeda, ma sala 'ana
henimahila sala 'aigeda."

³⁹ Ma taugu yahegwaegomu 'abehega sahena wahenimahila, ma hesi
'eguma taiya 'ase'aseu 'ebeulanega 'isapi, sahena 'uhehenima hile, ma
hesi 'ase'ase 'adigeyageyau wete 'utagwale ma 'isapi.

⁴⁰ Ma 'eguma taiya heyatala 'oinega 'a 'ale'o li'ewa, 'ino sita wete 'u'ebwae.

⁴¹ Ma wete 'eguma taiya 'ihiegwaego ma 'ina tobwatobwa 'u'ahala gogo
'aigeda 'oinega ma gogo 'aigeda 'oina, 'ilobwainegeoma ma 'upasima ma
gogo heluwena wete 'oina 'utauya.

⁴² Ma wete 'eguma taiya 'i'ahwa'ahwanoi 'oiuwa ginaula 'aigeda weyahina,
ginaulaina 'u'ebwae, ma sahena 'ino tobwatobwa 'unuwanuwahi.

Helau 'ada 'alehao 'oidiya
(Luke 6:27-28, 32-36)

⁴³ Gwae nugenugetana wasanapu pwaiya 'igwae,
"Ciyamiyao wahelauwedi, ma hesi 'ami 'alehao walolalehedi."

⁴⁴ Ma taugu yahegwaegomu 'ami 'alehao wahelauwedi, ma taudi si'abi
hemuyemuyegomi weyahidi wa'ahwanoi Yehoba 'oina ma 'i'abihetedi.

⁴⁵ Bewa 'oinega Tamadai galewa 'i'ahwa natunegomi, weyahina tauna
helau huhuna, ma tauna wete 'ina sinala 'ihalahala togalagala ma
tobwebwe'ana 'oidiya, ma wete 'ina dohi 'itagwatagwale tobwebwe'ana
ma taudi geya tobwebwe'ana 'oidiya.

⁴⁶ Ma 'eguma 'iyamiyao mo wahelauwedi, geya sawasawahina ma
maisa Yehoba 'oinega waloba, weyahina togalaedi, gide takesi* 'ana
to'ewao, 'idi helau gide 'omi 'imi helau, 'iyadiyao mo sihehelauwedi.

⁴⁷ Wete 'eguma tasimiyaomo wahe'iya'iyaguwedi geya mumugami hali
tomota mumugadi 'ibwebwe'ana sine, weyahina taudi ganamuli 'iyadiyao mo
sihehelabinidi, 'oinega taudi ma 'omi tuwa mumugami mahemahetenetra.

⁴⁸ Ma 'omi 'ilobwainegeomiya ma mumugami 'ausalana mabwaiyana,
gide Tamamiu galewa.

Helau 'awawa weyahina

6 ¹ Wete Yesu 'igwaeya: Ceguma tutaina nuwanuwami ma wahelau
taudi towewelohe 'oidiya, sahena tomota matadiya wapaipaihowa.

Ceguma gide wapaihowa 'ese, sahena hepwatu nuwana maisa walobaloba Tamamiu galewa 'oinega.

² Ma tutaina wahehelau towewelohe 'oidiya, sahena yoguli wamu'amu'a, gide taudi to'e'abo'abo hada tapwalolo* nuwana 'asa 'oidiya yoguli simu'amu'adi ma 'abehegaa tomota 'idi helau si'itadi ma sihepwatuwedii. Hede 'adi maisa tuta bewamo 'oina silobaloba ma hesi tuta 'inaonaoma geya maisadimo. ³ Ma 'omi tutaina wahehelau tuwa wa'ebwaya dahlwana, ⁴ ma 'oinega sahena tomota si'ita'ita, ma Tamamiumo 'imi 'ebwaya dahlwanaina 'il'ita, ma muliyetega maisa bwebwe'ana 'il'ebwaegomi.

Cahwanoi weyahina (Luke 11:2-4)

⁵ Cimi 'ahwanoi wete gide, 'eguma wa'ahwanoi Yehoba 'oina, sahena to'e'abo'abo gide wa'ahwa'ahwanoi, weyahina taudi nuwanuwadi ma tomota matadiya tapwalolo 'alona nuwana 'asai sitoholo ma si'ahwa'ahwanoi. Moisa 'adi hepwatu tuta bewa tuwa silobaloba, ma tuta 'inaonaoma geya. ⁶ Ma 'owa 'eguma 'u'ahwanoi, 'uluhu nugeta 'ino hada 'alona ma 'uhadagudu ma 'u'ahwanoi dahlwana Tamadaina 'oina, ma taunamo 'il'itago ma muliyetega maisa bwebwe'ana 'i'ebwaego.

⁷ Ma wete 'imi 'ahwanoi 'oidiya sahena walolohilahiladi gwaee gide taudi ganamuli si'oba'oba. Taudi 'idi hemisa ma gwaee baibaiwadi 'oidiyega maisa bwebwe'ana siloba. ⁸ Sahena 'omi taudi gide, weyahina 'omi Tamamiu 'imiyamiya, ma tauna 'ami mwauwao 'isanapu nugetediya ma muliyetega weyahina wa'ahwa'ahwanoi.

⁹ Coinega tuta 'ahwanoi 'oidiya bewa gide wa'ahwanoi 'esa:

"Tamama galewa, saniu 'ahe'asisiye, ma 'a'ahwanoyego ma 'owa 'uloinemai, ¹⁰ ma 'oinega 'ino nuwatuhuwedi 'apaihowadi, gide tuwa megalewa sipaipaihowa. ¹¹ Cama 'e'ahai sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oina 'u'ebwa'ebwaemai. ¹² Ma 'ima mumuga galadi 'unuwasamudi, gide wete tauma 'iyamayao 'idi mumuga galadi 'oima 'anuwasamudi. ¹³ Ma sahena 'utohotohomai, ma hesi togalaina 'oinega 'u'abihetemai."

¹⁴ Ceguma 'omi 'iyamiyao 'idi puiyao 'oimiyaa wanuwasamudi, Tamamiu galewa wete 'imi puiyao 'inuwasamudi. ¹⁵ Ma hesi 'eguma 'iyamiyao 'idi puiyao 'oimiyaa sahena wanuwanuwa samudi, Tamamiu wete 'omi 'imi puiyao sahena 'inuwanuwasamudi.

Hudi* weyahina

¹⁶ Wete 'eguma tutaina 'oina tapwalolo weyahina wahudi, beno geya sowana wa'ai, sahena manimi 'ilolonohunohu gide tuwa tonuwagala. Ma to'abo 'idi paikowa gide, weyahina taudi 'adi 'ita si'abihegaledi ma

'abehEGA 'idi hudi* tomota sisanapu. Taudi 'adi hepwatU tuta bewamo silobaloba, ma 'abwa geYA. ¹⁷Ma 'omi hesi tutaina 'e'ahai 'oinega wahudi tapwalolo weyahina, wamanibuyo ma wasinate, ¹⁸'oinega tomota 'imi hudiina sahena sisanasanapu ma Tamamiumo to'aha 'atemiya 'imiyamiya 'isanasanapu ma 'ana maisa 'i'ebwaegomi.

Maisa galewa weyahina
(Luke 12:33-34)

¹⁹Sahena 'imi wasawasa bale'uwa wahehe'autedi, weyahina sohusohu ma mwahulu wasawasa bale'uwa si'abi'abi hegaladi ma wete toyagaha siluhuluhu 'imi hada 'oidiya sabi yagaha, ²⁰ma hesi 'imi wasawasa galewa weyahina wahehetapewa. Weyahina galewa geYA wete sohusohu nuwana mwahulu ma 'ida tobwatobwa si'abihegaladi, ma wete geYA toyagaha. ²¹Ma to tupwa 'imi wasawasa 'imiyamiya, beno tupwaina 'oina 'imi nuwatuhu 'ipili.

Wahida 'ana 'asilala
(Luke 11:34-36)

²²Matada gide wahida 'ana 'asilala. Coinega 'eguma matadaina 'ausalana, wahida mabwaiyana 'asi'asilalana, ²³ma 'eguma matada sigala, wahida wete mabwaiyana siguguyou, ma 'eguma 'asilalaina 'igibo, 'abwa guguyou 'ubwa'ubwa 'i'ali sakowasiyegita.

Cada tololina 'aigeda tuwa
(Luke 16:13)

²⁴Topaihowa geYA sawasawahina ma 'ihetopaihowa badoo 'eluwa 'oidiya, 'aigeda 'ilogwahate ma hesi 'aigeda tuwamo weyahina 'ipaihowa, ma 'oinega 'aigeda 'i'ahwa bwebwe'ane ma 'aigeda 'i'ahwa galagala. Coinega geYA sawasawahina ma Yehoba 'ina paihowa ma wasawasa bale'u ta'abiluwedi.

Sahena 'ateyoho
(Luke 12:22-24)

²⁵Coinega yahegwaegomi 'abehEGA sahena 'imi miya bale'uwa weyahina wanuwanutuhu madouna, 'ami 'e'ahai ta 'ami we'aha ta 'ami 'ale'o weyahidi. Weyahina yawasida ginaula madouna 'oida, ma tobwatobwaedi wahi weyahidi geYA ginaula madouna.

²⁶Bewa 'aigeda 'ebe'ita ya'ebwaegomi bwasumo 'oidiya, tuta mabwaiyana geYA sidauna, geYA si'eli'eli, ma wete geYA 'idi hada 'e'ahaimo. Bwasumowedi ginaula 'i'iudi, ma tuwa beno Tamadai galewa tuta baibaiwana 'adi 'e'ahai 'i'ebwa'ebwaedi. Ma hesi wanuwanutuhuyahi 'abehEGA 'omi madoumi Yehoba 'oina, 'oinega sawasawahina ma

²⁷'ihe'aigomi. ²⁷Ma taiya 'oimiyega sawasawahina 'ina nuwatuhuwega 'ina tuta bale'uwa 'i'abiheduduli? Geya, 'awa?

²⁸Coinega to'aha weyahina wanuwanuwatuhu madouna 'ami 'ale'o weyahidi?

Ma 'aigeda wete bewa 'ebe'ita, haneyao 'idi bwala gogowa weyahidi wanuwanuwatuhu dadani. Tuta baibaiwana geya sipaihowa ma wete geya 'adi 'ale'o sipaihowadi. ²⁹Ma moisa, Solomoni 'ana 'ale'owao ma 'ana pasao 'adi 'ita 'ausaladi, ma hane 'adi 'ita hesi bwebwe'ana hedada. ³⁰Coinega wanuwanuwatuhu Yehoba 'ina 'itayahina 'oimiya weyahina. Tauna pwatula 'ihepasediya hane bwebwe'adi 'oidiyega; nige haneyedti sididiya ma gona siwelai ma sigabudi, ma 'omi pwatula wabwebwe'ana sinediya, ma hesi 'ami 'ale'owao 'i'ebwaegomi. Coinega sahena 'imi hemisa Yehoba 'oina 'iwe'awe'a.

³¹Geya'abwa wanuwanuwatuhu madouna ma wagwaegwae 'abehega, "To'aha 'a'ai?" bo "To'aha 'anuma?" bo "To'aha 'a'ote?" ³²Gwae bewa gide tomiya ganamuli 'idi gwae. Ma to'aha 'imi nuwatuhu Tamamu i galewa 'isanapu pwaidiya, gide 'ami 'e'ahai ta 'ami we'aha ta wete 'ami 'ale'o 'i'ebwaegomi tuwa.

³³Cilobwainegomiya ma nugeta Yehoba 'ina loina ta 'ina 'eda dumwaluna wa'ebese ma wamuliye, eeta 'ami 'e'ahai ma 'ami 'ale'o 'i'ebwaegomi wete.

³⁴Geya'abwa wanuwanuwatuhu gona weyahina. Beno namo nata tuwa weyahina wanuwanuwatuhu. Ma sabwelo sinaonaoma 'adi mwau sahena sabwelo nata 'ana mwau ba'idana talagulagu hegogone, ma hesi sabwelo 'aigeda 'aigeda taudi 'adi mwau weyahidi tanuwanuwatuhu 'adi sabwelowedi 'oidiya.

Cahwa galagala (Luke 6:37-38, 41-42)

7 ¹Sahena tomota wa'ahwa'ahwa galagaladi 'amuge wete Yehoba 'i'ahwa galagalaegomi. ²Weyahina to ginaula 'oidiyega tomota wa'ahwa galagalaedi nata 'oidiyega Yehoba 'i'ahwa galagalaegomi, ma wete togidega wamumuga 'esa tomota 'oidiya Yehoba gide wete 'imumuga 'oimiyega.

³Ma geya sawasawahina ma tasiu weyahina 'ugwae 'abehega matana 'aiwe tupwatupwana 'imiyamiya, weyahina 'owa wete matauwa 'etupwa 'imiyamiya, ma geya 'u'ita. ⁴Geya'abwa tasiu 'ugwaegwaene 'abehega 'aiwe tupwatupwana 'u'ewayahule matanega, weyahina 'owa wete matauwa 'etupwa 'imiyamiya. ⁵Cowa hede 'aigeda to'abo, 'awa? Ma hesi 'etupwa matauwega 'u'ewayahule nugete, ma 'oinega 'u'ebubuna bwaibwaina ma muliyetega tasiu matanega 'aiwe tupwatupwana 'u'ewayahule.

⁶Sahena Yehoba 'ina ginaulao 'u'e'eheleye 'edewa 'oidiya, tabu ta silogwahatedi ma sinaligo. Geya sawasawahina ma wete 'imi bagi* bawe wa'ebwa'ebwaedi, tabu ma wete si'ahuhe bi'ibl'idi.

Cahwanoi weyahina

(Luke 11:9-13)

⁷Wa'ahwanoi, ma Yehoba 'i'ebwaegomi. Wete wa'ebesa ma 'oinega waloba. Ma waula'e'e ma 'ahwa'eda 'iso'e. ⁸Ceguma ta'ahwanoi, Yehoba 'i'ebwaya 'oida, ma 'eguma ta'ebe'ebesa 'abwa taloba, ma wete 'eguma ta'eulaula'e'e beno 'ahwa'eda 'ihuwe 'oida.

⁹Ma togidega 'omi gwagwama tamadiyao, 'eguma natumiyaو
'e'ahai weyahina si'ahwanoi, beno da'ule wa'ebwaedi? ¹⁰Bo 'eguma silahana weyahina si'ahwanoi mwata wa'ebwaedi? Geya hene! ¹¹Moisa 'omi togala, ma 'imi 'ehele natumiyaو 'oidiya wasanapu pwaiya,
'abehega ginaula 'ausaladimo wa'ebwa'ebwaedi. Gide wete Tamamiu galewa, 'eguma wa'ahwanoi 'oina, 'isanapuya to'aha bwebwe'an
'ilobwainegomiya ma 'i'ebwaegomi.

¹²Ma 'eguma nuwanuwami to'aha ma tomota 'oimiya sipaihowa,
beno 'omi wete gide 'oidiya wapaihowa 'ese, weyahina bewa Mosese ma palopitao 'idi loina 'ana bwagila.

Cahwa 'i'iuna

(Luke 13:24)

¹³Cahwa 'i'iuna 'oinega waluhu ma sahena 'ahwa madouna
'oinega, beno 'ebe hesilae 'ana 'eda. Cedaina madouna ma 'ana tauya
meyameyahana ma tomota mabwaiyadi 'oina sitautauya. ¹⁴Ma yawasi
bwebwe'an 'ana 'eda 'ana tauya mwauna, ta 'ana 'ahwa 'i'iuna tuwa, ma
tomota hisahisadimo 'oina siluhuluhu.

Caiwe mahuwaina

(Luke 6:43-44)

¹⁵Tohepwaila 'abo'abodi 'oidiyega wa'itayahigomi, weyahina tupwadi
'abwa sinaoma 'oimiya, 'adi 'ita gide sipi manamanasamidi, ma 'alodiya
hesi gide tuwa 'edewa lolosasa. ¹⁶Ma 'idi paihowao 'oidiyega 'abwa
wasanapudi, weyahina talitali geya sawasawahina huwaina 'ihedamaya*.
Buyubuyuwa* wete gide geya sawasawahina ma huwaina 'ihedamaya*.
¹⁷Weyahina 'aiwe bwebwe'adi huwaidi bwebwe'adi, ma 'aiwe galadi
huwaidi wete galadi. ¹⁸Ma 'iyamo 'aiwe bwebwe'adi geya sawasawahina
ma huwaidi galadi sihuwaedi. Ta wete 'aiwe galadi geya sawasawahidi
ma huwaidi bwebwe'adi sihuwaedi. ¹⁹Ma hene 'eguma 'aiwe geya sida
huwa huwaina bwebwe'ana, nata tagoha yahule ma tagabu. ²⁰Gide wete
tohepwaila 'abo'abodi 'idi paihowega sawasawahina ta'inanadi.

To'abowao
(Luke 13:25-27)

²¹ Baibaiwadi 'oiguwa si'ahwa'ahwa bada ma 'abwa sahena siluhuluhu Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina, beno namo taudi Tamagu galewa 'ana tohematamatanao.

²² Tuta 'inaonaoma 'oina tomota baibaiwadi 'abwa 'oiguwa sigwae, "Bada, 'apaihowa weyahiu ma saniuwega 'alologuguya ma hi'ahi'a tomota 'oidiyega 'aula latuwediya, ma wete paihowa 'ebe henainaida 'apaihowediya."

²³ Ma hesi 'oidiya 'abwa yagwae, "Geya yasanapugomi taiyawedi 'omi. Wahila ma geya'abwa waluhuluhuma, weyahina 'omi togala."

Hada 'ana wahuwahu
(Luke 6:47-49)

²⁴ Cigu gwae bewa 'eguma taiya 'ihesagohedi ma 'ihematamataneedi, tauna gide 'aigeda tohad'a'abi sanasanapuna, 'ina wahuwahu dimwa 'oina 'i'abiya, ²⁵ ma muliyetega dohi 'idobima, ma yagewa 'idauma, wete yaumai madouna 'itowa, ma 'ina hadaina geya 'iguli, weyahina 'ina wahuwahu dimwa 'oina 'i'abiya.

²⁶ Ma 'eguma taiya 'igu gwae bewa 'ihesagohediya ma geya 'imuliyedi, tauna gide toheyauyaule 'ina hada 'i'abiya nenegwala 'oina. ²⁷ Coinega dohi madouna 'idobiya, ma yagewa 'idauwa, ma wete yaumai madouna 'itowa, ma hadaina 'iguliya ma 'ile'wa yahuleya.

²⁸ Tutaina he'ita bewa Yesu 'ilosalohidiya ma bodaedi nuwadi 'ihenainaida, ²⁹ ma sigwae, "He'ita bewa waiwaina, ma 'ida loina 'ana tohe'itao 'idi he'ita we'ana."

Yesu tolepelo 'aigeda 'i'abihe bwebwe'aneya
(Maki 1:43-45; Luke 5:12-16)

8 ¹Coinega 'oyega 'idobima ma boda madouna simuliyea. ²Ma 'oidiyega 'aigeda loheya ma 'ana lepelo 'inaoma Yesu 'oina 'i'ahetulasa, ma 'ihegwaeya 'igwae, "Bada, 'eguma 'ino nuwatuhu gide, sawasawahina ma 'u'abihe bwebwe'anegau." ³Ta Yesu nimanega loheya 'wapina 'i'abi tohoya, ma 'igwae, "Cehe 'ausala! Cubwebwe'ana." Ta loheyaina 'ana lepelo 'igumwala mwayamwayauwa, ta 'ibwebwe'ana. ⁴Coinega Yesu 'ihegwaeya, "Cutauya ma sahena 'eta taiya 'oina 'uhehepwailegau, ma hesi dumwadumwaluna 'utauya topwaoli 'oina ma 'i'itago, ma 'oinega 'upwaoli Yehoba 'oina to'aha gide 'ada loina Mosese 'oinega, ma tomota sisananapugo 'abehega 'ubwebwe'ana pwaiya."

Tolo'aleha 'ina 'ali'e 'ana 'abihebwebwe'ana
(Luke 7:1-10; Yoni 4:43-54)

⁵Eeta Yesu 'inaoma gogo Kapaneumi 'oina, ma tolo'alehao taudi meLoma 'adi tohanugeta 'aigeda 'inaoma ma 'i'ahwanoiya Yesu 'oina,

⁶'igwae, "Bada, 'igu 'ali'e 'aigeda 'ilohala, ma hadai ma'ana muya madouna 'ileno'eno, ma geya sawasawahina ma 'inihu."

⁷Ta Yesu 'igwae, "Nata yanaowa ma ya'abihe yawesai."

⁸Ma loheyaina Yesu 'ina gwae 'ihemisaaya, 'igwae, "Bada, geya 'ilobwainego ma 'igu hada 'uluhu, ma hesi 'ugwaemo ma 'igu 'ali'e 'iyawesai. ⁹Weyahina taugu loina yasanasanapu, ma 'agu toloinao 'idi gwae 'ana tomuliya, ma wete 'igu tolo'alehao yaloinaedi, ma 'eguma 'aigeda 'oina yagwae, 'Cutauya', 'itauya tuwa; ma 'eguma 'aigeda 'oina yagwae, 'Cunaoma', wete 'inaoma; ma 'eguma 'igu topaihowa 'aigeda yaheguae, 'Bewa 'upaihowa', 'ipaihowa tuwa.'

¹⁰Cina hepwaila bewa 'oinega Yesu 'iyaliyaya madouna, ta 'isakowasiya ma bodaedi simulimuliye 'ihegwaediya, 'igwae, "Moisa, geya 'aigeda taiya yaloba meIsileli 'oimiyega 'ina hemisa loheya bewa gide, ¹¹ma yahepwaila 'oimiya 'abehegaa baibaiwa hedade 'abwa tupwa mabwaiyana 'oidiyega sisawalama ma 'ane Ebalahamo ma Aisake ma Yakobo ma'iyadiyao si'ai hegogona Yehoba 'ina 'ebeloina 'alona, ¹²ma hesiyage 'omi 'abehegaa Yehoba natunao 'iula latuwegomi guguyou 'alona, ma nobwa wadou ma wahesala'l'ita, muyamuya 'oinega."

¹³Eeta Yesu tolo'aleha 'adi tohanugetaina 'ihegwaeya, "Causala, 'uhila. Cino 'ali'e nata 'iyawesai, gide 'ino hemisa." Tuta nage 'oina 'ina 'ali'eina waiwai 'ilobeya.

Tomota baibaiwadi Yesu 'i'abihe bwebwe'anediya

(Maki 1:29-34; Luke 4:38-41)

¹⁴Coinega Yesu Pita 'ina hada 'iluhuwa, ma Pita lawana 'iliteya 'ilohala, wahina 'iloyahiyahiya. ¹⁵Eeta 'inaowa ma nimana 'i'abiya, ma 'ina lohala 'isawala, ma 'itoholowa ma 'e'ahai 'i'atububuya Yesu weyahina.

¹⁶Coinega boi hohauwa tomiya 'asao tupwadi tomota si'ewedima, taudi hi'ahi'a* 'oidiya simiyamiya, 'oinega Yesu hi'ahi'aedi 'ina gwaeyega 'iula latuwediya, ma wete tolohalao mabwaiyadi 'i'abihe bwebwe'anediya.

¹⁷Ginauledi bewa silatu pwaya ma 'oinega palopita Aiseya 'ina hepwaila nugeta 'ilatuwa, gide Buki He'asisi 'oina 'ihewpaila 'igwae, "Tauna 'ida muyamuya ma 'ada lohalao 'ana to'ewayahula."

Tomota 'abehegaa Yesu simuliye ma geya

(Luke 9:57-62)

¹⁸Tuta nage 'oina Yesu boda madouna 'ilitediya sitoholo sakowasiyeya, 'oinega 'ana tomuliya 'ihegwaediya ma 'abehegaa wagega sihabala hali tupwa. ¹⁹Coinega 'aigeda loina 'ana tohe'ita 'inaoma ma Yesu 'ihegwaeya 'igwae, "Tohe'ita, nuwanuwagu ma yamuliyego. To tupwa 'oina 'utautau taugu yamuliyego." ²⁰Ma Yesu loheyaina 'ihegwaeya, 'igwae, "Cedewa totopwatula ma'idi gaula, ma wete bwasumo ma'idi nehwa, ma taugu Loheyaiguina* geya 'igu 'ebe 'enomo."

²¹ Ta 'aigeda wete tomuliya 'inaoma ma Yesu 'ihegwaeya, 'igwae, "Bada, 'utagwalegau ma yahila nugeta ma tamagu yayamwa 'ina 'amasa weyahina, ma yalagu, ma muliyetega yamuliyego." ²² Ta Yesu 'ihegwaeya, "Tuwa! Nobwa tamau, ma hesi 'umuliyegau, ma taudi to'amasaao 'idi to'amasa silagu galiha."

Yesu wediliya 'i'abi hedauwmwaliya
(Maki 4:35-41; Luke 8:22-25)

²³ Coinega Yesu ma 'ana tomuliyo sigeluwa wagai, ²⁴ ma sihabahabala hali tupwa, ma Yesu waga 'alona 'ieno sineya. Ma muliyetega wediliya madouna 'itowa, ma bagodu 'isiwasawa di'wa wagai, ma 'liunamo ma sidamana. ²⁵ Ta Yesu sihanoya ma sigwae, "Bada, 'ulememai 'amuge tadamana."

²⁶ Ma 'ihewaediya, "To'aha weyahina wamatauta? Togidega geya 'imi hemisamo, 'awa?" Coinega 'itoholowa ma yaumai ma bagodu 'iheliyediya, 'igwae, "Walolagu!" Ma ni'u mabwaiyana 'idaumwala.

²⁷ Coinega tomotaiyedi si'iteya nuwadi 'ihenainaida ma sigwae, "To loheya bewa, ta yaumai ma bagodu 'enana simuliyeya?"

Yesu hi'ahi'a 'iula latuhediyia
(Maki 5:1-20; Luke 8:26-39)

²⁸ Sihabala pwaiya ma siluhuwa meGadala 'idi tupwa, ma loheya siteluwa hi'ahi'a 'i'abihebuwediya ma galihalihina 'oinega silatuma. Ma mumugadi gala hedade, 'oinega geya sawasawahina ma 'aigeda taiya 'idi tupwaina 'oinega 'itauya. ²⁹ Siteluwaedi Yesu si'iteya ma sitala'asona, sigwae, "Cei! Cowa Yehoba Natuna, to'aha 'utohotoho ma 'abehega 'upaihowa 'oima? Cabehega tuta bewa 'unaoma sabi 'abihe muyemuyemai ma muliyetega heyatala?"

³⁰ Ma deidiya bawe baibaiwadi siduladula, ma 'adi to'itayahinao si'ita'itayahidi. ³¹ Coinega hi'ahi'aedi Yesu 'oina si'ahwanoiya, sigwae, "Ceguma 'uula latuhemai, sawasawahina ma baweyedi nage 'oidiya 'uhetunemai?"

³² Ma 'ihewaediya, "Walatuma." Ta loheloheya siteluwaedi 'oidiyega hi'ahi'aedi siulalatuwa ta silomwaya mwayauwa, bawe 'oidiya siluhuwa, 'oinega baweyedi mabwaiyadi sipili butubutu ta 'ade'adewalega sibe'uwa ma holai sidamana.

³³ Coinega baweyao 'adi to'itayahinaowedi simatauta ma sidena sitauya 'idi 'asa, ma ginauledi si'itediya mabwaiyana sihepwailediya tomiya 'asaedi 'oidiya, to'aha gide yauyauledi 'oidiya 'ilatuwa. ³⁴ Ta tomiya 'asaedi mabwaiyadi silatuma Yesu sabi 'itaina, ma tutaina silobeya silohesohesoiyeya ma 'abehega 'idi tupwa 'i'ebesine.

Yesu topeu 'aigeda 'i'abihe bwebwe'aneya
(Maki 2:1-12; Luke 5:17-26)

9 ¹ Coinega Yesu wagai 'igeluwa ma 'ihabala hila 'ina gogowa. ² Ma 'aigeda topeu boda si'ahaliya 'ina 'ebe'eno 'oina ma sinaoleyama Yesu

¹oina. Bodaedi 'idi hemisa Yesu 'isanapuya ma topeu 'ihegwaeya 'igwae, "Natugu, 'uyaliyaya, 'ino mumuga galadi 'adi nuwasam 'uloba pwaiya."

³Ma tupwadi loina 'ana tohe'itao Yesu 'ina gwae sihesagoheya ma taudimo sihehegwaegwae sigwae, "Yesuina 'igwaegwae hopa'ala Yehoba 'oina."

⁴Cidi nuwatuhuina Yesu 'isanapu pwaiya ma 'ihegwaediya, 'igwae, "To'aha weyahina 'atemiyega wanuwanuwatuhu galana? ⁵Ma to'aha wanuwanuhuya yada gwae loheya bewa 'oina ma 'abehega yagwae, 'Cino mumuga galana yanuwasam pwaiya', nuwana yada gwae, 'Cutoholo ma 'utauya'? ⁶Ma wasanapu 'abehega taugu Loheyaiguina bale'uwa ma sawesawehigu tomota 'idi mumuga galana yanuwasamudi." Coinega topeuina 'ihegwaeya, 'igwae, "Cutoholo ma 'ino 'ebe'eno 'u'ahali ma 'utauya 'ino gogowa."

⁷Coinega topeuina 'itoholowa ma 'itauya 'ina gogowa.'

⁸Ma bodaedi paihowa bewa si'iteya ma ma'idi he'asisi Yehoba sihehepwatuwe, weyahina tauna Yesu 'ana to'abihewawai.

Yesu Madiu 'ibwauweya
(*Maki 2:13-17; Luke 5:27-32*)

⁹Coinega Yesu tupwa bewa 'il'ebesineya ma 'itauya, ma loheya 'aigeda 'il'iteya, sanina Madiu, takesi* 'ana hada 'ebe paihowa 'alona 'imiyamiya, 'inega 'ihegwaeya, 'igwae, "Madiu, 'umuliyegau." Ta Madiu 'itoholowa ma Yesu 'imuliyeya.

¹⁰Muliyetega hada 'aigeda 'oina Yesu 'iluhuwa sabi 'ai ma tolopui gide takesi 'ana to'ewao ma tolopui tupwadi wete sinaoma, ma Yesu ma'ana tomuliyao ma'iadyia simiyatoiya.

¹¹Coinega tupwadi Palisiyao si'iteya ma Yesu 'ana tomuliyao 'oidiya sihesilala, sigwae, "To'aha weyahina 'imi tohe'ita takesi 'ana to'ewao ma wete togala tupwadi ba'idanao si'ai'ai hegogona?"

¹²Ma Yesu gwae bewa 'ihesagoheya ma 'ihegwaediya, "Taudi wahidi waiwaidi geya nuwadi to'abihebwebwe'ana, ma tololahao hesi. ¹³Coinega 'ilobwainegomiya ma Yehoba 'ina gwae wanuwa sabwalena Buki He'asisi 'oina, 'igwaeya,

'Nuwanuwagu 'atemuyamuya, ma geya nuwagu pwaoli.'
Bewa yanaoma geya tobwebwe'ana weyahidi, ma hesi topui sabi 'abihetedi."

Yesu 'ina gwae hudi* weyahina
(*Maki 2:18-22; Luke 5:17-26*)

¹⁴Ta Yoni 'ana tomuliyao sinaoma ma Yesu sihegwaeya, sigwae, "Tauma ma Palisiyao 'ima tapwalolo weyahina 'ai 'inega 'ahudi, ma togidega ma 'inega 'owa 'a tomuliyao geya sida hudi?"

¹⁵ Coinega Yesu gwae hegehegedi 'i'ebwaediya, 'igwae, "Togidega, sawasawahina hai 'ana toyo'owao sinuwagala 'eguma tohai meloheyana ma'iyadiu siyaliyaliyaya? Nuwana geya, 'awa? Ma wanuwatuhuyahi 'abehega tuta 'inaonaoma ma tohaiina 'i'ebesinedi, ma hesi sinuwagala ma 'e'ahai 'oinega si'etala he'asisi."

¹⁶ Ma 'aigeda wete gwae hegehegedi 'ihewaediya, 'igwae, "Geya sawasawahina ma 'ale'o 'ehauna tupwatupwana 'ale'o miyamiyana tabwabwada, 'amuge gide taigalaina 'ilotaigalasehe. ¹⁷ Ma geya wete sawasawahina ma we'aha 'ehauna ma waiwaina tasiwa 'wapi 'ebesiwa* miyamiyana 'oina. Ceguma bewa gide tapaipaihowa 'ese, we'aha 'ina seseha 'oinega 'wapiina 'ilotaigala, ma we'ahaina 'ilotasiwa, ma 'oinega 'ebesiwaina 'igala. Ma 'ilobwaineya ma we'aha 'ehauna ma waiwaina tasiwa 'ebesiwa 'ehauna 'alona, ma 'oinega mabwaiyana bwebwe'ana."

Yesu wahiwahine 'eluwa 'i'abihe bwebwe'anediya

(Maki 5:21-43; Luke 8:40-56)

¹⁸ Cabwa Yesu 'ihehegwae ma 'aigeda toloina 'inaoma ma Yesu matana 'i'ahetulasa, ma 'igwae, "Bada, natugu wahinena nige 'i'amasa, ma nuwanuwagu 'unaoma ma wahina 'u'abitoho ma 'itoholo hila."

¹⁹ Ma Yesu 'itoholowa ta ma'ana tomuliyao toloinaina simuliye, ²⁰ ma sitautauya, ma wahine 'aigeda bweyahina 'idaudau bolime tuwelo 'oidiya mulidiyega 'inaoma, ma Yesu 'ana 'ale'o papalina 'i'abitohoya. ²¹ Weyahina 'ina nuwatuhu 'atena 'igwaeya, "Ceguma tuwa Yesu 'ana 'ale'omo ya'abitoho, nata yabwebwe'ana."

²² Ma Yesu 'ilo'itahila ta wahineina 'i'iteya, ma 'igwae, "Yauwedo natugu, 'ino hemisega 'ubwebwe'ana pwaiya." Ma tutu nage 'oina wahineina 'ibwebwe'ana.

²³ Coinega Yesu 'itauya ma toloinaina 'ina hada 'ilatuwa ma 'i'iteya todou sidoudou ma lololi 'ana tomu'ao lololi simu'amu'adi, ta 'enadi madou hedada. ²⁴ Ta Yesu 'ihewaediya 'igwae, "Walatu. Gwama bewa geya 'i'amasa, ma hesi 'i'eno sineya." Ma simaluweya.

²⁵ Eeta bodaedi silatuwa ma Yesu 'iluhuwa ma gwamaina nimana 'i'abiya, ta mayawasina 'itoholowa. ²⁶ Mulyetega wasaina bewa 'i'edadana tupwa mabwaiyana 'oidiya.

Yesu tomata gibugibu 'eluwa 'i'abihe bwebwe'anediya

²⁷ Tupwa nage 'oinega Yesu 'itauteuyama, tomata gibugibu 'eluwa simuliye, ma sibwaubwau 'enadi madouna 'oinega, sigwae, "Debida tubuna ee, 'u'atemuyemuyemai!"

²⁸ Ta hadai 'iluhuwa ma tomata gibugibuwedi sinaoma 'oina, ma Yesu 'ihewaediya, "Togidega wahemisegauwa 'abehega sawasawahigu matami ya'abi he'asilala?" Ma taudi sigwae, "Bada, sawasawahiu."

²⁹ Coinega matadi 'i'abitohodiya ma 'ihewaediya, "Cimi hemisa 'oidiyega matami si'asilala," ³⁰ ma matadi si'asilala. Ma Yesu loina pa'alina 'i'ebwaediya, 'igwae, "Sahena taiya 'oina wahehepwaillegau."

³¹ Ta hesi sitauya, ma Yesu 'ina loina siligehiya, ma 'ina paihowaina sihepwaila dadaneya tupwa mabwaiyana 'oidiya.

Yesu buwa 'aigeda 'i'abihe bwebwe'aneya

³² Ma Yesu ma'ana tomuliyo sitautauya, ma 'aigeda loheya welabana memenana sibuiya sitoeyama Yesu 'oina. ³³ Ma 'oinega Yesu welabana 'ipa'iya, ma loheyaina 'ibwebwe'ana ma 'ihewaegwae. Ma boda ma'idi yaliyaya Yesu si'ahwa bwebwe'aneya, ma sigwae, "Geya 'eta taiya 'ina paihowa bewa gide ta'ita Isileli 'alona."

³⁴ Ma hesi Palisiyao sigwaeya, "Welabanao 'idi bada 'ina waiwaiyega Yesu welabanao 'ipa'ipa'idi, ma geya Yehoba 'ina waiwaiyega."

Yesu tomota 'i'atemuyemuyediya

³⁵ Ta Yesu 'asa madoudi ma 'i'iudi 'oidiya 'isakowasiya ma 'idi hada tapwalolowao 'oidiya 'ihe'ita ma 'iloguguya Yehoba 'ina loina tetelina weyahina, ma wete lohala baibaiwana 'oidiyega tomota 'i'abihe bwebwe'anediya.

³⁶ Ma boda 'i'itediya ma 'i'atemuyemuyediya, weyahina 'adi mwauwao 'oidiyega geya 'adi to'abihetenamo, gide sipi 'wani'wanidi, geya 'adi to'itayahinamo. ³⁷ Ma 'ana tomuliyo 'ihewaediya, "Mamasalai bwebwe'ana, ma to'eli'eli 'omi hisahisamimo. ³⁸ Coinega tanoha taniwagana 'oina wa'ahwanoi ma topaihowao wete 'ihesumanedi, 'ina tanoha si'eli."

Yesu 'ana tomuliyo sanidi

(Maki 3:13-19; Luke 6:12-16)

10 ¹ Yesu 'ana tomuliyo site tuwelo 'ibwauwediya ma loina ma waiwai 'i'ebwaediya ma 'oinega sawasawahidi hi'ahi'a tomota 'oidiyega siulalatuhedi ma lohala ma we'a 'oidiyega tomota si'abihe bwebwe'anedi. ² Cana tomuliyaowedi sanidiyao bewa: Nugeta Saimoni, tauna sihesaniyeya Pita, ma tasina Andulu, wete Yemesa ma tasina Yoni, taudi tamadiu Sebedi, ³ wete Pilipi ma Batolomiu ma Tomasi ma Madiu, tauna takesi 'ana to'ewa, ma wete hali Yemesa tauna Alipioy natuna, ma Tadiyasi, ⁴ ma wete hali Saimoni, tauna to'ala'ohe'ohe Isileli 'ina miyawasi Loma weyahina, ma Yudasa Isakaliyota, tauna 'abwa Yesu 'itebae.

Yesu 'ana tomuliyo 'idi paihowao

(Maki 6:7-13; Luke 9:1-6)

⁵ Yesu site tuwelowedi 'iloinediya ma 'ihesumanediya, 'igwae, "Sahena taudi ganamuli* 'oidiya watautauya, ma wete sahena Sameliya 'asanao

'oidiya waluhuluhu, ⁶ma hesi sipi 'wani'wanidi 'oidiya watauya, taudi beno 'ida bodao meIsileli, ⁷ma 'oidiya wahepwaila 'abehega Yehoba 'ina loina 'ilatu pwaima. ⁸Tolohalao wa'abihe yawesaidi ma to'amasa wa'abihe toholodi ma tolepelowao wa'abihe bwebwe'anedi, ma wete hi'ahi'a tomota 'oidiyega waualatuhedi. Yehoba 'ina helau 'il'ebwae daisigomi pwaiya, 'oinega 'omi wete sawasawahimi ma wa'ebwaya 'awawa tomota 'oidiya.

⁹"Ma 'imi sakowasi 'oina sahena mane 'imi peha 'oidiya wado'odo'o, haite weyahina. ¹⁰Sahena wete peha wa'ewa'ewa, sahena wete 'ami 'ale'o 'eluwa, sahena 'ami butu 'eluwa, sahena 'imi digona 'eluwa wa'ewa'ewadi, ma hesi 'abwa 'ami 'iluwana waloba, 'abwa wa'ai.

¹¹"Ma 'eguma 'asa madouna bo 'i'iuna 'oina waluhu wa'ebesa nugeta taiya 'ina mumuga 'ausalana, ma 'oina wahetaumana ee 'ana siga tupwaina wa'ebesine. ¹²Ma 'eguma 'aigeda hada 'oina waluhu, nugeta waloyauwedo 'oidiya. ¹³Ceguma susuwedi 'idi mumuga 'ausalana, wahelauwedi ma wagwae helauwedi, ma 'eguma 'idi mumuga galana sahena 'imi helau ma 'imi gwae helau 'oidiya wamudamudali.

¹⁴"Ma 'eguma geya 'aigeda taiya 'itoegomi 'ina hada, nuwana 'imi gwae geya 'ihesagohedi, 'asaina 'oinega walatu ma 'ahemiyega gawalina walohutuhutui yahuledi 'idi tupwa, beno 'ebe'ita 'asa taniwagadiyao 'oidiya, ma muliyetega 'asaina wa'ebesine. ¹⁵Moisa, 'abwa yatala 'ana tutu 'oina, taudi 'asaedi silologwahategemiya loina madou hedada siloba, ma geya gide meSodoma ma meGomola 'adi loina.

Muyamuya matada weyahina (Maki 13:9-13; Luke 21:12-17)

¹⁶"Wanuwatuhuyahi 'abehega taugu yahesumanegomi gide sipi manamanasamumi watautauya 'edewa lolosasa gamwagamwanidiya, 'oinega sawasawahina ma wanuwasanapu mwata gide, ma hesi wamumuga hohonuha gide gabubu.

¹⁷"Coinega wa'itayahigomi, weyahina tomota 'abwa sitauyegomi, yatala weyahina, ma hada tapwalolo 'oidiya 'abwa si'etutuwegomi, ¹⁸ma sitoegomi ma sitauyegomi tolinoao ma kiniyao matadiya ma sihe'ewegomi, weyahina 'omi 'abehega 'igu bодao, ma wasagu 'oidiya wahepwaila, ma wete tupwa 'atamana tomotaedi 'imi hepwaila sihesagohe.

¹⁹"Ma 'eguma matadiya sihetohologomi sahena wa'ate'ateyoho togidega wagwae 'esa, weyahina tutaina 'abwa Yehoba 'imi gwae 'ida 'ebwaegomi, ²⁰ma geya 'abehega 'omi wagwaegwae, ma Yehoba yaluyaluwana 'oimiyega 'igwaegwae.

²¹"Ma wete tutu sinaonaoma 'oidiya tomota 'idi susu 'alona lo'aleha 'ilatu weyahigu, beno loheya tasina 'itebae ma silohe'amasi. Gide wete

tamana natuna 'itebae ma silohe'amasi. Wete gwagwama sinadiyao ma tamadiyao 'oidiya silo'aleha ma silohe'amasidi. ²² Ma tomota mabwaiyadi silo'alehegomi weyahina 'omi 'abehega 'agu tohemisao. Ma 'eguma taiyawedi si'alama'i'ita ma sitoholo pa'ala ma 'ana siga tuta 'ana 'ebelosaloha 'oina, 'abwa yaliyaya hataya siloba.

²³ "Ma 'eguma 'aigeda tupwa 'oina sihunuhunugomi, wadena hali 'asa 'oina. Moisa 'abwa, sahena 'asa mabwaiyana Isileli 'alona wapaipaihowa salohi, ma taugu loheyaiguina yahilama.

²⁴ "Tomuliya geya sawasawahina ma 'ina tohe'ita 'imadousine. Gide wete topaihowa geya sawasawahina ma 'ina bada 'iloine. ²⁵ Ma hesi 'ausala 'eguma 'abehega 'omi 'agu tomuliyao, ma 'omi ma taugu tahemahemahetena. Weyahina taugu hada toniwagagu, ma 'eguma sihesaniyegau Tomudulele*, 'omi 'igu bodox 'abwa si'ahwa galagalaegomi madouna.

Matauta weyahina
(Luke 12:2-9)

²⁶ "Coinega sahena tomotaedi wamatamatautedi, weyahina ginauledi 'wai'waihidi 'abwa Yehoba 'i'abi latuwedi, ma si'asilala. ²⁷ Eeta to'aha guguyou 'oina yahepwailediya 'oimiya, sabwelowa wahepwailedi tomota baibaiwadi 'oidiya, ma to'aha yahe'ahwa henahenaeya 'oimiya wahepwaila latuwedi 'imi talube'uwega.

²⁸ "Ma taudi wahimi silolohe'amasi sahena wamatamatautedi, weyahina taudi wahimimo sawasawahina ma silohe'amasi, ma yaluyaluwami geya'abwa. Ma hesi Yehoba wamatataute, weyahina tauna sawasawahina ma 'asa 'ala'alatana* 'oina wahimi ma yaluyaluwami 'ilohe'amasi luwedi.

²⁹ "Cebe'ita bewa, 'eguma dinergwa 'eluwa tagimwanedi, 'adi maisa toea 'aigeda tuwa, ma hesi Yehoba 'i'ita'itayahidi, ma 'eguma 'aigeda 'i'amasa, beno Tamamiuina 'ina nuwatuhu 'oinega. ³⁰ Ma bwagana geya sawasawahina ma hunuhunuwa wahasili deba 'aigeda 'oina, ma hesi Yehoba 'adi baibaiwa 'isanasanapu. ³¹ Coinega sahena wa'ate'ateyoho, weyahina 'omi Yehoba 'ina ginaula madouna, ma dinergwa geya ginaula madouna.

³² "Ceguma taiyawedi weyahigu sihehepwaila tomota matadiya, 'abwa galewa taugu wete weyahidi yahepwaila Tamagu matana. ³³ Ma 'eguma taiyawedi siuhalegau tomota matadiya, taugu wete 'abwa galewa Tamagu matana yauhaledi.

Geya he'iyaiyagu yatauyeyama ma hesi 'aleha
(Luke 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ "Sahena wanuwanuwatuhu 'abehega 'igu dobima bale'uwa 'oinega nuwadaumwala waloba. Geya hene, ma 'aleha hesi. ³⁵ Cigu dobima

weyahina loheya tamana 'ilo'alehe, ma wete wahine sinana 'ilo'alehe, ma wahine lawana 'ilo'alehe,³⁶ ma loheya 'ina susu silo'alehe.

³⁷"Ma 'eguma taiya tamana ma sinana 'ihelauwedi madouna, ma taugu 'i'iuna, tauna geya sawasawahina ma 'imuliyegau. Ma 'eguma taiya wete natuna meloheyana bo mewahinen, 'ihelauwe madouna, ma taugu 'i'iuna, tauna geya sawasawahina ma 'imuliyegau. ³⁸Ma 'eguma taiya yawasina geya 'itagwale ma 'i'amasa kelose 'oina, gide taugu, tauna geya sawasawahina ma 'imuliyegau. ³⁹Ma 'eguma taiya tauna yawasina weyahina 'ipaipaihowa, 'abwa 'i'wadalele; ma 'eguma taiya yawasina 'i'wadalele weyahigu, 'abwa yawasi 'ausalana 'iloba hila.

Maisa weyahina
(*Maki 9:41*)

⁴⁰"Ma 'eguma taiya 'itoegomi, taugu ma 'agu Tohesumanaina wete 'itoemai. ⁴¹Ma 'eguma 'owa palopita 'utoe 'ina hepaloita weyahina, 'abwa palopita 'ana maisa 'uloba. Ma 'eguma 'owa loheya 'ausalana 'utoe 'ina mumuga bwebwe'ana weyahina, 'abwa loheya bwebwe'ana 'ana maisa 'uloba. ⁴²Ma 'eguma 'owa we'aha gogai 'agu tohemisa 'ehauna 'aigeda 'oina 'u'ehele, yahegwaego 'abwa 'a maisa 'ausalana 'uloba."

11 ¹Yesu 'ina lohatoto 'ana tomuliyao site tuwelo 'oidiya 'ilosalohiya, ma 'oinega tupwaina 'i'ebesineya ma 'isakowasiya 'asaedi 'aigeda 'aigeda 'oidiya, 'ihe'ita ma 'ilolohatoto.

Yoni to'abihebabitaiso Yesu tetelina 'ihesagoheya
(*Luke 7:18-35*)

²Tuta nage 'oina Yoni to'abihebabitaiso deliya silagu pwaiya, ma To'abihetenaina 'ina paishowa tetelina 'ihesagoheya, ma 'oinega 'ana tomuliyao 'ihesumanediya ta sitauya Yesu 'oina, ³ma sihesilaleya, sigwae, "Togidega 'owa To'abihetenaina weyahiu 'ayamwayamwa, bo hali loheya 'ayamwayamwa?"

⁴Ta 'idi gwae Yesu 'ihemaiseya, 'igwae, "Wahila ma Yoni 'oina wahe'ote'otetela ginauledi 'oiguwega wahesagoheya, ma wete wa'itediya, ⁵tomata gibugibu matadi 'itayahala pwaiya, tohe'au'au sibwebwe'ana pwaiya ta sitautauya, tolepelu wahidi sibwebwe'ana hila, totenatuitui gwae sihehesagohe, to'amasa sitoholo hila, ma wete tohewewelohe tetela bwebwe'ana sihesagohe pwaiya. ⁶Coinega watauya ma Yoni wahegwae ma sahena weyahigu 'ihehenuwanaluwa, weyahina 'eguma taiya 'ina hemisa weyahigu geya 'iwe'a, tauna 'iyaliyaya."

⁷Eeta Yoni 'ana tomuliyao wedi sihila, ma Yesu 'i'ahwa lalagata ma boda 'oidiya Yoni weyahina 'ihepwaila 'igwae, "Mwalo mabwaiyami tupwa balabala 'awawa watauya Yoni sabi hesaghaina, ma to'aha nuwanuwami ma 'abehega wa'ita? Cemi nuwanuwami 'abehega 'aigeda pwatula sinabwana yaumai 'inihuhiwe wa'ita?

⁸“Bo nuwana 'aigeda loheya ma 'ana 'ale'o wasawasa sabi 'itaina? Bo
geya, weyahina taudi ma 'adi 'ale'o wasawasa tololina madoudi 'idi tupwa
simiyamiya.

⁹“Ma to'aha hede weyahina ta watauya balabala 'awawa? Nuwana
'abehega wanuwatuhuya nata palopita 'aigeda wa'ita 'awa? Moisa,
loheyaina wa'iteya palopitao 'imadou sinediya. ¹⁰Yoniina weyahina
mwalo Yehoba 'ina gwae Buki He'asisi 'oina bewa gide 'ihepwaila
nugeteya, 'igwae,
'Bewa 'igu tohalewasa yahesumane matauwa 'itautauya, ma 'ino 'eda
'ihuna.'”

¹¹Ta Yesu wete 'igwae, “Moisa, Yoni to'abihebabitaiso tauna mebale'u
mabwaiyadi 'imadou sinediya, ma hesi mabwaiyadi taudi Yehoba 'ina
'ebeloina 'alona Yoni simadou sineya.

¹²“Tuta Yoni 'ina 'abihebabitaiso 'oinega ma nige, tomota
sitohotoho waiwai ma 'abehega Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina siluhu,
ma tohewaiwaiyedi taudi 'idi waiwaiyega siluhu. ¹³Mwalo palopitao
mabwaiyadi 'idi gwaeyao ma Mosese 'ina loina 'oidiyega gwae hemisa
sigwae nugeta eeta 'ana laba Yoni 'itauyama. ¹⁴Ma 'eguma nuwanuwami
ma wanuwasabwalena Yoni weyahina, wada sanapu 'abehega tauna tuwa
Ilaitiyaina weyahina wayamwayamwa.

¹⁵“Coinega 'eguma taiya matenana gwae bewa 'ihesagohedi.

¹⁶“Comi boda 'ehaumi togidega yagwae hegehegedi 'esa weyahimi?
Nuwana yagwae 'omi gide tuwa gwagwama 'ebe maketi 'alona
si'e'ehyeahayale, ma 'iyadiyao 'oidiya sibwaubwau sigwae,

¹⁷‘Ciyamayao, togidega 'iya ta 'alahulahusa ma geya wada sobuwa! Ma
wete 'adou gwaegwae ma geya wada douwa!’

¹⁸“Gwae hegehegediyedi 'ana nuwasabwalena 'abehega Yoni 'inaoma
ma geya 'i'ai ma geya 'inuma, ma 'oinega wagwae 'abehega hi'ahi'i'a
Yoni 'i'abi hebuweya! ¹⁹Ma taugu Loheyaiguina yanaoma ma ya'ai'ai ma
yanumanuma, ma wete weyahigu walolomugi, wagwaegwae, ‘Loheyaina
to'ai ma tonuma hedahedade, ma topui takesi 'ana to'ewao ma topui
baibaiwadi 'ihe'iyai'yaguwedi.’

“Ma taudi tosanapu moisa 'abwa 'idi paihowa bwebwe'adi 'oidiyega
sanapu moisa 'ilatulatu.”

Tupwadi 'asa galadi 'abwa yatala siloba.
(Luke 10:13-15)

²⁰Coinega Yesu 'asaedi 'ina paihowa waiwaidi si'iteya, ma geya
sinuwabui 'idi puiyao 'oidiyega, taudi 'iheheliyedi, 'igwaeya, ²¹“Comi
meKolasini ma meBedeseida 'atemuyamuyaimi hesi. Weyahina 'ebe
henainaidaedi yapaihowa pwaidiya 'oimiya, ma hesi geya wanuwabui.
Ma hesi 'eguma meTaiya ma meSaidoni 'oidiya yada paihowediya, beno

mwalo hene sida nuwabuiya, ma sibasibauwa 'adi 'ale'o sida 'otedi ma giba 'oidiyega sida gibadi ma sida he'itaedi 'abehega 'idi mumuga galadi 'oidiyega sinuwabui pwaiya. ²² Ma hesi 'omi geya, 'oinega yatala 'ana sabwelo 'oina nata Yehoba meTaiya ma meSaidoni 'i'atemuyemuyedi, ma 'omi sahena.

²³ "Ma 'omi meKapaneumi togidega? Cabehega taumimo wa'abilagasigomi galewa, 'awa? Geya hene! Ma hesi nata Bwebweso* 'alona siula dobihegomi. Weyahina 'ebe henainaidaedi yapaihowa pwaidiya 'oimiya ma hesi geya wanuwabui, ma mwalo 'eguma meSodoma 'oidiya yada paishoweya, mwalo hene sida nuwabuiya, ma 'ane Yehoba sahena 'imutumutudi, ma nige 'idi 'asa 'ida miyamiya. ²⁴ Coinega yatala 'ana sabwelo 'oina Yehoba nata meSodoma 'i'atemuyemuyedi, ma 'omi sahena."

Caiyawasi Yesu 'oinega
(Luke 10:21-22)

²⁵ Tuta nage 'oina Yesu 'igwaeya, "Yauwedo Tamagu, 'owa galewa ma bale'u 'adi toloina, sanapu bewa 'udahweya tosonogao ma tonuwabwalenao 'oidiyega, ma hesi gwagwama 'i'iudi 'oidiya 'uhe'itaeya. ²⁶ Moisa Tamagu, 'ino nuwatuhu bewa 'ausala."

²⁷ Ma wete 'igwaeya, "Ginaula mabwaiyana Tamagu nimaguwa 'ilagu pwaidiya ma Tamaguina taboinamo 'isanapugauwa, ma taugu wete Tamagu taugumo yasanapuya, ma wete 'eguma taiyawedi taudi nuwanuwagu ma Tamagu yahe'itae 'oidiya, taudi wete sisanapu.

²⁸ "Ma 'oinega 'omi 'imi paishowa mwauna, wanaoma 'oiguwa, ma ya'abihe 'aiyawasigomi. ²⁹ Ma 'omi wahe'au'aunawegau ma ma'iyagwao tapaihowa, ma 'oinega yaluyaluwami 'idi 'aiyawasi siloba, weyahina taugu 'igu mumuga nuhana ma tonuwasulu. ³⁰ Coinega paishowaedi ma 'aha'ahalaedi ya'ebwaegomi meyameyahana."

Yesu tauna Sabati* 'ana toloina
(Maki 2:23-28; Luke 6:1-5)

12 ¹ Sabatiya Yesu ma'ana tomuliyao tanoha 'alonega sitauya, ta tomuliyaowedi sigomaleya, 'oinega witi huwaina si'abilolodiya ma si'aiya.

² Ma tutaina Palisiyao si'itediya, Yesu sihegwaeya, sigwae, "Bada, togidega ma 'oinega 'a tomuliyao Sabati 'ana loina siligelichehi?"

³ Coinega Yesu 'idi gwae 'ihemaiseya, 'igwae, "Buki He'asisi 'oina sileleya Debida weyahina, 'eguma wahasili wasanapu 'abehega Debida ma'iyanao sigomaleya, ⁴ ta Yehoba 'ina hada 'iluhuwa ma beledi hehe'asisina 'i'eweya ta si'aiya. Belediina ma'ana loina, 'abehega topwaolimo 'adi tagwala ma si'ai, ma hesi sigomaleya ta 'oinega tuwa si'aiya.

5 “Buki He'asisi 'alona loina wete 'imiyamiya 'abehEGA Hada He'asisi 'ana topwaoliyao Sabati 'ana loina siligehi, ma beno geYA pui.

6 “Moisa Hada He'asisi ginaula madouna, ma hesi 'aigeda ginaula madou hedade bewa. 7 Yehoba 'ina gwae 'abehEGA, 'Pwaoli geYA nuwagu, ma 'atemuyamuya hesi.' Ceguma gwae bewa 'ana sanapu wasanapu, sahena 'agu tomuliyao wa'ahwa'ahwa galagalaedi, weyahina geYA sipu.

8 “Weyahina Sabati 'ana toloina loheyaiguina taugu tuwa.”

Yesu loheya nima meyomeyo 'i'abi hebwebwe'aneya

(Maki 3:1-6; Luke 6:6-11)

9 Nage 'oinega Yesu 'itauya, ma 'idi Hada tapwalolo 'oina 'iluhuwa.

10 Ta nobwa 'aigeda loheya nima meyomeyona, 'oinega Palisiyao Yesu 'oina sihesilala, sigwaeya, “Bada, togidega, sawasawahina ma Sabati 'oina tolohala ta'abihe bwebwe'anidi?” Ma 'idi hesilalaina weyahina beno 'eguma Yesu 'igwae pui, eema sihe'ewa toloina matana. 11 Ma 'idi gwae Yesu 'ihemaiseya, 'igwae, “Togidega 'omi 'eguma 'aigeda ma'ina sipi 'aigeda tuwamo, ma sabwelo Sabati 'oina gaula 'alona 'ibe'u, 'ilobwaineya ma 'ilisi hanehe? 12 Moisa sipi ginaula 'i'iuna, ma tomota hesi ginaula madouna. Coinega sawasawahina ma paihowa bwebwe'adi Sabatiya tapaihowadi.”

13 Coinega Yesu loheyaina 'ihewaeya, 'igwae, “Nimau 'uyasi.” Ta loheyaina nimana 'iyasiya ma 'ibwebwe'an hila, gide wete hali nimana.

14 Ma hesi Palisiyao ma'adi gamwasowala silatuwa ma taudimo siloina togidega Yesu silohe'amasi 'ese.

Yehoba 'ina topaihowa

15 Taudi 'idi loina 'waihina Yesu 'isanapu pwaiya, 'oinega tupwa nage 'i'ebesineya ma 'itauya hali tupwa, ma tomota mabwaiyadi simuliyea, ta nage 'oina tolohala mabwaiyadi 'i'abihe bwebwe'anediya, 16 ma wete 'ihewaediya ma 'abehEGA sahena sihehepwaila dadane tomota 'oidiya. 17 Cina paihownaina bewa mwalo palopita Aiseya Yehoba 'ina gwae 'ihewaediya, 'igwae,

18 “Wa'ita 'igu topaihowa bewa hesihehinuwaina, ma 'ateguwega yahelauweya ma'igu yaliyaya. Yaluyaluwagu yalagu 'oina ma loina dumwaludi 'ihewaedi taudi ganamuli 'oidiya.

19 Tauna nata geYA 'ihehe'ohe'ohe bo 'ihehebwabwau bo 'asa 'alona 'igwae 'asona.

20 Digona lasalasana sahena 'ilologwahate. Ma wete wodam butabutana sahena 'iuleule, ta 'ana siga tauna 'oinega loina dumwaluna 'ihewaiwai,

21 ma 'ane tauna saninega tomiya ganamuli sihemise.”

Yesu ma Tomudulele*
(Maki 3:20-30; Luke 11:14-23; 12:10)

22 Caigeda loheya, mwalo welabana 'idi paihowega matana sigibuwa, ma wete memenana 'ibuiya, 'oinega si'eweyama Yesu 'oina ta 'ilabihe bwebwe'aniya, ma sawasawahina 'igwae ma 'i'ebubuna.

23 Coinega tomota mabwaiyadi nuwadi 'ihenainaida ma sigwae, "Bewa To'abihetenaina, Debida 'ina susuwega, 'awa?"

24 Ma hesi Palisiyao paihowa bewa wasana sihesagoheya ma sigwae, "Geya, ma hesi welabanao 'iyadi sanina Tomudulele* 'ina waiwaiyega hi'ahi'a 'iula latuhediya."

25 Ma Yesu 'idi nuwatuhu 'isanapu pwaiya ta 'ihegwaediya, 'igwae, "Tomudulele tauna 'iyanao geya sowana 'iulaula latuwedi." Ma wete 'igwae, "Ceguma 'aigeda 'ebeloinaina 'oina tomota siwataha ma siboidimo silolo'aleha, 'abwa 'ebeloinaina 'iwe'a ma 'ibe'u. Casa bo susu wete gide 'eguma 'alodiya wataha 'ilatu, 'abwa siwe'a ma sibe'u.

26 "Seitani wete gide, 'eguma ma'ina bodao siboidimo silo'aleha, nata 'ina 'ebeloinaina 'ibe'u. 27 Wagwae pwaiya 'abehega taugu Tomudulele 'ina waiwaiyega hi'ahi'a yaula latuwediya, ma taiya hede 'ina waiwaiyega 'omi waulaula latuwedi? Tomudulele 'oinega, bo Yehoba 'oinega? Bewa weyahina wanuwanuwaituhu ma wasanapu 'abehega taiya taugu.

28 "Ma taugu hesi Yehoba Yaluyaluwana 'ina waiwaiyega hi'ahi'a yaula latuwediya, 'oinega wasanapu 'abehega Yehoba 'ina loina 'ilatu pwaima 'oimiya.

29 "Cebe'ita bewa loheya waiwaina gide Seitani 'ina hada. Geya sawasawahina 'aigeda taiya 'iluhu ma 'ina tobwatobwa 'ilohetuwe, ma hesi 'eguma 'aigeda loheya balaeyega tohewaiwaiina nimana ma 'ahena 'ipai nugetedi, ma 'oinega muliyetega sawasawahina 'iluhu 'ina hada ma tobwatobwaedi 'ilohetuwe.

30 "Ceguma taiyawedi taudi geya 'agu to'abihetenao, taudi 'agu 'alehao. Ma wete taudi taiyawedi geya ba'idagwao 'ada paihowa hegogona, taudi 'igu paihowa si'abi'abi hegala.

31 "Coinega bewa yaheguae bwaibwainigomi 'abehega tomota 'idi puiyao ma 'idi gwae galadi mabwaiyana Yehoba 'inuwasamudi. Beno namo 'eguma Yaluyaluwa Tabuna si'ahwa galegale, geya sowana Yehoba 'inuwasamudi.

32 "Ma 'eguma taiya 'i'ahwa galegalegau taugu Loheyaiguina, Yehoba nata gwaeina 'inuwasam, ma 'eguma taiya Yaluyaluwa Tabuna 'i'ahwa galegale gesowana Yehoba 'inuwanuwasam, tuta bewa 'oina, ma tuta sinaonaoma 'oidiya."

Caiwe huwaidi
(Luke 6:43-45)

33 Yesu wete 'ihegwaediya, "Caiwe 'eguma 'ausalana, huwaina wete 'ausalana. Ma 'eguma 'aiwe galana, huwaina wete galana. Weyahina

'aiwe 'aigeda 'aigeda huwaidi 'oidiyega tasanasasanapudi 'abehega 'aiwedi 'ausaladi bo galadi.

³⁴ "Comi tuwa mwata natunao, 'oinega geya sawasawahina ma gwae 'ausaladi wa'inanadi, weyahina mabwaiyami togala, ma wete 'imi nuwatuhuwao to'aha gide 'atemiya simiyamiya, tuta mabwaiyana 'ahwamiyega silatulatuma. ³⁵ Weyahina loheya 'ausalana 'atenega ginaula 'ausaladi 'ipaihowa, ma hesi loheya galana 'atenega ginaula galadi 'ipaipaihowadi.

³⁶ "Coinega yahegwaegomi 'abehega sabwelo yatala 'oina 'omi 'imi gwae bwagabwaga mabwaiyadi weyahidi Yehoba 'ihesilalegom, ma huhuna wahepwiale latuwedi.

³⁷ "Ma 'owa 'ino gwaeyao tuwa 'oidiyega Yehoba 'i'ahwa bwebwe'anego, bo nuwana 'i'ahwa galegalego."

Cila'ilala weyahina
(*Maki 8:11-12; Luke 11:29-32*)

³⁸ Eeta loina 'ana tohe'ita ma tupwadi Palisiyao Yesu sihegwaeya, sigwae, "Tohe'ita, nuwanuwama ma 'ila'ilala 'aigeda 'upaihowa ma 'a'ita."

³⁹ Ma Yesu 'ihewaediya, "Comi tomota 'ehaumi galami ma ganawala* huhumi, beno huhuna 'ila'ilala wa'ebe'ebesa ma 'abehega 'oidiyega wasanapu bwaibwainigau 'abehega Yehoba 'oinega yanaoma, ma hesi sahena 'ila'ilala wa'ita'ita. Beno namo palopita Yona* weyahina wanuwatuhuyahi, tauna tuwa 'ila'ilala weyahimi. ⁴⁰ Weyahina tauna Yonaina sabwelo 'etoi ma nihuwanan 'etoi 'oidiya silahana madouna gamwana 'imiyamiya, 'abwa taugu Loheyaiguina wete gide sabwelo 'etoi ma nihuwanan 'etoi 'oidiya bale'u 'alona yamiyamiya.

⁴¹ "Cabwa sabwelo yatala 'oina nata meNinibe sitoholo ma mehau 'omi sihe'ewegomi, weyahina Yona 'oidiya 'ilohatotowa ma Ninibeyedi 'idi mumuga galana 'oidiyega sinuwabuiya, ma 'omi tuta bewa lohatoto 'ausala hedade wahesagoha pwaiya ma geya wada nuwabuiya.

⁴² Wete gide kuini mwalo yalasi 'oinega 'inaoma Solomoni 'ina gwae sonosonogadi sabi hesagohedi, ma 'abwa sabwelo yatala 'oina kuiniina 'itoholo ma mehau 'omi 'ihewegomi, weyahina tauna bwagebwaggega 'inaoma Solomoni 'ina gwae sonosonogadi sabi hesagohedi, ta sauga bewa gwae sonosonoga hedadedi wahesagohediya ma 'omi geya wada nuwabuiya.

Hi'ahi'a 'ilohihila loheya 'alona
(*Luke 11:24-26*)

⁴³ "Ceguma hi'ahi'a loheya 'aigeda 'oinega 'ilatu, loheya 'ibwebwe'ana, ma hi'ahi'aina nata tuwa 'atamana 'iyawayawala bwagabwaga ma 'ina 'ebe 'aiyawasi 'i'ebe'ebesa ma geya 'iloba. ⁴⁴ Coinega hi'ahi'aina

'iboinamo 'oina 'igwae, 'Nuwana yalohihila 'igu 'ebemiyaina nugenugetana 'oina.' Eeta 'ihila ta 'ebemiyaina 'ilobeya hadenamo se'ise'ilina ma 'atu'atububuna. ⁴⁵ Coinega 'itauya ma hi'ahi'a site sebeni wete 'itoedima ta ba'idanao siluhuwa 'ebemiyaina 'oina, ta nobwa ba'idanao simiyamiya. Eeta loheyaina 'ina miya si'abihegala bwaibwainiya, mwalo geya gide. Mehau 'omi wete gide togala ma 'imi 'ebe losaloha gala hedade."

Yesu sinana ma tasinao
(*Maki 3:31-35; Luke 8:19-21*)

⁴⁶ Yesu 'abwa boda 'oidiya 'ihehogwaegwae, ma sinana ma tasinao sinaoma, ma 'atamana sitotoholo, ma si'ebe'ebesa togidega ma 'oina sigwae. ⁴⁷ Coinega 'aigeda loheya wasadi 'i'eweyama Yesu 'oina. ⁴⁸ Ta Yesu loheyaina 'ina gwae 'ihemaisaya, 'igwae, "Taiya hede sinagu, ma taiyawedi tasigwao?" ⁴⁹ Coinega 'ana tomuliyao 'oidiya 'ilonimasusuwa ma 'igwae, "Bewa taudi sinagu ma tasigwao.

⁵⁰ "Weyahina 'eguma taiyawedi Tamagu galewa 'ina nuwatuhu simulimuliye, taudi tasigwao, nuwana nuhugwao, nuwana sinagwao."

Witi huwaina 'adi tosaweyana
(*Maki 4:1-9; Luke 8:4-8*)

13 ¹Nage sabweloina 'oina Yesu hadaina 'oinega 'ilatuwa, ma 'idobi holai 'imiyatoiya.

² Ma boda madouna si'autama 'oina, ta 'aigeda waga 'i'aha'ahai 'oina 'igeluwa, 'imiyatoiya, ma boda 'oya'oya sitotoholo. ³ Ma he'ita baibaiwana 'i'ebwaediya gwae hegehegediyega, 'igwaeya, "To'abitanotha 'aigeda 'ina tanoha 'itauya, ma witi patuna 'isaweyaneya, ⁴ta tupwana patuwedi sibe'uwa 'edai, ma 'oinega bwasumo si'itediya, sisuluwa ta si'aidiya. ⁵ Ma tupwana patu bale'u loda'uda'uleina 'oina sibe'uwa, ma muliyetega sibwala mwayamwayauwa, weyahina bale'u 'i'iuna tuwa, ⁶ 'oinega hala 'ibwalahidiya ta siwelaiya, weyahina lamudi geya bale'u gogaina siloba.

⁷ "Ma tupwana patu talitali 'oidiya sibe'uwa ma sibwala mahemaheten, ma talitaliyedi 'ihewaiwaiya, ta 'isahila he'amasidiya. ⁸ Ma tupwana patu bale'u 'ausalana 'oina sibe'uwa, ta sibwalama ta simadouwa ma sihuwa, 'oinega patu huwadi 'adi baibaiwa handeledi, ma tupwana sikisiti, ma wete tupwana teti.

⁹ "Ceguma matenami gwae bewa wahesagohe."

Gwae hegehegedi 'ina latu huhuna
(*Maki 4:10-12; Luke 8:9-10*)

¹⁰ Ta 'ana tomuliyao silatuma ta Yesu sihogwaeya, sigwae, "To'aha weyahina gwae hegehegediyedi bodaedi 'oidiya 'uhe'ita?"

¹¹ Ma Yesu 'igwaeya, "Comi Yehoba 'oimiya 'itagwala pwaiya ma 'ina loina 'alona 'ana tosanapuwao, ma bodaedi geya. ¹² Ceguma taiyawedi

gide ma'idi sanapu, nata loheposeyana madou hedade siloba, ma hesi 'eguma taiyawedi geya 'idi sanapumo ma to'aha nuwana 'oidiya 'imiyamiya nata mabwaiyana silohe'waihi. ¹³Bewa huhuna gwae hegehegediyega yahe'ita 'oidiya, weyahina 'idi 'ebubuna 'oidiyega geya si'ita bwaibwaini, ma wete 'idi hesagoha 'oidiyega geya sisanapu.

¹⁴Tomotaedi weyahidi mwalo Aiseya 'ihewaila nugeta, 'igwae,

'Cabwa wahehesagoha ma sahena nuwami 'isabwasabwalena. Ma wete wa'e'ebubuna tuwa ma hesi geya wa'ita.

¹⁵Weyahina tomotaedi 'idi nuwatuhuwao si'elo'waniya, ma tenadi 'ituiya, ta wete matadi 'igibuwa.

Tabu ta matadiyega si'ita, ma tenadiyega sihesagoha
ma sinuwasabwalena, ta 'oiguwa si'ita hila, ma ya'abi
hebwebwe'anedi.'

¹⁶"Ma 'omi ma'imi yaliyaya, weyahina matamiyega wa'ita'ita ma tenamiyega wahehesagoha. ¹⁷Moisa, ginaula bewa wa'ebubudi ta wahesagohedi mwalo palopitao ma todumwaluwao nuwanuwadi madouna ma si'itadi bo sihesagohedi, ta geya silobadi.

Patu 'ana gwae hegehegedi 'ana lihasa

(Maki 4:13-20; Luke 8:11-15)

¹⁸"Coinega patu 'ana saweyana 'ana sanapu wahesagohe.

¹⁹Ceguma taiya Yehoba 'ina loina tetelina 'ihesagoheyamo, ma geya 'inuwasabwalena, 'abwa togalaina 'inaoma ma gwaeyedi loheya 'atenega 'i'ewayahuledi. Beno patuwedi sibe'uwa 'edai 'adi sanapu.

²⁰"Ma wete patuwedi bale'u loda'uda'uleina 'oina sibe'uwa, taudi tetela bwebwe'ana sihesagoheya, ma ma'idi yaliyaya sitagwala, ²¹ma geya lamudi 'ipa'ala, 'oinega tuta 'i'iuna tuwa 'oina simiyamiya, ma 'eguma to tuta 'oina tetela bwebwe'ana 'ana hemisa weyahina mwau nuwana hegamwagamwagu siloba sibe'u mwayamwayau.

²²"Ma patuwedi talitali 'oidiya sibe'uwa, taudi tetela bwebwe'ana sihesagoheya, ma hesi 'idi nuwatuhu bale'u weyahina ma wete wasawasa 'ana nuwatuhuwao, ma nuwatuhuwedi tetela bwebwe'ana silohe'amasiya, ta geya sawasawahina ma sihuwa.

²³"Ma patuwedi bale'u 'ausala 'oina sibe'uwa, taudi tetela bwebwe'ana sihesagoheya, ma 'ana nuwasabwalena 'oidiya 'imiyamiya, ta huwaidi 'ausala silagudiya. Tupwadi huwaidiyao handeledi, ma tupwadi sikisiti, ma tupwana teti."

Gwae hegehegedi witi ma 'awata weyahidi

²⁴Gwae hegehegedi 'aigeda wete Yesu 'i'ebwaediya, 'igwae, "Yehoba 'ina loina gide tuwa 'aigeda loheya witi patuna bwebwe'adi 'ina tanoha 'isaweyanediya. ²⁵Ma nihuwanu si'eno sinediya, ma 'ana 'aleha 'aigeda

'inaoma tanoha, ta 'awata 'ana 'ita gide witi wete 'isaweyaneya witi moisa 'alona, ma muliyetega 'itauya. ²⁶Coinega mabwaiyadi sibwala ta sihuwa, ma badaina 'ina topaihowao 'awataedi si'ita lobediya. ²⁷Ma topaihowaedi sinaoma ta sihegwaeya, 'Bada, patu 'ausalana 'ino tanoha mwalo 'usaweyaneya, ma togidega ta 'oinega 'awata ba'idanao sibwala mahemahetena?"

²⁸"Ma tanoha taniwigana 'igwaeya, 'Nuwana 'agu 'aleha 'aigeda 'isaweyaneya.' Coinega 'ina topaihowao sigwaeya, 'Togidega? Sawasawahina ma 'awataedi 'adabu yahuledi?"

²⁹"Ma badaina 'igwaeya, 'Tuwa! Walaguyawa, ma sibwala mahetena, weyahina 'eguma watoho 'awasina wadabu yahuledi, nuwana tupwana witi wete mahetenao wadabu 'aigdedi. ³⁰Ma tuta 'eli'eli hesi 'oina topaihowao yahegwaedi ma 'awasina sidomwa'autedi nugeta ta si'uinidi, ta 'oinega sigabu yahuledi, ma witi sidomwa'autedi ta 'igu hada 'e'ahaiya sihedodo.' "

Patu 'i'iuna ma 'ebe 'abiheseseha 'adi gwae hegehegedi
(Maki 4:30-32; Luke 13:18-21)

³¹Caigeda wete gwae hegehegedi 'i'ebwaediya, 'igwae, "Yehoba 'ina loina gide tuwa seyala* patuna 'aigeda loheya 'i'eweya ma tanoha 'idauniya. ³²Seyala patuna 'i'iuna tuwa ma 'ina bwala mulina 'imadou gide 'aiwe, ma 'oinega bwasumowao sinaoma ta lahalahanao 'oidiya 'idi nehwa si'abidiya."

³³Caigeda wete gwae hegehegedi 'i'ebwaediya, 'igwae, "Yehoba 'ina loina gide tuwa pwalawa 'ana 'ebe 'abiheseseha*. Wahine 'i'eweya 'i'iuna tuwa ta pwalawa madouna ba'idana 'ihebweliyeya, 'oinega mabwaiyana 'iseseha."

Gwae hegehegedi 'ina latu huhuna
(Maki 4:33-34)

³⁴Yesu 'ina gwaeyedti gwae hegehegedi mabwaiyadi 'oidiyega boda 'ihe'itediya, weyahina tauna tuta mabwaiyana gwae hegehegediyega 'ihehe'ita tomota mabwaiyadi 'oidiya.

³⁵Bewa 'oinega palopita 'ina gwae 'ilatuwa, beno mwalo hene 'ihepwaila nugeteya, 'igwae,

"Gwae hegehegediyega yahepwaila, ma yagwaene to'aha Yehoba 'idahweya bale'u 'ana paihowa hauhau 'oinega ma nige."

Tosaweyana 'ina paihowa 'ana nuwasabwalena

³⁶Ma Yesu boda 'i'ebesinediya ma 'iluhuwa hadai, ma 'ana tomuliyao sinaoma ta 'oina sigwaeya, "Gwae hegehegedi 'awata tanoha 'oina 'ana nuwasabwalena 'ulihasi, ma 'asanapu."

³⁷Coinega Yesu 'igwae, "Witi patuna 'ana tosaweyana taugu Loheyaiguina, ³⁸ma tanoha beno bale'u mabwaiyana, ma witi beno taudi Yehoba 'ina loina 'ana tomuliyao, ma 'awata beno togalanaina 'ana topaihowao, ³⁹ma 'awata 'ana tosaweyana beno tauna Seitani, ma tuta 'eli'eli beno tuta 'ana 'ebelosaloha, ma to'eli'eli taudi anelose, ⁴⁰ma tuta 'ana 'ebelosaloha 'oina togala taudi tuwa gide 'awata sihegogonedi ma sigabu yahuledi.

⁴¹"Ma taugu Loheyaiguina 'igu aneloseyao yahesumanedi ma pui 'ana tohe'itao galadiyedi sihegogonedima ma 'igu 'ebeloina 'oinega ⁴²siula latuhedi, 'aiwe 'ala' alasina 'alona. Beno tupwaina 'oina tomota sidou ma sihesala'i'ita muyamuya 'oinega.

⁴³"Ma muliyetega tobwebwe'adi Tamadiu 'ina 'ebeloina 'alona si'asilala gide sinala.

"Ceguma taiya matenana gwae bewa 'ihesagohe.

Gwae hegehegedi 'etoi wete

⁴⁴"Yehoba 'ina loina gide tuwa wasawasa goulia* ma mane* madouna, mwalo bale'u 'aigeda 'oina sidahweya, ma 'aigeda loheya 'ilobeya, ta 'idahwa hileya, ma ma'ina yaliyaya 'itauya, ma 'ina tobwatobwa mabwaiyadi 'ihegimwaneyedya, ma 'adi maisao 'i'eweya ta bale'uina 'igimwaneya.

⁴⁵"Ma wete Yehoba 'ina loina tuwa gide to'ahwa'une 'aigeda, mwali* 'ausala nuwanuwana. ⁴⁶Coinega 'aigeda mwali 'ausala hedade 'ilobeya, ta 'oinega tauna 'ina bagi mabwaiyadi 'iulediya ma 'abehega mwaliina 'ausala hedade 'i'ewa.

⁴⁷"Ma wete Yehoba 'ina loina gide tuwa gomana tomota siyahuwuya holai, ma hali silahana ma hali silahana si'onediya, ⁴⁸ta gomanaina 'imaha 'apu'apuwa ma silisiya 'oya'oya, ma simiyatoiya, ma silahana mabwaiyadi siwatahiya, ta silahana 'ausaladi gaeba 'oidiya silagudiya, ma silahana galadi siulediya. ⁴⁹Gide wete, tuta 'ana 'ebelosaloha 'oina, aneloseyao sinaoma ma togala siwatahidi tobwebwe'ana 'oidiyega, ⁵⁰ma siula latuwedi 'aiwe 'ala' alasina 'alona, ma 'oina sidou ma sihesala'i'ita muyamuya 'oinega."

Tobwatobwa wasawasa hauhaudi ma miyamiyadi

⁵¹Coinega Yesu 'ihesilala 'oidiya, 'igwae, "Togidega gwae hegehegediyedi mabwaiyadi wasanapudiya?" Ma sihesagoha ma si'ahwa moisa, sigwae, "Cehe." ⁵²Ma 'ihegwaediya, "Bewa tuwa wasanapu 'abehega loina 'ana tohe'itao 'eguma Yehoba 'ina loina simanasama pwaiya, taudi gide tuwa 'aigeda hada toniwagana 'ina tobwatobwa tupwadi miyamiyadi ma tupwadi 'ehaudi ta mabwaiyadi 'alodiya wasawasa 'imiyamiya."

MeNasaleta Yesu silogwahateya
(Maki 6:1-6; Luke 4:16-30)

⁵³ Yesu 'ina gwae hegehegediyedi 'ilosalohidiya, ma tupwa nage 'i'ebesinediya, ⁵⁴ ma 'ihila 'ina 'asa, ma 'idi Hada tapwalolo 'oina 'iluhuwa ma 'ihe'itediya, ma tomota nuwadi 'ihenainaida ta sigwaeya, "Loheya bewa ta'ehega 'oinega 'ina sanapu ma 'ina paihowa waiwaidi 'i'ewa'ewadi?"

⁵⁵ Ma wete sigwae, "Nuwana loheya bewa to'abi'abi hada natuna? Ma sinana Meli, ma tasinao Yemesa ma Yosepa ma Saimoni ma Yudasa, ⁵⁶ ma wete nuhunao mahetedao tamiyamiya. Ma togidega hede ta loheya bewa 'isanapu hedada?"

⁵⁷ Coinega silogwahateya. Ma Yesu 'ihegwaediya, 'igwae, "Palopitao 'adi he'asisi silobaloba hali 'asa 'oidiya. Ma taudi 'idi 'asa, bo 'idi hada, geya 'adi he'asisimo."

⁵⁸ Eema Yesu nobwa 'ina paihowa waiwaidi geya baibaiwadi 'ipaihowadi, weyahina geya sihemisae.

Yoni to'abihebabitaiso 'ina 'amasa
(Maki 6:14-29; Luke 9:7-9)

14 ¹ Tuta nage 'oina Helodi*, tauna Galili 'ana toloina, Yesu 'ina paihowa wasana 'ihesagoheya, ² ta 'ina topaihowao 'ihegwaediya, 'igwae, "Beno loheyaina tauna Yoni to'abihebabitaiso, 'abehega 'amasega 'itoholo hila pwaiya, ma 'inega ma'ina waiwai 'ipaipaihowa."

³ Weyahina mwalo Helodi Yoni 'i'abiyahiya, ma 'ipaiya, ma deliya 'ilaguya. Ma Yoni 'ana 'abiyahina huhuna beno 'aigeda wahine sanina Helodiyasa, beno Helodi tasina Pilipi mwanena, ⁴ ma Helodi 'i'wayeya ta 'ihaiya, ma Yoni Helodi 'ihegwaeya 'igwae, "Nage geya mumuga 'ausalana, weyahina tasiu mwanena 'uhaiya." ⁵ Beno huhuna Helodi nuwanuwana ma Yoni 'ilohe'amasi, ma hesi tomota mabwaiyadi si'ahwa palopitaeya, 'inega Helodi 'imatauta ma geya Yoni 'ilohe'amasi.

⁶ Muliyetega Helodi 'ina sabwelo li'u 'ana 'ebe nuwatuhu yahina guyaina 'oina boda si'autama, ma Helodiyasa natuna wahinena boda matadiya 'isobusobu, ma Helodi 'i'abihe yaliyayeya. ⁷ Ma Helodi gumalaulauin 'oina 'igwae helauwa ma 'abehega 'eguma to'aha nuwanuwana 'i'ebwae tuwa, ma wete 'igwae hemisa. ⁸ Coinega sinana 'igwae gumalaulauin 'oina, ma gumalaulauin Helodi 'ihegwaeya, 'igwae, "Nuwanuwagu Yoni to'abihebabitaiso mwaguna gaeba 'oina 'ulagu ma 'u'ebwaegau."

⁹ Coinega Helodi 'inuwagala madouna, ma hesi 'ina gwae hemisa 'inuwatuhu yahiya, ta boda 'ina hegwaegwae sihesogoha pwaiya, 'inega 'itagwala, ¹⁰ ta 'ina topaihowao deliya 'ihesumanediya, ma Yoni

tani'ona si'upweya,¹¹ ma mwaguna gaeba 'oina sido'oya ta si'eweyama, ta gumalaulau si'ebwaeya. Ma gumalaulaunina 'i'eweya, 'itauyeya sinana 'oina.¹² Ma Yoni 'ana tomuliyaao sinaoma, ta Yoni wahina si'eweya, ta silaguya galiha, ma muliyetega sitauya Yesu 'oina, ta ginaula bewa sihepwaileya.

Boda madouna Yesu 'ihe'aidiya
(Maki 6:30-44; Luke 9:10-17; Yoni 6:1-14)

¹³ Ta Yesu tetelaina bewa 'ihesagochediya, 'oinega 'ilatuwa ta wagai 'igeluwa, 'itauya tupwa yoho 'awawa. Ma boda Yesu tetelina sihesagoheya, ta 'idi 'asa 'oidiyega silatuwa, ma 'edega sitauya Yesu 'oina.

¹⁴ Ma tutaina Yesu wagega 'iulasuluwa 'oya'oya boda madouna 'i'itediya, ta 'ina 'atemuyemuyega tololahalao 'i'abihе bwebwe'anediya.

¹⁵ Ma lahilahiya 'ana tomuliyaao sinaoma ta Yesu sihegwaeya, sigwae, "Bada, tupwa bewa balabala 'awawa, ma nata 'iboi. Coinega boda bewa 'uhesumanedi ma sihila, ma 'adi sigimwane 'asa deidiya 'oidiya."

¹⁶ Ta Yesu 'igwaeya, "Sahena sitautauya, ma 'omi hesi 'e'ahai wa'ebwaedi ma si'ai."

¹⁷ Ma taudi sigwae, "Ya! Cama geya baibaiwana, beno namo beledi nima 'ai'aigeda ma silahana 'eluwa."

¹⁸ Ta Yesu 'igwaeya, "Beledi ma silahanaedi wa'ebwaegau."

¹⁹ Coinega boda 'iloinaediya ma modumoduwa simiyatoiya, ma beledi nima 'ai'aigeda ta silahana 'eluwa 'i'ewediya, ma 'i'ita haneya galewa, ta 'e'ahaiyedi weyahidi 'igwae helauwa, ma muliyetega beledi 'igimwahisiya, ta 'ana tomuliyaao 'i'ebwaediya, ma taudi tomota 'oidiya siheguyaiya.²⁰ Ma mabwaiyadi si'aiya ta simwausuwa, ma 'e'ahai tupwatupwadi sidomwa 'autediya, ma kodo tuwelo silohemahediya.

²¹ To'aiyedi loheloheya daisidimo 'adi baibaiwa paibi tausani gide, ta wete wahiwahine ma gwagwama geya sihasilidi.

Yesu hola debanega 'itauya
(Maki 6:45-52; Yoni 6:15-21)

²² Coinega 'ana tomuliyaowedi 'iloinaediya, ma wagai sigeluwa ma 'abehega sinugeta hali tupwa, ma tauna 'abehega tomota mabwaiyadi 'ihewasaediya, ma sihila 'idi 'asa.²³ Sigeluwa, ma Yesu boda 'ihewasaediya, ta muliyetega tauna 'iboinamo 'oyai 'ihaneya sabi 'ahwanoi Yehoba 'oina, ma 'iboiya. Ciboi pwaiya, ma Yesu 'iboinamo 'imiyamiya.

²⁴ Cimiyamiya ta tomuliyaowedi 'idi waga siwoseyeya ta sidobi pwaiya ni'uwa, ma bagodu madouna silobeya ma 'idi waga 'ilolobuibui, ta wete yaumai matadiyega 'inaonaoma.

²⁵ Gona 'ada'adaleya Yesu hola tabwanega 'itautauyama, ma 'ana tomuliyaowedi deidiya 'ilatuwa.²⁶ Cana tomuliyaowedi Yesu si'iteya hola

pwatanega 'inaonaoma, ta simatauta madouna, 'oinega si'alabwauwa, 'idi nuwatuhu 'abehega welabana si'iteya.

²⁷Ma Yesu 'ihewaediya, "Sahena wamatauta. Taugu tuwa, 'imi Cinapwana."

²⁸Ma Pita 'igwaeya, "Bada, 'eguma 'owa, 'uhewaegau ma hola pwatanega yanaowa 'oiwu."

²⁹Ma Yesu 'igwae, "Cunaoma." Coinega Pita wagega 'isuluwa ma hola pwatanega 'itauya Yesu 'oina. ³⁰Citautauya ma yaumai madouna l'i'iteya, ma 'imatauta, ta holai 'idamana, ma 'ibwauwa, "Bada 'u'abihetegau!"

³¹Ma Yesu 'ilomwayamwayauwa ma Pita 'i'abiyahiya, ta 'igwae, "Tohemisa 'i'iuu, to'aha weyahina 'uhenuwanaluwa?" ³²Coinega siteluwa wagai sigeluwa, ma yaumai 'i'ata.

³³Ma taudi waga 'ana tomiyao si'etuluha Yesu 'oina, ma sigwae, "Moisa tuwa 'owa Yehoba Natuna."

Tolohalao 'i'abihe bwebwe'anediya tupwa Genesaleta 'oina
(*Maki 6:55-56*)

³⁴Eema sihabala tupwa Genesaleta 'oina ma sisuluwa 'oya'oya.
³⁵Sisuluwa ma tupwaina 'ana tomiyao Yesu si'inaneya, ta wasa sihedabalaleya 'idi 'asa mabwaiyana 'oidiya, ma 'idi tololahao mabwaiyadi si'ewedima Yesu 'oina, ³⁶ta si'ahwanoiyeya, sigwae, "Bada, sawasawahina ma tololahao wedi 'a 'ale'o papalina si'abitoho?" Ta Yesu 'itagwala, ma taudi 'ana 'ale'o si'abitohoya sibwebwe'ana.

Me Yudiya tubudiyao 'idi mumuga
(*Maki 7:1-23*)

15 ¹Muliyetega Palisiyao ma loina 'ana tohe'itao Yelusalemega sitauyama Yesu 'oina, ma sihegwae, ²"To'aha weyahina 'a tomuliyao 'eguma muliya 'abwa 'ai geya nimadi sida buyoya, beno tubudao 'idi loina siligeligehi?"

³Ma 'ihewaediya, "Comi wete Yehoba 'ina loina waligeligehi, weyahina tubumiyo 'idi mumuga wamulimuliyedi. ⁴Yehoba 'ina loina 'eluwa bewa, 'aigeda 'igwae, 'Tamau ma sinau 'uhe'asisiyedi.' Heluwena wete 'igwae, 'Ceguma taiya tamana bo sinana 'i'ahwa galegaledi, sawasawahina walohe'amasi.' ⁵Ma 'omi 'imi he'ita 'abo'abo, wagwae, 'Ceguma taiya tamana ma sinana 'ihewaedi, 'igwae, "Cigu tobwatobwao yatagwala pwaiyediya Yehoba 'oina, 'oinega geya sawasawahigu ma ya'abihetegomi.", Coinega 'imi nuwatuhu 'abehega loheyaina 'ina 'abihetena nuwana 'ina he'asisi tamana 'oina geya ginaula madouna. ⁶Tubumiyo 'idi loinaina 'oinega Yehoba 'ina loina waheginaula besobesoweya.

⁷"Bewa 'imi 'abo. Mwalo hene Aiseya palopita weyahimi 'ihewpaila nugeta, tutaina Yehoba 'ina gwae 'ihewpailaya, 'igwae,

⁸ ‘Tomota bewa 'ahwadiyega sihehe 'asisiyegau ma geya 'atediyega,
⁹ ma wete 'oiguwa sitapwatapwalolo besobeso, weyahina
 'idi he'itao taugu geya 'oiguwega, ma hesi tomota tuwa 'idi
 nuwatuhuwega.’ ”

¹⁰ Coinega tomota 'ibwauwedima ma 'ihewaediya, “Gwae bewa
 wahesagohe ma wasanapu 'abehega ¹¹ 'e'ahaiyedi 'ahwadega siluhuluhu
 geya sawasawahina ma si'abihe bi'igita, ma hesi gwaeyedti 'ahwadega
 silatulatuma taudi hesi si'abi'abi hebi'igita.”

¹² Ma Yesu 'ana tomuliyao 'oina sinaoma ma sihegwaeya, “Bada,
 'uhesagoheya 'abehega Palisiyao 'ino gwae bewa weyahina sideba
 mwadina.”

¹³ Ma Yesu 'igwaeya, “Caiwewedti Tamagu geya 'i'umadi, 'abwa
 'idabu yahuledi. ¹⁴ Ma tuwa, Palisiyaowedi simiyamiya 'ana siga sibe'u,
 weyahina taudi tohanugeta matagibugibudi, ma 'iyadiyao 'eguma
 matagibugibudi sihanugetedi, nata mabwaiyadi gaula sibe'u.”

¹⁵ Coinega Pita 'i'ahwalagata ma 'igwae, “Gwae hegehegedi bewa 'ana
 nuwasabwalena 'ulihasi 'oima.”

¹⁶ Ta Yesu 'igwaeya, “Nuwana 'omi wete 'abwa nuwami geya
 'isabwalena, ¹⁷ Coinega wasanapu 'abehega to'aha 'ahwadega 'iluhuluhu
 gamwada 'idobidobi, ma muliyetega 'itautauya mohomoho 'oina.
¹⁸ Ma hesi to'aha tomota 'ahwadiyega 'ilatulatuma, beno 'atediyega
 silatulatuma ma si'abi'abi hebi'idi, ¹⁹ beno nuwatuhu galadi gide
 lohe'amasa ta loyaweta ganawala ta yagaha ta gwae 'abo'abo ta gwae
 sinala wete.

²⁰ Ginaulaedi bewa 'oidiyega tomota 'i'abi'abi hebi'idi, ma 'eguma
 nimada sahena tabuyobuyo tutu 'ai 'oina, beno yaluyaluwada geya
 'i'abihebi'idi.”

Kenani wahineina 'ina hemisa *(Maki 7:24-30)*

²¹ Ma Yesu tupwaina 'i'ebesineya ta 'itauya Taiya ma Saidoni tupwaidi
 'oidiya.

²² Ma tupwaina 'oinega Kenani wahineina 'aigeda 'ilatuwa, ma Yesu
 'ihewaeya, 'igwae, “Bada, 'owa Debida 'ina susu, 'u'atemuyemuyegau,
 weyahina natugu mewahinena hi'ahi'a 'i'abihebuweya.”

²³ Ma Yesu wahineina 'ina bwau geya 'ihemaise, 'oinega 'ana tomuliyao
 sinaoma ma Yesu si'ahwanoiyeya, sigwae, “Wahineina 'uhesumane ma
 'itauya, weyahina 'ibwau hedahedade.”

²⁴ Ma Yesu 'igwaeya, “Taugu yanaoma sipi 'wani'wanidi Isilelimo 'ina
 'ebeloina 'alona weyahidi.”

²⁵ Ma hesi wahineina 'inaoma, ma Yesu matana 'i'etuluha, ta 'igwaeya,
 “Bada 'u'abihetegau.”

²⁶Ta Yesu 'igwaeya, “Geya sawasawahina ma gwagwama 'adi ya'ebwae 'edewa 'oidiya.”

²⁷Ma wahineina 'igwaeya, “Bada, beno moisa. Ma togidega 'e'ahai mugumuguna, 'eguma sigubagubala bada 'ina 'ebe'ai 'oinega, sawasawahina ma 'ina 'edewao si'aidi?”

²⁸Coinega Yesu wahineina gwaenia 'ihemaiseya, 'igwae, “Wahine, 'owa tuwa tohemisa moisa, 'oinega bewa tuwa 'ino hemisaina huwaina 'ilatuwa.” Ma tutaina nage 'oina wahineina natuna 'ibwebwe'ana hila.

Tolohala baibaiwadi 'i'abihe bwebwe'anediya

²⁹Ta Yesu tupwaina 'i'ebesineya ma 'ihasahasane Galili holai, ta 'oyai 'ihaneya, ma nobwa 'imiyatoiya. ³⁰Ta boda madouna sihanema ma 'idi tololahao si'ewedima, taudi toha'au'au ta taudi hesilae 'oinega siwe'a, ta taudi tomata gibugibu, ta taudi na'ona'o, ma tupwadi tololahao wete Yesu deina sihalagudiya, ma 'i'abihe bwebwe'anediya. ³¹Ma bodaedi si'itediya beno na'ona'owedi sihegwaegwae ma wete sihesagoha bwaibwaini, ma taudi hesilae 'oidiyega siwe'a sibwebwe'ana hila, ma toha'au'au sitauya dumwadumwalu, ma tomata gibugibu matadi sitayahala. Coinega bodaedi nuwadi 'ihenainaida ta meIsileli 'idi Yehobaina sihehepwatuwe.

Yesu boda 'ihe'aidiya

(Maki 8:1-10)

³²Ta Yesu 'ana tomuliyo 'ibwauwedima, ma 'ihewaediya, “Boda bewa ya'atemuye muyediya, weyahina sabwelo 'etoi 'ebwa mahetegwao 'amiyamiya, geya 'adimo. Geya nuwagu ma magomaledi yahesumana hiledi, 'amuge gide ma 'edai sihemwalomwalohana.”

³³Ma 'ana tomuliyo sihegwaeya sigwae, “Tupwa bewa balabala 'awawa, ma togidega boda madouna bewa 'adi 'e'ahai taloba 'ese?”

³⁴Ta Yesu 'ihesilalediya, 'igwae, “Hisa 'ami belediyao?” Ma sigwaeya, “Beledi sebeni ma tupwana silahana 'i'iudi.”

³⁵Coinega boda 'ihewaediya ma bale'uwa simiyatoiya. ³⁶Ta beledi sebeni ma silahanaedi 'i'ewediyia ma weyahidi 'igwae helauwa Yehoba 'oina, ma 'i'ehisihisiya, ta 'i'ebwaediya 'ana tomuliyo 'oidiya, ma taudi siheguyaiyeya bodaedi 'oidiya.

³⁷Ma mabwaiyadi si'aiya ma simwausuwa ma muliyetega 'e'ahai tupwatupwadi sidomwa 'autediya ta kodo sebeni silohemahediyia.

³⁸To'aiyedi loheloheyamo 'adi baibaiwa powa tausani, ma wete wahiwahine ma gwagwama baibaiwadi geya sihasilidi.

³⁹Muliyetega boda 'ihesumanediya ma sihila, ma Yesu wagai 'igeluwa, ta Magadani tupwaina 'oina 'itauya.

Cila'ilalao weyahidi

(Madiu 12:38-41; Maki 8:11-13; Luke 12:54-56)

16 ¹Caigeda tuta 'oina tupwadi Palisiyao ma Sadusiyao sinaoma ma Yesu sihesilaleya, sabi tohoina, ma sihegwaeya, "Sawasawahina ma 'ila'ilala 'aigeda 'upaihowa ma 'a'ahwa moisa 'abehega 'ino waiwai Yehoba 'oinega 'inaoma?"

²Ma Yesu 'igwaeya, "Comi 'eguma sinala wa'ita 'isopusopu ma galewa tupwa bwaulyega 'ilobwehabwehali, wasanapuya 'abehega gona 'isiwaloha bwebwe'ana. ³Ma 'eguma gonagona galewa belabelalana ma dubadubana wa'itadi, beno wasanapuya 'abehega duba 'inaonaoma. Ta beno 'ila'ilalaedi yaloyaloha 'oidiya 'adi sanapu wasanapu pwaidiya, ma hesi 'ila'ilala bewa tutaedi weyahidi geya wasanapudi. ⁴Mehau 'omi galami, ma ganawala huhumi, beno huhuna 'ila'ilala wa'eb'e'bese ma 'oidiyega wasanapu bwaibwainigau 'abehega Yehoba 'oinega yanaoma. Hesi geya'abwa 'ila'ilalaedi wa'ita'itadi. Beno namo Yona* weyahina wanuwatuhuyahi, tauna tuwa 'ila'ilala weyahimi." Coinega Yesu 'lebesinediya ma 'itauya.

Palisiyao ma Sadusiyao 'idi 'ebe 'abiheseseha* beledi weyahina

(Maki 8:14-21)

⁵Ta hali tupwa sihabala, ma 'ana tomuliyaowedi 'adi 'ulaheya geya si'ewadi, weyahina sinuwanaideya. ⁶Ma nobwa Yesu 'ihegwaediya, "Palisiyao ma Sadusiyao 'adi beledi 'ana 'ebe 'abiheseseha* 'oinega wa'ita yahigomi."

⁷Coinega 'ana tomuliyaowedi siboidimo 'oidiya sigwaeya, "Nuwana Yesu 'ina gwae huhuna bewa weyahina 'ada 'ulaheya tanuwanaideya."

⁸Ma Yesu 'idi nuwatuhu 'isanapu pawaiya, 'oinega 'ihegwaediya, "To'aha weyahina wagwaegwae 'abehega geya 'ami 'ulaheyamo? Beno geya weyahina yagwae. Geya wahemisa moisa, 'awa?

⁹"Geya hede wanuwa sabwalena tutaina beledi nima 'ai'aigeda 'oidiyega tomota paibi tausani yahe'aidiya, ma 'e'ahai 'ana tupwa mabwaiyana wadomwa he'auteya, ma 'oinega kodo baibaiwadi walohemahediya? ¹⁰Tomota wete powa tausani beledi sebeni 'oidiyega yahe'aidiya ma 'ana tupwa mabwaiyana wadomwa 'auteya, ta kodo baibaiwana 'oinega walohemahediya? ¹¹Coinega to'aha weyahina ta geya wanuwa sabwalena 'abehega geya 'e'ahai weyahina yagwaegwae? Ma hesi Palisiyao ma Sadusiyao 'idi 'ebe 'abiheseseha 'oinega wa'itayahigomi."

¹²Tuta nage 'oina sisanapuwa 'abehega geya beledi moisa 'ana 'ebe 'abiheseseha weyahina 'igwaegwae, ma Palisiyao ta Sadusiyao 'idi he'itao 'oidiyega si'itayahidi.

Pita 'ina hepwaila Yesu weyahina
(Maki 8:17-30; Luke 9:18-21)

¹³ Ma Yesu 'inaoma Sisaliya Pilipai 'ina tupwa 'oina, ma 'ihesilala 'ana tomuliyao 'oidiya, 'igwaeya, "Togidega tomota 'idi gwae 'abehega taugu Loheyaiguina taiya?"

¹⁴ Ta sigwaeya, "Tupwana tomota sigwae 'abehega 'owa Yoni to'abihebabitaiso, ma tupwana tomota sigwaeya 'abehega 'owa Ilaitiya*, ma tupwadi sigwaeya 'abehega 'owa Yelemaiya, bo nuwana 'aigeda palopita nugenugetana."

¹⁵ Ta Yesu 'ihesilalediya, 'igwae, "Ma 'omi togidega 'imi nuwatuhu 'abehega taugu taiya?"

¹⁶ Coinega Saimoni Pita 'ihemaiseya 'igwae. "Cowa To'abihetena, Yehoba mayawasina Natuna."

¹⁷ Ma Yesu Pita 'ihegwaeya, 'igwae, "Saimoni, Yona natuna, 'owa moisa toyaliyaya 'aigeda, weyahina 'ino sanapu bewa geya tomota 'oidiyega, ma hesi Tamagu galewa 'ina sanapuwega 'l'ebwaegowa. ¹⁸ Ma wete yahegwaego 'abehega saniu Pita, ta 'owa dimwa, ma 'oiuwa 'igu hekalesiya ya'abi, ma 'oinega sahena 'amasa bo nuwana mumuga galana sihewaiwai sine. ¹⁹ Ma wete 'ebeloina galewa 'ana 'ebesole ya'ebwaego, ma to'aha bale'uwa 'u'ausiya, galewa wete si'ausi, ma wete 'eguma to'aha bale'uwa 'uso'le galewa wete siso'e."

²⁰ Eeta Yesu 'ana tomuliyao 'iloina pa'alediya, 'igwae, "Sahena 'aigeda taiya 'oina wahehepwailegau 'abehega taugu To'abihetenaina."

Yesu 'ihepwaila 'ina 'amasa 'abwa weyahina
(Maki 8:31-9:1; Luke 9:22-27)

²¹ Tuta nage 'oina Yesu 'ihegaina ma 'ana tomuliyao 'ihe'itediya, 'igwae, "Cilobwaineya ma yatauya Yelusalema, ma nobwa muyamuya baibaiwadi yalobadi, babadao ta topwaoli madoudi ma loina 'ana tohe'itao 'oidiyega, ma nage 'oina silohe'amasingau, ma sabwelo hetoina 'oina Yehoba 'i'abihetoholo hilegau."

²² Ma Pita Yesu 'itoewasiyeya, ma 'iheliyeya, 'igwae, "Bada, ginaula bewa sahena 'oiuwa 'ilatulatu!"

²³ Ma Yesu 'itehinowa, ta Pita 'oina 'igwae, "Cowa Seitani, bewa tuwa 'u'lebesinegau! Sahena 'u'au'ausigau! Cino nuwatuhu tomota 'idi nuwatuhu, ma geya Yehoba 'ina nuwatuhu gide."

²⁴ Muliyetega Yesu 'ana tomuliyao 'ihegwaediya, 'igwae, "Taiya 'eguma nuwanuwana ma 'imuliyegau, 'ilobwaineya ma tauna 'ina nuwatuhuwao 'ilogwahatedi, ma tauna 'ana kelose 'i'ahali, ma 'oinega 'i'amasa, beno gide 'agu muliyaina 'ana 'eda.

²⁵ "Ma 'eguma taiya yawasina 'inuwahi, 'abwa yawasiina 'ilohe'wadale. Ma 'eguma yawasina weyahigu 'itagwale ma 'i'amasa, tauna nata yawasina bwebwe'ana 'iloba.

26 "Ceguma 'ida wasawasao bale'uwa madou hedade talobadi, beno ginaula bwagabwaga, ma hesi ginaula madouna beno yawasida bwebwe'ana. Weyahina 'eguma yawasida bwebwe'ana talohe'wadalele, geya 'aigeda wete 'ana miyalaena 'imiyamiya.

27 "Cabwa taugu Loheyaiguina yalohihilama, beno Tamagu 'ina wasawasa 'asi'asilalana, ta wete aneloseyao ba'idagwao, ma tomota 'idi pahowao 'adi maisa ya'ebwaedi.

28 "Yagwaeya moisa 'oimiya 'abehega tomota tupwami sahena wa'ama'amasa 'ana siga taugu Loheyaiguina yahilama sabi loina, ma 'oina wa'ita hilegau."

Yesu 'ana 'ita 'idumaduma
(*Maki 9:2-13; Luke 9:28-36*)

17 ¹Sabwelo sikisi mulina Yesu 'ana tomuliyao 'etoi 'itoediya, ta sihaneya 'oya 'aigeda dudulena 'oina. Tomuliyawedi taudi Pita ma Yemesa matasina Yoni.

²Tutaina taudimo simiyamiya 'oyai Yesu maninina si'iteya 'inamanamala gide sinala 'ana 'ita, ma 'ana 'ale'o 'ana wa'ewa'e'eina gide 'asilala 'isaesaehane. ³Ma wete Mosese ma Ilaitiya silatuma ta Yesuina ba'idadiu sihehegwae.

⁴Coinega Pita 'i'ahwalagata ma Yesu 'ihewaeya, 'igwae, "Bada, 'ida miya bewa gide 'ausalana, 'oinega 'ilobwaineya ma 'eguma 'utagwala, hadahada 'etoi ya'abidi, ma 'aigeda 'owa weyahiu, ma 'aigeda Mosese weyahina, ma 'aigeda Ilaitiya weyahina."

⁵Pita 'ina gwae 'abwa geya 'ilosalohi ma yaloyaloha 'asilalana 'i'ahuhe taluhidiya, ma yaloyaloha 'oinega 'enana 'aigeda sihesagoheya, 'igwae, "Bewa Natugu bwebwe'ana hedade, tauna weyahina yayaliyaya madouna, 'oinega 'ina gwaeyao wahesagohedi."

⁶Ma Yesu 'ana tomuliyawedi gwaeina sihesagoheya ta ma'idi matauta sibe'u talutalubu'iya, ⁷ma Yesu 'inaoma ta 'i'abihe toholodiya, 'igwae, "Watoholo. Sahena wamatamatauta." ⁸Coinega sisapaila ta Yesu 'iboinamo 'itotoholo si'iteya.

⁹Yesu ba'idanao 'oyega sidobidobima, ma Yesu 'ihewaediya, 'igwae, "Ginauledi nige wa'itediya sahena tomota 'oidiya wahehepwaila 'ana siga taugu Loheyaiguina 'amasega yatoholo hilama."

¹⁰Ma Yesu 'ana tomuliyao 'oina sihesilala, sigwae, "To'aha weyahina loina 'ana tohe'itao sigwaeya 'abehega Ilaitiya 'abwa 'inugetama, ma muliyetega To'abihetenaina 'ilatu?"

¹¹Ta Yesu 'igwae, "Cehe gide, Ilaitiya 'abehega 'inugetama, ma 'oinega ginaula mabwaiyadi 'i'abihe dumwaludi. ¹²Ma hesi Ilaitiyaina 'ilatu pwaima, ma tomota geya si'inana, ta hesi sipaipaihowa galana 'oina to'aha 'idi nuwatuhu gide, nata wete taugu Loheyaiguina gide

'oiguwa simumuga 'esa." ¹³ Coinega tomuliyaowedi nage 'oina sisanapuya 'abehega Yesu Yoni to'abihebabitaiso weyahina 'igwaegwae.

**Caigeda gwama 'ana lohala hebwashwasumo Yesu 'i'abihe
bwebwe'aniya**
(Maki 9:14-29; Luke 9:37-43)

¹⁴ Coinega Yesu ma'ana tomuliyao sidobidobi boda 'oidiya, ma 'aigeda loheya 'inaoma, ta 'i'ahetulasa Yesu matana, ¹⁵ ma 'igwaeya "Bada, natugu 'u'atemuyemuye, ma 'u'abihe bwebwe'ani, weyahina tuta mabwaiyana 'ana lomagisubu weyahina 'itaitai, ta wahina simuyamuya madouna, ma sauga tupwana 'oidiya 'aiwe ninininima 'oina 'ibe'ube'u, ma sauga tupwana we'aha 'oina 'ibe'u. ¹⁶ Ma 'a tomuliyao 'oidiya yanaoleyama, ta geya sawasawahina ma si'abihe bwebwe'ani."

¹⁷ Coinega Yesu 'ihegwaediya, "Hede 'omi togidega? Tonuwa potapotami 'iya. Nuwana geya wahemisaegau, 'awa? Cimi nuwapotapota 'inega yawahi dabalala. Hana gwamaina wanaoleyama 'oiguwa, ma ya'ita."

¹⁸ Gwamaina sinaoleyama, ma Yesu hi'ahi'a 'iloinaeya, ma lomagisubu gwamaina 'inega 'ilatuwa ta 'ibwebwe'ana hila.

¹⁹ Muliyetega Yesu 'ana tomuliyao tupwadi sinaoma siboidimo Yesu ba'idanao, ma sihegwaeya, sigwae, "Bada, togidega tauma ta geya sawasawahima ma hi'ahi'aina 'aulalatuhe?"

²⁰ Ta Yesu 'igwaeya, "Weyahina 'imi hemisa 'iwe'a. Yagwae moisa 'eguma 'imi hemisa 'ana waiwai gide seyala* patuna, 'abwa 'oya nage 'oina wagwae, 'Bewa 'inega 'umiya dobi,' nata 'ihematamatana tuwa. Gide wete ginaula mabwaiyadi sawasawahimi ma wapaihowadi." ²¹ (-)

**Yesu 'ina 'amasa weyahina 'igwae hila
(Maki 9:30-32; Luke 9:43-45)**

²² Muliyetega Galili 'oina simiyamiya, ma Yesu 'ihenuwa laguwediya, 'igwae, "Cabwa 'agu toteba 'itebaegau taugu Loheyaiguina 'agu 'alehao 'oidiya, ²³ ma silohe'amasigau, ma sabwelo hetoina 'oina Yehoba 'i'abihetoholo hilegau." Yesu 'ina hepwaila bewa weyahina sinuwagalma moisa.

Cidi takesi Hada He'asisi weyahina

²⁴ Muliyetega sitauya Kapaneumi 'oina, ma takesi Hada He'asisi weyahina 'ana tohe'autao sinaoma ta Pita 'oina sigwaeya, "Togidega, sawasawahina ma 'ino tohe'itaina 'itakesi, bo geya?" ²⁵ Ma Pita 'igwaeya, "Cehe, nata 'ina takesi 'ilagu." Coinega 'ihilama hadai, ma Yesu Pita 'ihegwaeya, 'igwae, "Saimoni, to'aha 'ino nuwatuhu toloinao bale'uwa weyahidi, taiyawedi 'oidiyega takesi si'ewa'ewa? natudiyao 'oidiyega? bo hali tomota 'oidiyega?"

²⁶Pita 'igwaeya, "Hali tomota 'oidiyega." Ta Yesu wete 'igwae hila, 'igwaeya, "Moisa! Coinega taudi natudiyao geya'abwa sitaketakesi. ²⁷Ma sahena taloguipaila, 'amuge ma 'oida sinuwagala. Coinega bewa tuwa huku 'u'ewa ma 'udobi holai, ma 'eguma silahana nugenugetana 'u'atu, 'ahwana 'uso'e ma 'alonega mane 'u'eweyama ma 'u'ebwaedi, beno 'owa ma taugu 'ida takesi sawasawahida."

Taiyawedi taudi sanidi madoudi Yehoba matana

(*Maki 9:33-48; Luke 9:46-48; 17:1-2*)

18 ¹Tuta nage 'oina Yesu 'ana tomuliyo sinaoma ma sihegwaeya, sigwae,
"Bada, taiya sanina madouna Yehoba 'ina 'ebeloina 'alona?"

²Coinega Yesu gwama 'aigeda 'ibwauweyama, ma gwamaina gamwagamwanidiya 'ihetoholoya, ³⁻⁴ma 'ihegwaediya, "Yagwae moisa, taiyawedi 'omi 'eguma 'imi nuwadobi gwama bewa gide, 'omi sanimi madoudi Yehoba 'ina 'ebeloina 'alona, ma 'eguma geya wanuwabui ma gwagwama 'i'iudi gide, sahena waluhuluhu 'ina 'ebeloina 'oina.

⁵"Coinega 'eguma 'aigeda loheya gwama bewa gide 'itoe weyahigu, tauna taugu wete 'itoegau. ⁶Ma hesi 'eguma taiya 'itoho ma 'agu tohemisao gwagwama bewa 'oidiyega 'aigeda 'i'abihebe'u, loheyaina nuwana wahineina 'ilobwaineaya ma dimwa madouna tani'ona silosipwa, madimwaina siula dobihe ni'uwa, ma 'idamana.

⁷"Comi mebale'u 'atemuyamuyaimi 'iya, weyahina 'ebe be'u baibaiwadi simiyamiya. Moisa tuwa, 'ilobwaineaya ma 'ebe be'uwa bale'uwa simiyamiya, ma hesi 'eguma loheya 'itoho ma 'iyanao 'i'abihebe'udi, 'abwa loheyaina 'ihesilae moisa.

⁸"Ma 'eguma nimau bo 'aheu 'i'abihebe'ugo 'ilobwaineaya ma 'u'upwa yahuledi. Geya beno 'ana galamo 'eguma manima tomwatomwau nuwana ma'ino ha'au'au ma yawasiu bwebwe'ana 'uloba. Ma hesi gala hedade 'oiuwa 'eguma manima luwaluwau ma ma'ae luwaluwau siula dobihego 'aiwe 'ala'alata hatayana 'oina.

⁹"Matau wete gide, 'eguma 'i'abi hebe'ugo, 'ubwai yahule tuwa, weyahina geya 'aigeda wete 'ana galamo 'eguma mamata 'ai'aigedau ma yawasiu bwebwe'ana 'uloba. Ma hesi gala hedade 'oiuwa 'eguma mamata luwaluwau siula dobihego 'asa 'ala'alata 'oina.

Gwagwama sahena wahe'ipi'ipiyedi

(*Luke 15:3-7*)

¹⁰"Gwagwama bewa gide sahena 'aigeda 'oidiyega walososomane. ¹¹Moisa, gwagwamaedi 'idi aneloseyao tuta mabwaiyana galewa Tamagu matana simiyamiya, ma si'e'ebubu.

¹²"Ma togidega 'eguma loheya 'ina sipiyo 'adi baibaiwa handeledi, ma 'aigeda 'oidiyega 'itauya puiya ma 'i'waniya, nata nainiti nainiyedi 'oyai 'ilagudiya ma 'wani'waninaina 'i'lebese, 'awa?

¹³“Ma 'eguma 'iloba hila, yagwae moisa nata 'ina yaliyaya madou hedade. Ma hesi site nainiti nainiyedi bwebwe'adi geya weyahidi 'iyaliyaya hedade. ¹⁴Coinega bewa tuwa wasanapu 'abehega Tamamiu galewa geya nuwana ma gwagwamaedi 'oidiyega 'aigeda taiya 'ihesilae.

Tasidai 'eguma 'ina pui weyahina
(Luke 17:3)

¹⁵“Ma 'eguma tasiu 'ipaihowa galana 'oiuwa, 'utoho ma wateluwamo 'ina puiina wa'abihedumwalu, ma 'eguma 'enau 'ihesagohe, 'ausala, beno wa'ahwa 'iya'iyagu pwaiya. ¹⁶Ma 'eguma geya nuwana ma 'enau 'ihesagohe, tomota 'aigeda, nuwana 'eluwa wete, 'utoedima ba'idamiyao tasiu nina 'oina wagwae ma 'ina pui 'ana moisa 'inuwashabwaleni. ¹⁷Ma 'eguma tuwa geya nuwana ma 'ihesagohegemi, wagwae latu tohekalesiyao mabwaiyadi 'oidiya, ma 'eguma geya nuwana wete tohekalesiyao 'idi gwae 'ihesagohedi, walogwahate tuwa, ma 'imiya ganamuli gide takesi 'ana to'ewa. ¹⁸Yagwae moisa 'oimiyia, to'aha 'eguma bale'uwa wapaidi, ginauledi galewa nata wete sipaidi. Ma wete to'aha 'eguma bale'uwa walihasidi, nata ginauledi wete galewa silihasidi.

¹⁹“Bewa tuwa yahegwaegomi 'abehega 'eguma 'oimiyega wateluwa bale'uwa 'imi nuwatuhu mahemahetena, ma wa'ahwanoi gide Tamagu galewa 'oina, nata tuwa 'ipaihowa. ²⁰Weyahina 'eguma 'aigeda tupwa 'oina 'eluwa bo 'etoi tomota saniguwega simiya'auta, taugu wete gamwagamwanidiya yamiyamiya.”

Nuwasam weyahina

²¹Ma Pita 'inaoma ma Yesu 'ihegwaeya, 'igwae, “Bada, 'eguma tasigu tuta baibaiwana 'oiguwa galana 'ipaipaihowa, mahisa sawasawahina ma 'ina puiyedi yanuwashamudi, masebeni, bo nuwana 'ehisa?”

²²Ma Yesu 'igwaeya, “Geya masebenimo, ma hesi mabaibaiwana.

²³Weyahina Yehoba 'ina loina gide kini 'aigeda, tauna nuwanuwana ma 'ina topaihowao 'idi lowaga sihemaise 'oina. ²⁴Coinega 'ihegaina ma loheya 'aigeda si'eweyama 'ina lowaga teni tausani kina, ²⁵ma geya sawasawahina 'ihemaise, 'oinega badaina 'iloina ma 'abehega loheyaina mwanena ta natudiyao ma 'idi tobwatobwao mabwaiyadi sigimwanayed, ma 'adi maisa toloina 'i'ewa topaihowaina 'ina lowaga weyahina.

²⁶“Ma topaihowaina ma'lina nuwagala 'i'etuluha, ma 'i'ahwanoiya 'oina, 'igwae, ‘Bada 'u'atemuyemuyegau, ma 'abwa 'igu lowaga mabwaiyana yahemaise.’

²⁷“Coinega bada 'i'atemu yamuyaeya ma 'ina lowaga mabwaiyana 'inuwashamudiya, ma 'oinega topaihowaina 'ilatuwa.

²⁸“Cilatuwa ma 'iyana 'aigeda 'ilobeya, ma 'iyana naina 'ina lowaga 'oina toea handeledimo, ta 'iyana naina tan'i'ona 'i'abiya ma 'i'abihe matausiyia, 'igwaeya, ‘Bewa tuwa 'ino lowaga 'oiguwa 'uhemaisa!’

²⁹ "Coinega 'iyanaina 'i'etuluha ma 'oina 'i'ahwanoiya, 'igwae, 'Tuwa 'u'atemuyemuyegau, ma 'abwa 'igu lowaga mabwaiyana yahemaise.'

³⁰ Ma 'iyana 'enana geya 'ihesagohe, ta deliya 'ilaguya, ma 'abehega nobwa 'imiyamiya ma 'ana siga 'ina lowaga mabwaiyana 'ihemaise.

³¹ "Ma topaihowaedi 'iyadiyao ginaulina si'iteya 'oinega sinuwagalma sitauya 'idi bada 'oina ta siteluwaedi sihepwailediya. ³² Coinega badaina 'ina topaihowa 'ibwauweyama ma 'ihewaeya, 'igwae, 'Cowa topaihowa galau, weyahina 'ino 'ahwanoi 'atemuyemuyega 'ino lowaga mabwaiyana yanuwa samudiya, ³³ 'oinega 'owa wete sawasawahina ma 'iyau 'u'atemuyemuye ma 'ina lowaga wete 'unuwasam.'

³⁴ "Coinega badaina 'igamwasowala moisa, ta deli 'ana to'itayahinao 'ihewaediya, ma topaihowaina deliya silaguya ma 'abehega nobwa 'imiyamiya 'ana siga 'ina lowaga mabwaiyana 'ihemaise hegumwali."

³⁵ Coinega Yesu 'ina gwae 'ilosalohiya, 'igwae, "Tamagu galewa wete 'oimiya 'ipaihowa gide, 'eguma tasimiyao sahena wa'atemuyemuyedi, ma 'idi puiyao wanuwasamudi."

Sa'ilala weyahina
(Maki 10:1-12)

19 ¹ Yesu 'ina he'itaedi 'ilosalohidiya ma tupwa Galili 'i'ebesineya, ma Yudiya 'ina tupwa 'iluhuwa, beno we'aha Yolidani hali papaliya. ² Ma boda wete madouna Yesu simuliyea ta nobwa 'idi tolohalao 'i'abihe bwebwe'anediya.

³ Coinega Palisiyao sinaoma ta nuwanuwadi ma Yesu sitoho, 'oinega 'oina sihesilala, sigwae, "Bada, sawasawahina ma pui tupwana weyahina loheya mwanena 'isa'ile?"

⁴ Ta Yesu 'igwae, "Buki He'asisi 'oina wasanapu pwaiya lelelena 'abehega tuta 'ana 'ebe hegaina 'oina Tohemasalaha tomota 'eluwa 'ihemasalehediya, meloheyana ma mewahinena, ⁵ ma 'igwaeya,

'Bewa huhuna 'oinega loheya tamana ma sinana 'i'ebesinedi ma mwanena ba'idana simiyaluwa, ma siteluwaedi sihe'wapina 'aigeda tuwa, ⁶ ma tuta bewa sihe'aigeda pwaiya. Yehoba 'ihemiyaluwa pwaiyediya, 'oinega sahena 'eta taiya 'ihemiyawasiyedi?'

⁷ Coinega sigwaeya, "To'aha weyahina Moses 'iloina 'abehega loheya sawasawahina ma pepa 'oina 'ina logwahata 'ihewaile, ma mwanena 'i'ebwae, ma muliyetega 'isa'ila?"

⁸ Ma Yesu 'igwaeya, "Beno 'imi nuwapota weyahina, 'oinega Moses 'itagwala 'oimiya ma mwanemiyao gide wasa'ila 'esedi, ma hesi tuta nugenugetana geya wete tagwala sa'ila weyahina 'imiyamiya. ⁹ Ma yahegwaegomi 'abehega 'eguma loheya 'aigeda mwanena geya 'ipui, ma loheya tuwa 'isa'ila ma 'ihaibalala hali wahine 'oina, beno 'ilogwaliya."

¹⁰ Coinega 'ana tomuliya sihegwaeya, sigwae, "Ceguma loheya mamwanena 'adi loina bewa gide, sahena hai."

¹¹ Ma Yesu 'igwaeya, "He'ita bewa geya tomota mabwaiyadi weyahidi, ma hesi 'eguma Yehoba sanapu 'i'ebwaeya tupwanamo tomota 'oidiya ma sisanapu ¹² 'abehega loheloheya tupwana 'idi li'u hohau 'oinega geya sawasawahina ma sihai, ma wete tupwadi loheloheya 'wawadi si'ewediya ma geya sowana sihai, ma tupwadi Yehoba 'ina loina weyahina siboidimo si'ausidiya ma sahena sihaihai. Ceguma taiya gwae bewa sawasawahina ma 'isanapu, ma'ina sanapu 'inuwabwalena."

Yesu gwagwama 'igwae helauwediya
(Maki 10:13-16; Luke 18:15-17)

¹³ Ta tomota gwagwama si'ewedima Yesu 'oina ma 'abehega 'i'abitohodi ma weyahidi 'i'ahwanoi Yehoba 'cina. Ma hesi 'ana tomuliya gwagwamaedi si'etobodediya. ¹⁴ Ta Yesu 'igwaeya, "Sahena gwagwama wa'eto'etobodedi, ma hesi watagwaledi ma 'oiguwa sinaoma, weyahina gwagwamaedi gide Yehoba 'ina 'ebeloina 'ilobwainediya moisa." ¹⁵ Coinega Yesu gwagwamaedi 'i'abitohodiya, ma muliyetega 'i'ebesinediya.

Towasawasa 'aigeda Yesu 'ilog wahateya
(Maki 10:13-16; Luke 18:15-17)

¹⁶ Muliyetega 'aigeda loheya Yesu 'oina 'inaoma ta 'igwaeya, "Tohe'ita, to paihowa bwebwe'ana yada paihowa ma 'oinega yawasigu miyamiya hatayana yada loba?"

¹⁷ Ma Yesu 'igwaeya, "To'aha weyahina paihowa bwebwe'ana 'uhesilala 'oiguwa? Caigeda tuwamo 'ina mumuga bwebwe'ana. Eeta 'eguma nuwanuwau ma yawasiu hataya 'uloba, sawasawahina ma tauna 'ina loinao 'umuliyedi."

¹⁸ Ma loheyaina 'ihesilala, 'igwaeya, "To loin?" Ta Yesu 'igwaeya, "Sahena 'ahuyemate; sahena logwali; sahena yagaha; sahena hepwaila 'abo'abo; ¹⁹ ma tamau ma sinau 'uhe'asisiyedi; ma wete 'iyamwao 'uhelauwedi gide 'uboi 'uhelauwego."

²⁰ Ta hewaliina 'igwae, "Loinaedi mabwaiyadi yamuliya bwaibwainidiya, ma to'aha wete yada paihowa?"

²¹ Ta Yesu 'igwaeya, "Ceguma nuwanuwau ma mumugau mabwaiyana bwebwe'ana, 'uhila 'ino 'asa, ma 'ino tobwatobwa mabwaiyadi 'uhegimwaneyed, ma 'adi maisa 'uheguyaiye towewelohe 'oidiya, ma 'oinega 'unaoma ma 'umuliyegau, ma 'oinega 'abwa wasawasa galewa 'uloba."

²² Loheyaina Yesu 'ina gwae bewa 'ihesagoheya, ta ma'ina nuwagala 'ihila. Tauna 'ana bolime geya baibaiwana, ta 'ina tobwatobwa baibaiwana hedade 'inuwahidiya.

²³ Coinega Yesu 'ana tomuliyao 'ihewaediya, "Moisa, towasawasao 'idi luhu Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina mwauna.

²⁴ "Ma wete yahegwaegomi 'abehega hebai kameli* 'ina luhu nidili* 'ana 'ebesula 'oinega mwauna, ma hesi tohewasawasa 'idi luhu Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina mwau hedada."

²⁵ Yesu 'ana tomuliyao 'ina gwae bewa sihesagoheya ta nuwadi 'ihenainaida hedadeya, ma sigwaeya, "Ceguma bewa gide, taiya hede sawasawahina ma 'ebe yaliyaya 'iloba?"

²⁶ Ma Yesu 'i'ebubudiya ma 'igwaeya, "Ginaula bewa mwau hedada tomota 'oidiya, ma hesi Yehoba 'oina ginaula mabwaiyana meyameyahadi."

²⁷ Coinega Pita 'ihesilala, 'igwaeya, "Bada, tauma togidega? Weyahina 'ima tobwatobwao mabwaiyadi 'a'ebesine pwaidiya ta 'amuliwegowa."

²⁸ Ma Yesu 'ihewaediya, "Yagwae moisa, 'abwa bale'u 'ana 'abihe'ehau 'oina taugu Loheyaiguina 'igu wagahata* wasawasa 'oina yamiyatoi, ma wete 'omi 'agu tomuliyao wate tuwelo 'imi wagahata tuwelo 'oidiya wete wamiyatoi, ma melisileli 'idi susuwao tuwelo waloinaedi.

²⁹ "Ma 'eguma tayiwedi 'omi 'imi hadao, bo tasimiyao, bo sinamiyao, bo nuhumiyao, bo tamamiyao, bo natumiyo, bo 'imi tanohao wa'ebesinedi, 'abwa ginauledi wa'ebesinedi 'adi miyalaena ma 'adi loheposeyana handeledi walobadi, yawasimi hataya ba'idana.

³⁰ "Ma tuta bewa tohanugetao baibaiwadi 'abwa simuliya, ma taudi simulimuliya 'abwa sinugeta.

Tanoha 'ana topaihowao 'adi gwae hegehegedi

20 ¹"Yehoba 'ina loina gide tuwa loheya 'aigeda ma'ina tanoha, loheyaina 'abwakululu 'itoholowa ma 'itauya 'asai ta tupwadi topaihowao 'itoediya sabi pahowa 'ina tanoha. ²Coinega loina 'ilaguya ma 'abehega sabwelo 'aigeda pahowa 'ana maisa kina 'aigeda, ta sitagwala. Coinega 'ihesumanediya ta sitauya 'ina tanoha sabi pahowa.

³"Ma sinala 'isaehanema ta loheyaina 'itauya hila 'asaina 'oina, ta tomota tupwadi 'ilobediya simiyamiya bwagabwaga. ⁴Coinega 'ibwauwedima ta 'igwaeya, 'Comi wete watauya 'igu tanoha wapaihowa, ma 'imi pahowa 'ana maisa dumwaluna ya'ebwaegomi.' Coinega sitauya tanoha.

⁵"Coinega 'asudiladila ma wete lahilahiya 'itauya hila 'asaina 'oina, ta nobwa tomota tupwadi 'ilobediya, ta 'ibwauwediya ta wete 'ihesumanediya, ta sitauya 'ina tanoha.

⁶"Ma lahilahi moisa wete 'ilatu hila ta 'itauya 'asai ma tomota wete tupwadi 'ilobediya ta 'ihesilalediya, 'igwae, 'To'aha weyahina sabwelo mabwaiyana wamiyamiya bwagabwaga?'

⁷"Ma sigwaeya, 'Weyahina geya 'eta taiya 'ibwauwemai sabi pahowa.' Ta loheyaina 'igwaeya, 'Comi wete watauya 'igu tanoha ma wapaihowa.'

⁸“Coinega boi hohau 'oina tanoha toniwagana 'ina paihowa 'ana to'itayah ihegwaeya, 'igwae, ‘Topaihowao mabwaiyadi 'ubwauwedima ma 'adi maisa 'u'ebwaedi, taudi tonaoma hauhaudi 'oidiyega 'uhegaina ma 'adi maisa 'u'ebwa'ebwaedi, ma 'ana siga taudi sabwelo mabwaiyana 'oina sipaihoweaya.’ ⁹Coinega taudi lahilahimo 'oina sipaihowa sinaoma ma 'adi maisa kina 'aigeda 'aigeda si'eweya. ¹⁰Muliyetega mabwaiyadi wete topaihowaedi sinaoma ta 'adi maisa kina 'aigeda 'aigeda si'eweya. Ma topaihowa nugengetadi wete, taudi sabwelo mabwaiyana 'oina sipaihowa, sinaoma ta 'idi nuwatuhu 'abehega nata maisa 'ana loheposeyana sil'ewa, ta geya, taudi wete kina 'aigeda tuwa silo'ahala. ¹¹Coinega 'idi kina si'ewediya ma tanoha toniwagana 'oina silomugiya, ¹²ma sigwaeya, ‘Tomota hauhaudi sinaoma 'idi paihowa tuta to'uto'upanamo, ma tauma sabwelo mabwaiyana hala 'alona 'apaihowa, ma taudi 'adi maisa gide tuwa mabwaiyama mahemahetenā.’

¹³“Ma badaina 'aigeda 'oidiyega ihegwaeya, 'igwae, ‘Ciyagu, geya wete ya'abowego, weyahina 'ida loina nugengetana 'abehega kina 'aigeda tuwamo 'u'ewa. ¹⁴Cino kina bewa 'u'ewa ma 'utauya. Ma taugu 'igu loina 'abehega tomota hauhaudi sinaoma 'adi maisa ya'ebwaedi 'owa gide 'a maisa. ¹⁵Maisa bewa taugu 'igu 'ebeloina. Sahena 'omi waloiloina. Sahena 'igu helau tomota 'oidiya weyahina wahe'ipi'ipi.’ ¹⁶Coinega taudi simulimuliya 'abwa sinugeta, ma taudi sinugenueta 'abwa simuliya.”

Yesu 'ina 'amasa 'abwa weyahina 'igwaeya
(Maki 10:32-34; Luke 18:31-34)

¹⁷Cabwa Yesu Yelusalema weyahina 'ihanehane ma 'ana tomuliyao site tuwelo 'itoediya 'eda papalina, ma taudimo, ma 'ihegwaediya, ¹⁸'igwae, “Bewa tuwa tahanehane Yelusalema, ma nobwa 'agu totebaina taugu Loheyaiguina 'itebaegau topwaoli madoudi ma loina 'ana tohe'itao 'oidiya, ma 'igu 'amasa weyahina siloina, ¹⁹ma muliyetega si'ebwayegau taudi geya meYudiya 'oidiya, ma silotuyanegau, ma balaeyega sisapigau, ma kelose 'oina situtu hepatugau, ma sabwelo hetoina 'oina Yehoba 'i'abihe toholo hilegau.”

Yemesa ma Yoni sinadiu 'ina 'ahwanoi Yesu 'oina
(Maki 10:13-45)

²⁰Muliyetega Sebedi mwanena manatunao sinaoma ta sinadiuina Yesu 'oina 'i'létuluha ma 'i'ahwanoiya 'oina. ²¹Ta Yesu 'igwaeya, “To'aha nuwanuwau?” Ma wahineina 'igwaeya, “Nuwanuwagu ma natugwao 'oidiya 'utagwala ma 'eguma tutaina 'uhetoloina, sawasawahina ma deiuwa simiyatoi sabi loina, 'aigeda 'ino 'ebeulega ma 'aigeda 'ino 'adigeyegeyega.”

²²Coinega Yesu loheloheyaedi 'ihegwaediya, “Comi 'imi 'ahwanoi bewa 'ana nuwasabwalena geya wasanasasanapu. Muya biyoina 'oinega yanuma,

togidega, sawasawahina 'omi wete 'oinega wanuma?" Ma sigwae,
"Sawasawahima."

²³ Ma Yesu 'igwaeya, "Moisa, biyoina 'oinega yanuma 'omi wete 'abwa wanuma, ma hesi geya sawasawahigu ma yahesinuwa taiyawedi 'abwa 'igu hetoloina 'oina 'igu 'ebeulega ma 'igu 'adigeyegeyega simiyatoi sabi loina, weyahina Tamagu 'iboimo 'abwa 'ihesinuwa."

²⁴ Ma tomuliyao site teniyedi Yemesa ma Yoni 'idi 'ahwanoi sihesagoheya, ma sigamwasowalediya. ²⁵ Coinega Yesu mabwaiyadi 'ibwau he'autediya, ma 'ihegwaediya, "Comi wasanapuya 'abehega babadao bale'uwa 'idi loheloheyao siloiloina pa'aledi, ²⁶ ma 'omi sahena wete gide taudi wapaihowa 'ese. Ma 'eguma taiya 'owa nuwanuwau ma 'oimiyega 'uhetoloina, 'ilobwainegowa ma 'iyamwao weyahidi 'uhetopaihowa.

²⁷ "Ma wete 'eguma taiya 'owa nuwanuwau ma 'oimiyega 'uhetohanugeta 'ilobwainegowa ma 'iyamwao weyahidi 'uhetopaihowa. ²⁸ Wete gide taugu Loheyaiguina yasuluma bale'uwa, geya 'abehega tomota weyahigu sipaihowa, ma hesi sabi paihowa tomota weyahidi, ma wete yatagwalegauwa ma ya'amasa tomota mabwaiyami 'ami lihasa weyahina."

Tomatagibu 'eluwa Yesu 'i'abihe bwebwe'anediya

(Maki 10:46-52; Luke 18:35-43)

²⁹ Coinega Yeliko si'ebesineya ma boda madouna Yesu simuliyea.

³⁰ Ma loheya tomata gibugibu 'eluwa 'eda papalina simiyatoiya, Yesu 'ina sakowasi wasana sihesagoheya, 'oinega Yesu 'oina sibwauwa, "Debida tubuna yo, 'u'atemuyemuyemai."

³¹ Ta boda siteluwaedi 'enadi sihesagoheya, ma si'etobodediya, sigwae, "Walolagu! Tuwa bwau." Ma 'oinega siteluwaedi sibwaubwau 'ohe'ohe, sigwae, "Bada, Debida tubuna yo, 'u'atemuyemuyemai."

³² Coinega Yesu 'itoholowa ta 'ibwauwedima ta 'igwaeya, "To'aha nuwanuwami ma weyahimi yapaihowa?"

³³ Ma sigwaeya, "Bada, sawasawahina ma matama 'u'abihe bwebwe'anedi?"

³⁴ Ma Yesu 'i'atemuyemuyediy, ma matadi 'i'abitohodiya, ma sibwebwe'ana, ma 'oinega Yesu wete simuliyea.

Yesu 'ina luhu Yelusalema 'oina

(Maki 11:1-11; Luke 19:28-38; Yoni 12:12-19)

21 ¹ Ma sihanehane Yelusalema weyahina, ta Bedipegi deina silatulatu, beno 'oya Olibe* gabulena, ma Yelusalema matadiyega tupwana bwaga. Coinega Yesu 'ana tomuliyao 'eluwa 'ihesumane nugetediya, ² 'igwaeya, "Watauya 'asa nage matamiya, ma hebai 'ase*

waloba, 'aiwe 'oina silohoya, ma natuna loheyana mahetena simiyamiya. Walihasidi, ma wa'ewedima 'oiguwa. ³Ceguma taiya 'ihesilalegomi 'imi paihowaina weyahina, wagwae, 'Bada nuwanuwana,' ma 'oinega 'itagwale 'oimiya."

⁴Ginaula bewa 'ilatuwa weyahina mwalo palopita 'ihewpaila nugeteya, 'igwaeya,

⁵"Saiyoni* tomotainao wahegwaedi wagwae, 'Wa'ita 'imi toloina madouna 'inaonaoma 'oimiya. Tauna tonuwadobi moisa, ta 'ase 'igeluya, ta 'aseina meloheyana ma yauyaubona.' "

⁶Coinega Yesu 'ina gwaeina 'ana tomuliyaowedi sihemamatataneya ma sitauya, ⁷ta 'ase manatuna silobediya ta si'ewedima, ta 'adi 'wama 'ase guidiya siloyesoya, ma Yesu 'igeluhaneya. ⁸Ma boda mabwaiyadi wete 'adi 'wama 'edai siyesodiya, ma tupwadi 'aiwe lahanao manabaidi sitalagasiya, silagudi 'eda 'ana pasa weyahina. ⁹Ma tupwana boda Yesu sinugeteya, ma tupwana boda simulimuliya, ta mabwaiyadi sino'ono'o ma sihehepwatu, sigwae, "Yauwedo Debida tubuna yo. Bada saninega 'unaoma sabi 'abihetemai, 'oinega tauna Tomiyahane hedade 'ahehepwatuwe."

¹⁰Coinega Yelusalema 'oina siluhuwa, ma tomota mabwaiyadi si'ateyoho moisa, ma sigwaeya, "Taiya hede nage?" ¹¹Ma 'ana 'wayabuwao tomotaedi 'idi gwae sihemaiseya, sigwae, "Bewa palopita, gwama Nasaleta, sanina Yesu, Galili 'ina 'ebeloina 'oinega 'inaoma."

Hada He'asisi Yesu 'i'abihe'ehauya

(Maki 11:15-19; Luke 19:45-48; Yoni 2:13-22)

¹²Coinega Yesu Yehoba 'ina Hada He'asisi 'oina 'iluhuwa ta togimwaneyao ma toheginwaneyao mabwaiyadi 'ipa'i latuwediya, ma mane* 'ana tohesa'ugelasao 'idi teibebe 'i'ahubuinediya, ma gabubu 'adi toheginwaneyao 'idi 'ebemiya wete 'i'ahubuinediya, ¹³ma 'ihewaediya, 'igwae, "Buki He'asisi 'oina Yehoba 'ina gwae sileleya, 'igwae, 'Cigu Hada nata sanina sibwauwe hada 'ebe 'ahwanoi,' ma 'omi wabui lohihiliya ma 'abehega 'imi 'ebe yagaha."

¹⁴Coinega tomata gibugibu ma toha'au'au Yesu 'oina sinaoma Hada He'asisi 'alona ta mabwaiyadi 'i'abihe bwebwe'anediya. ¹⁵Ma topwaoli madoudi ma loina 'ana tohe'itao Yesu 'ina paihowa waiwaidi si'litediya, ma wete gwagwama sihesagochediya Hada He'asisi 'alona sino'ono'o, sigwae, "Debida Tubuna yo, 'u'abihetemai."

¹⁶Coinega babadaowedi Yesu sigamwasowaleya ta sigwaeya, "Gwagwamaedi bewa 'idi gwae 'uhesagoheya?" Ma Yesu 'igwae, "Cehe, yahesagoheya. Ma togidega Buki He'asisi 'oina wahasihasili, 'igwaeya, 'Gwagwama 'i'ljudi 'ahwadiyega 'a hepwatu moisa 'uloba.' "

¹⁷Coinega Yesu 'i'ebesinediya, ta Yelusalemega 'ilatuwa, ta Bedani 'oina 'iluhuwa, ta nobwa 'i'enowa.

Yesu 'aigeda 'aiwe 'iheliyeya
(Maki 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Gona 'iladaleya, ma Yesu 'itoholowa, ta 'ilohihila Yelusalema, magomalena. ¹⁹ Ma 'edai 'aiwe 'ana 'ita gide tuwa damaya* 'il'ita lobeya, ma 'inaowa deina, ta geya 'aigeda huwaina 'il'ita loba, weyahina nabainamo. Coinega Yesu 'aiweina 'iheliyeya, 'igwaeya, "Cabwa sahena wete 'uhuwahuwa hila." Ma 'aiweina 'iwelaiya mwayamwayauwa.

²⁰ Ma Yesu 'ana tomuliyao si'liteya, ta nuwadi 'ihenainaida, ma sigwaeya, "Togidega ta 'oinega 'aiweina 'iwelai mwayamwayauwa?"

²¹ Ma Yesu 'ihewaedi, "Yagwae moisa 'oimiya, 'eguma ma'imi hemisa, ma geysa ma'imi henuwanaluwa, ginalua bewa 'aiwe 'oina yapaihowe 'omi wete gide wapaihowa 'ese, ma 'eguma 'oya nage waloine ma wagwae, 'Cumiya dobi holai,' nata 'ipaihowa gide. ²² Ma 'eguma ma'imi hemisa Yehoba 'oina wa'ahwanoi 'abwa waloba."

Yesu 'ana loina weyahina
(Maki 11:27-33; Luke 20:1-8)

²³ Coinega Hada He'asisi 'oina 'iluhu ta 'ihe'ihe'ita, ma topwaoli madoudi ma babadao sinaoma ma Yesu sihesilaleya, sigwaeya, "Loheya, taiya 'ina loinega ta bewa gide 'upaipaihowa 'ese?"

²⁴ Ma Yesu 'ihewaediya, 'igwae, "Nugeta yahesilala 'oimiya, ma 'eguma wahemaise, taugu wete yahegwaegom 'agu loina weyahina.

²⁵ Cigu hesilala bewa: Taiya 'ina loinega ta Yoni to'abihebabitaiso 'ipaipaihowa? Yehoba, bo 'aigeda tomota?" Coinega siboidimo 'oidiya sihehe'ohe'ohe, sigwae, "Cina gwae togidega tahemaisa 'ese? Weyahina 'eguma tagwae 'Yehoba 'oinega', nata 'ihewae hilegita ma 'igwae, 'Ma! To'aha hede weyahina ta Yoni geysa wahemisae?' ²⁶ Ma 'eguma tagwae 'Tomota 'oinega', nata boda sigamwasowalegita weyahina mabwaiyadi Yoni si'ahwa palopitaeya." ²⁷ Coinega Yesu 'ina hesilala geysa sihemaise bwaibwaini, ma hesi sigwaeya "Geya 'asanapu." Ma Yesu wete 'oidiya 'igwae, "Taugu sahena wete yahepwaila 'oimiya taiya 'ina loinega ma bewa gide yapaipaihowa."

Loheya natuna 'eluwa

²⁸ Yesu wete topwaoliyedi ma babadaedi 'ihewaediya, "Togidega 'eguma loheya natunao meloheyadi 'eluwa tamadiu tautuwa 'oina 'igwae, 'Natugu, nata 'utauya tanoha 'upaihowa,' ²⁹ ta 'ilogwahata, ma muliyetega 'inuwabuiya ta 'itauya 'ipaihowa. ³⁰ Loheyaina natuna 'alomauna gide wete 'ihewaeya, 'igwae, 'Natugu nata 'utauya tanoha 'upaihowa,' ta natunaina 'igwaeya 'Cehe, 'ausala, nata yatauya', ma hesi geysa 'itauya. ³¹ Coinega siteluwaedi 'oidiyega taiya tamana 'ina gwae 'ihematamataneaya?"

Ma sigwae, “Tautuwa.”

Coinega Yesu 'ihegwaediya, 'igwae, “Cehe, moisa tuwa, togala taudi takesi 'ana to'ewao ma toganawalao wete gide siluhu nugeta Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina, ma 'omi mulidiyega.

32 “Weyahina mwalo Yoni 'eda dumwaluna 'ihe'itegomiya ma 'omi geya wahemisa, ma hesi takesi 'ana to'ewao ma toganawalao sihemiseya. Ma matamiyega wete wa'iteya sinuwabuiya, ma 'omi hesi geya wanuwabui bo nuwana wahemise, 'awa?”

Gwae hegehegedi tanoha 'ana to'itayahinao weyahidi

(Maki 12:1-12; Luke 20:9-19)

33 Ma Yesu wete 'ihegwaediya, 'igwae, “Caigeda gwae hegehegedi wete wahesagohe tobegula weyahina. Tobegulaina gileipa* daisinamo 'ibeguliya 'ina tanoha ma 'abwalu 'ipaihoweya ma gileipa 'ana 'ebebibi wete 'ipaihoweya, ma hada tanohina 'alona 'l'abiya, 'inega 'ina topaihowao 'ihegwaediya si'ita'itayah, ma tauna 'itauya hali tupwa.

34 “Ma hedodona 'ana tuta, badaina 'ina 'ali'eyao tupwadi 'ihesumana hilediya 'ina tanoha gileipa huwaina sabi 'ewadi tanoha 'ana to'itayahinao 'oidiyega. 35 Ta tutaina sitauya tobegulaedi 'ali'eyao wedi si'abiyahidiya, ta 'aigeda sisapiya, ma heluwena silohe'amasiya, ma hetoina dimwega si'ahu bwalebwaleya.

36 “Mulyetega tobegulaina tupwana wete 'ina 'ali'eyao tupwana baibaiwana 'ihesumanediya, ma taudi wete gide sipaihowa 'esediya.

37 “Ma 'ebelosaloha 'oina natuna loheyana 'ihesumaneya 'oidiya, ma 'igwaeya, ‘Tauna hede natugu, ma 'inega sihe'asisiye.’

38 “Ma natunaina 'ilatuwa 'oidiya ta to'itayahinaowedi siboidimo 'oidiya sigwae, ‘Ciyagwao, loheya bewa 'inaonaoma, tauna badaina natuna 'aigeda tuwamo, 'inega nata bewa talohe'amasi, ma tauda tanoha taloina.’

39 “Coinega si'abiyahiya, ta tanohega siule latuweya mulimuliya, ma silohe'amasiya.

40 “Coinega 'eguma tutaina tonitanoha 'ihilama, to'aha 'ina to'itayahinedi 'oidiya 'ipaihowa?”

41 Ma 'igwaeya, “Tolohe'amasiyedi 'abwa 'l'abihegaladi moisa, ma tanoha 'itagwale to'itayahinao 'ausaladi 'oidiya, ma taudi tanoha huwaina si'ebwae tonitanohina 'oina.”

42 Coinega Yesu wete gwae hegehegediyega Buki He'asisi 'inega 'ihewaileya, 'igwae, “Nuwana Buki He'asisi 'ina hepwaila geya wanuwatuhuyahi, beno 'igwaeya,

‘Logidiina mwalo tohada'abi silogwahateya, ma tuta bewa sihetoholo pwaiya ma sihelogidi nugeteya, ma logidi mabwaiyadi 'iloinaedi. Beno Bada 'ina paihowa 'ebe henainaida 'oida.’

⁴³ "Coinega yahegwaegomi 'abehega Yehoba 'ina loina 'oimiyega 'i'ewayahule, ma 'i'ebwaya hali boda 'oidiya, ma taudi 'oidiyega huwaina 'ausalana 'ilatu. ⁴⁴ Ceguma taiya 'ibe'u logidi nage 'oina nata luluna 'ilasadi, ma 'eguma logidiina 'aigeda taiya 'oina 'ibe'u nata wahina 'i'ahu hepwaliliyamo."

⁴⁵ Yesu 'ina gwae hegehegedi bewa topwaoli madoudi ma Palisiyo sihesagoheya ma sisanapuya 'abehega taudi weyahidi 'igwaegwae hegehegedi. ⁴⁶ Coinega 'idi nuwatuhu s'i'ebel'ebese ma 'abehega Yesu si'abiyahi, ma hesi geya sawasawahina ma si'abiyahi, weyahina boda simatautedi, weyahina bodaedi Yesu si'ahwa palopitaeya.

Gwae hegehegedi hai 'e'ahaina weyahina
(Luke 14:15-24)

22 ¹ Caigeda wete gwae hegehegedi Yesu 'i'ebwaediya, 'igwae,
² "Yehoba 'ina loina gide kini 'aigeda 'ai 'ipaihoweya natuna meloheyana 'ina hai weyahina. ³ Coinega 'ina topaihowao 'ihesumanediya ma taiyawedi taudi 'ihenuwa laguwediya sitoedima 'ai 'oina, ta sitauya sabi toedima, ma hesi tomotaiyedi kini 'ina bwau silogwahateya.

⁴ "Coinega tupwana wete 'ina topaihowao 'ihesumanediya ma taudi 'ihenuwa laguwediya sihegwaediya wete 'abehega, 'Bada 'ina 'ai 'igibubu pwaiya. Cina bulumakau madoudi ma 'ina bulumakau yauyaubodi 'ihunu pwaidiya ma 'e'ahai mabwaiyana 'i'atububuya. Wanaoma ma tatauya natunaina 'ina hai 'e'ahaina wa'ai."

⁵ "Ta taudi geya sinaoma, ma hesi sipili 'waiha, ta hali tupwa ma hali tupwa 'oidiya sitauya. Caigeda loheya 'ina tanoha 'itauya, 'aigeda loheya 'ina paikowa 'oina 'itauya, ⁶ma tupwadi wete bada 'ina topaihowao si'abiyahidiya, ma si'abihe mwadinediya, ta silohe'amasidiya.

⁷ "Coinega kiniina 'igamwasowala moisa, ta 'ina tolo'alehao 'ihesumanediya, ta tolohe'amasaedi simutudiya, ma 'idi 'asa sigabuya.

⁸ "Ma kiniina 'ina topaihowao 'oidiya 'igwaeya, 'Hai 'e'ahaina 'atu'atububuina, ma hesi taudi yahenuwa laguwediya geya sawasawahina ma sinaoma. ⁹ Coinega 'eda 'oidiya wasakowasi ma 'eguma taiyawedi walobediya watoedima ma hai 'e'ahaina si'ai."

¹⁰ "Coinega silatuwa 'edai ma tomota baibaiwadi sihe'autedima, tupwadi togala ma tupwadi tobwebwe'adi, ma 'oinega hai 'ana hadaina silohemaheya.

¹¹ "Tutaina kini 'inaoma taumanao sabi 'itadi, ta loheya 'aigeda 'i'ita lobeya, tauna geya hai 'ana 'ale'o 'i'ote, ¹² 'oinega 'ihesilaleya, 'igwaeya, 'Ciyagu, togidega hai 'ale'oina geya 'u'ote, ma to'ehega 'uluhuma?' Ma loheyaina geya sawasawahina ma hesilala bewa 'ihemaise. ¹³ Coinega kiniina 'ina topaihowao 'ihegwaediya, 'Loheya bewa wa'abiyahi, ma nimana ma 'aena wapaidi, ma waula latuwe tupwa guguyou 'oina, ma nage 'oina tomota sidou ma sihesala'it'a mayu 'oinega.'

¹⁴“Weyahina tomota mabwaiyadi Yehoba 'ina henuwalagu silobeya, ma hisahisadimo 'ihesinuwediya.”

Takesi kini Sisa weyahina
(Maki 12:13-17; Luke 20:20-26)

¹⁵Ma Palisiyao* siboidimo si'eto'autama, ta siloina togidega ma hesilalega si'abowe, ma Yesu 'ina pui siloba.

¹⁶Coinega loina silobeya, ma 'adi tomuliyao ma Helodi* 'ina bodaobal'idadiyao sihesumanediya Yesu 'oina, ta sigwae, “Bada 'asanapupwaigowa 'abehegwa 'owa tohe'ita moisa, ta Yehoba 'ina nuwatuhu 'uhe'itae moisa, ma wete tomota 'idi waiwai weyahina geya 'umatauta, ma tuwa gwae moisa 'uhehepwaile mahemahetena tomota mabwaiyadi 'oidiya. ¹⁷Coinega bewa tuwa 'uhegwaemai, togidega sawasawahina makinisisa* weyahina takesi* talagu, bo geya?”

¹⁸Ma Yesu 'idi nuwatuhu galana 'isanapuya, 'oinega 'igwae, “Comi to'abo! To'aha weyahina watohotohogau? ¹⁹Ma hana maneina takesi weyahina wahe'itegau.” Coinega mane 'aigeda si'ebwaeya, ²⁰ta Yesu 'ihiegwaediya, 'igwae, “Wahegwaegau, mane* bewa 'oina taiya ma'ama'ayauna ma sanina?”

²¹Ma sigwaeya, “Kini Sisa.”

Coinega Yesu 'ihiegwaediya, “Cehe, gide. Coinega 'eguma kini 'inaginaula wa'ebwae kini 'oina, ma 'eguma Yehoba 'ina ginaula Yehoba 'oina wa'ebwae.”

²²Yesu 'ina gwae sanasanapuna hedade sihesagoheya, ta geya 'idi 'ebe gwaemo, 'oinega si'ebesineya ma sihawasiya.

To'amasa 'idi toholo hila
(Maki 12:18-27; Luke 20:27-40)

²³Nage sabweloina 'oina tupwana Sadusiyao*, taudi geya sihemista to'amasa 'idi toholo hila weyahina, sinaoma ta Yesu 'oina sihesilala,

²⁴sigwaeya, “Bada, Moses 'ina loina 'igwaeya, ‘Ceguma loheya mamwanena ma geya natudimo ma loheyaina 'i'amasa, loheyaina tasina hiwapeina bal'idana sihai, ma 'oinega 'eguma wahine 'ihenatuna natunao to'amasaina hesuwahenao.’

²⁵“Caigeda loheya matasinao sikisi bal'idadamo 'amiyamiya, ta loheyaina 'ihaiya ma 'i'amasa, ma geya natunamo, ma to'amasaina tasina deinega hiwapeina bal'idadana sihaiya, ²⁶ma tasinaina wete 'i'amasa, ma tauna wete geya natunamo. Ma gide tuwa tasinao mabwaiyadi hiwapeina sihaihai, ²⁷ma mulidiyega wahine wete 'i'amasa. ²⁸Coinega toholo hila 'ana sauga wahineina to loheya nata mwanena moisa? Weyahina mabwaiyadi sihai pwaiya.”

²⁹Ma Yesu hesilala bewa 'ihemaiseya, 'igwae, “Bewa 'imi pui, weyahina Buki He'asisi geya wasanapu, ma wete Yehoba 'ina waiwai geya wasanapu.

³⁰ “Toholo hila 'ana sauga tomota sahena sihaihai ma hesi 'idi miya gide aneloseyao galewa. ³¹ Ma Yehoba 'ina gwae 'oimiya toholo hila weyahina Buki He'asisi 'oina 'igwaeya,

³² ‘Taugu Ebalahamo 'ina Yehoba, ma Aisake 'ina Yehoba, ma Yakobo 'ina Yehoba.’

Yehoba geya tomota 'ama'amasi 'idi Yehoba, ma hesi tomota mayawasidi 'idi Yehoba, 'inega babadaedi mayawasidi bewa tuwa simiyamiya.”

³³ Yesu 'ina gwae bewa boda sihesagoheya ma'idi yaliyaya 'ina he'ita waiwaina weyahina.

Loina madouna

(Maki 12:28-34; Luke 10:25-28)

³⁴ Eeta Palisiyao sihesagoha pwaiya 'abehegea Yesu Sadusiyao 'idi hesilala 'ihemaiseya ta geya 'aigeda wete 'idi 'ebe gwae, 'inega Palisiyaowedi Yesu 'oina sinaoma, ³⁵ ta 'oidiyega 'aigeda loina 'ana tosanapu Yesu 'oina 'ihesilala sabi tohoina, 'igwae, ³⁶ “Tohe'ita, loina mabwaiyana 'oidiyega to loina madouna?”

³⁷ Ma Yesu 'igwaeya, “‘Cino Bada Yehoba 'uhelauwe 'ateu ma yaluyaluwau ma 'ino nuwatuhu mabwaiyadi 'oidiyega.’ ³⁸ Bewa loina nugenugetana ma madouna. ³⁹ Ma 'aigeda wete loina madouna gide bewa 'igwaeya, ‘Ciyamwao 'uhelauwedi, gide 'uboi 'uhelau hilego.’

⁴⁰ “Loina 'eluwaedi, loina mabwaiyana ma palopitao 'idi gwae mabwaiyadi huhudi.”

To'abihetena tauna Debida* 'ina susu

(Maki 12:35-37; Luke 20:41-44)

⁴¹ Tutaina Palisiyao si'eto'autama ta Yesu 'ihegwaediya, ⁴² 'igwae, “Togidega To'abihetenaina Keliso, taiya 'ina susuwega 'ilatuma?” Ma sigwaeya, “Debida.”

⁴³ Coinega Yesu 'igwaeya, “Togidega ta 'inega mwalo Yaluyaluwa Tabuna Debida 'i'abihe sanapuya ma Debida To'abihetenaina 'i'ahwa badaeya, 'igwae,

⁴⁴ ‘Yehoba 'ina gwae 'igu bada 'oina, 'igwaeya: Cigu 'ebeulega

'umiyatoi ma 'ana siga 'a 'alehao yalagu dobihedi 'aheu gabulena.'

⁴⁵ “Ceguma Debida 'ina bada To'abihetenaina, togidega hede ta Debida 'ina susuwega muliyetega To'abihetena 'ilatuma?”

⁴⁶ Yesu 'ina hesilala bewa geya 'aigeda wete taiya sawasawahina ma 'ihemaise, ta tuta muliyetega Yesu simatauteya, 'inega geya 'aigeda taiya 'ito ma 'ihesilala hila Yesu 'oina.

Loina 'ana tohe'itao ma Palisiyao Yesu 'iheliyediya

(Maki 12:38-40; Luke 11:37-52; 20:45-47)

23 ¹Ta Yesu boda ma 'ana tomuliyao 'oidiya 'igwaeya, 'igwae, ² “Mwalo hene meIsileli* Moses 'iloiloinaedi, ta nige loina 'ana tohe'itao

ma Palisiyo* gide siloiloina 'esegomi. ³Coinega to'aha gide sihe'itegomiya wamuliyedi, ma hesi 'idi paihowao sahena wahe'au'aunaowedi, weyahina taudi sihehe'itamo, ma geya 'idi he'itaedi sipaihowadi.

⁴"Taudi 'aha'ahala mwaudi tomota si'ebwalebwaedi, ma hesi taudi geya sitagwala ma 'aha'ahalaedi 'oidiyega si'abihetedi.

⁵"Cidi paihowao mabwaiyana sipaipaihowadi ma 'abehega tomota si'itadi ma sihepwatuwedi, beno gwaeyao Buki He'asisi 'oinega leleleledi manidiya ma nimadiya si'abihe pa'inediya, ta 'adi 'ale'owao duduledi sisohasohadi, ⁶ta guyai 'adi tuta nuwanuwadi ma wagahata simiyatoi, ma wete hada tapwalolo 'oidiya 'ebemiyia 'ausaladi nuwanuwadi, ⁷ma 'eguma 'ebe maketi 'oina sitauya nuwanuwadi ma tomota baibaiwadi siloyauwedowedi nuwana si'ahwa tohe'itaedi. ⁸Ma 'omi hesi sahena tomota si'ahwa'ahwa tohe'itegomi, weyahina 'imi tohe'ita 'aigeda tuwamo, ma mabwaiyami wahemahemahetena.

⁹"Wete sahena 'aigeda taiya bale'uwa wa'ahwa'ahwa tamanae, weyahina tamamiu 'aigeda tuwamo galewa 'imiyamiya.

¹⁰"Sahena wete tomota si'ahwa'ahwa badaegomi, weyahina Keliso tauna 'iboinamo 'imi bada. ¹¹Ma 'eguma taiya 'oimiyega nuwanuwana 'ihetohanugeta 'ida he'ali'e 'oimiyia, ¹²ma 'eguma taiya 'oimiyega 'inuwahane nata 'isulu, ma 'eguma taiya 'inuwadobi nata 'ihane.

¹³"Ma hesi 'omi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyo 'atemuyamuyaimi, weyahina 'imi 'abowega tomota wa'ausidiya ma 'oinega Yehoba 'ina 'ebeloina 'oina sahena siluhuluhu. Comi geya'abwa waluhuluhu, ma tomota wete taiyawedi nuwanuwadi ma siluhu wanuwahidiya. ¹⁴(-)

¹⁵"Comi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyo 'atemuyamuyaimi, weyahina 'aigeda wete bewa 'imi pui. Tuta baibaiwana wa'ada'adau sakowasi 'asa baibaiwadi 'oidiya ma 'abehega 'ami tomuliya 'aigeda waloba, ma muliyetega tomotaina wahe'ita ma gide 'omi wapaipaihowa Tomudulele* 'oina, tauna gide 'ipaihowa hedada.

¹⁶"Hesi 'atemuyamuyaimi, weyahina 'omi tohanugetao mata gibugibumi, wagwae, 'Ceguma taiya Hada He'asisi saninega 'i'eta'wata'walulu beno geya 'aigeda to'aha, ma hesi 'eguma taiya goulaedi Hada He'asisi 'alona 'oidiyega 'i'eta'ota'olulu beno ginaula madouna, 'oinega 'ilobwaineya ma ginaulaina 'ipaihowa.' ¹⁷Moisa, 'omi yauyauleimi ma mata gibugibumi! To'aha madouna? Hada He'asisi 'ana goula? bo Hada He'asisi tauna 'oinega goula 'ihe'asisiyeya?

¹⁸"Ma wete wagwae 'abehega 'eguma taiya 'ebe pwaoli saninega 'i'eta'olulu, beno geya 'aigeda to'aha, ma hesi 'eguma 'i'eta'walulu pwaoliina 'ebe pwaoli 'oina, beno ginaula madouna, 'oinega to'aha 'igwae hemiseya, sawasawahina ma 'ipaihowa.'

¹⁹"Comi yauyauleimi! To'aha madouna? Pwaoliina, bo 'ebe pwaoli tauna 'oinega pwaoliina 'i'abihe 'asisiyeya?

²⁰“Coinega 'eguma taiya 'ebe pwaoli saninega 'i'eta'walulu, tauna wete ginaula mabwaiyana 'ebe pwaoli 'oina 'oidiyega 'i'eta'wata'walulu. ²¹Ma wete 'eguma taiya Hada He'asisi saninega 'i'eta'wata'walulu, tauna wete Hada He'asisi 'ana tomiya saninega 'i'eta'wata'walulu. ²²Ma 'eguma taiya galewa saninega 'i'eta'walulu, tauna Yehoba ma wete 'ina 'ebemiya saninega 'i'eta'wata'walulu.

²³“Comi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyao 'atemuyamuyaimi hesi, weyahina to'abo 'omi. Moisa 'imi helauwedi 'ausala weyahina 'imi helauwedi 'imi ginaula mabwaiyadi 'oidiyega, tobwatobwa madoudi ma wete ginaula 'i'iudi, gide hali pam ma hali pam 'oidiyega, ma hesi loina 'etoi madoudi wanuwanaidediya, beno mumuga dumwaluna ma 'atemuyamuya ma hemisa. Sowasowana ma ginaula bewa madoudi wapaihowadi, ma wete sahena ginaula 'i'iudi wanuwanuwa naidedi. ²⁴Ma 'omi tohanugetao mata gibugibuimi, 'ami 'wayahi 'oinega sohusohu wa'ewa yahuledi ma hesi hebai madouna, kameli* gide watonetonedi.

²⁵“Comi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyao 'atemuyamuyaimi hesi, weyahina 'imi 'abowega biyo ma gaeba 'atamanega wabuyodiya, ma 'alodiya bi'ibi'idi, beno yagaha ma mumuga galadi simaha. ²⁶Comi Palisiyao mata gibugibuimi, 'imi biyo ta 'imi gaeba 'alodi wa'abi he'ehau nugetedi, ma 'oinega wete 'atamanega wa'abi he'ehaudi.

²⁷“Comi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyao 'atemuyamuyaimi weyahina 'omi to'abo, gide tuwa galihwa wa'ewa'e'edi ma 'ausaladi, tabwana 'adi 'ita 'ausala hedade, ma hesi 'alodiya tomota hilihiliyadi ma ginaula bi'ibi'idi simiyamiya. ²⁸Comi 'ami 'ita tomota matadiya 'abehega tohanugetao 'ausalami, ma 'alomiyia 'abo ma gala baibaiwana simiyamiya.

²⁹“Comi loina 'ana tohe'itao ma Palisiyao 'atemuyamuyaimi ta to'abowao, weyahina palopitao nugenugetadi 'adi galihwa 'oidiya 'adi 'ebe nuwatuhuyahina wa'abidiya, ma wete tobwebwe'ana mwalo hene 'adi 'ebe nuwatuhuyahinao wa'atububudiya, ³⁰ma wagwae, ‘Ceguma mwalo hene tamiyamiya tubudao 'idi tuta, sahena tubudaowedi talemelemedi palopitao 'adi lohe'amasa weyahina.’ ³¹Cimi gwae bewa 'oinega wahepwaila pwaiya 'abehega palopitao 'adi tolohe'amasaow tubudiyao 'omi. ³²Coinega taudi 'idi paihowaedi 'abwa walosalohidi.

³³“Comi mwata natunao, ta geya sawasawahina ma 'asa 'ala'alatana* 'oinega wadena. ³⁴Coinega palopitao ma tosanapuwao ma loina 'ana tohe'itao yahesumanediwa ma nata tupwadi walohe'amasi, nuwana kelose 'oina watutu hepa'inedi, ma tupwadi 'imi hada tapwalolo 'oidiya balaeyega wahunudi, ma 'asa 'aigeda 'aigeda 'oidiyega wapa'idi.

³⁵“Ma 'ana 'ebelosaloha 'oina tobwebwe'ana 'adi lohe'amasa 'ana maisa mabwaiyana 'omi waloba. Loheywa nugenugetana Ebeli* tauna tobwebwe'ana silohe'amasiya, eeta silolohe'amasa 'ana siga Balakaya natuna Sakaliya wete silohe'amasiya Hada He'asisi ma 'ebe pwaoli

gamwagamwanidiya. ³⁶Moisa, lohe'amasaidi mabwaiyadi 'adi maisa nata 'omi mehau bewa waloba.

Yesu 'idouwa Yelusalema weyahina
(Luke 13:34-35)

³⁷"Yelusalema yo! Togidega ta palopitao 'ulohe'amasidiya ma wete Yehoba 'ina tohalewasao galewega 'uloda'ulediya. Tuta baibaiwana nuwanuwagu ma 'ino tomotaiyao yabwau he'autedima gide 'am'am natunao pepenega 'i'ahusamudiya, ma tuwa silogwahategauwa.

³⁸Coinega Yehoba nata 'i'ebesinego ma ma'ino pui tuwa 'umiyamiya.

³⁹Ta yahegwaego 'abehega sahena wete 'u'ita'ita hilegau ma 'ana siga 'ino tomotaiyao sitagwala 'oiguwa ma sigwae, 'Tahepwatuwe tauna Yehoba saninega 'inaoma.' "

Tuta mwauna 'abwa 'ilatuma
(Maki 13:1-13; Luke 21:5-19)

24 ¹Coinega Yesu Hada He'asisi saugaina ma 'i'ebesine ma 'ana tomuliyo sinaoma ta Hada He'asisi 'ana hadao Yesu 'oina sihe'iteya.

²Ma Yesu 'igwaeya, "Hadaedi mabwaiyadi wa'ebubudi, yagwae bwaibwaina 'abwa mabwaiyadi sile'wa yahuledi ma sahena wete tupwa 'i'iuna wa'ita'ita hila."

³Mulyetega 'itauya Olibe 'oyana 'oina ta 'imiyatoiya, ma 'ana tomuliyo 'oina sinaoma ta siboidimo simiyamiya ma 'oinega sihesilaleya, sigwaeya, "Bada, 'uhewaemai to tuta 'oina Hada He'asisi sile'wa, ma 'ino tuta hilama, ma tuta 'ana 'ebelosaloha weyahina 'adi 'ila'ilala 'uhe'itemai ma 'asanapu."

⁴Coinega Yesu 'ihewaediya, 'igwae, "Wa'itayahigemi 'amuge ma tomota tupwadi si'abowegomi. ⁵Weyahina 'abwa baibaiwadi saniguwega sihepwaila ma 'abehega sihanugete puigomi ma 'aigeda 'aigeda 'igwae, 'Taugu To'abiheteina,' ma tomota baibaiwadi simulyedi. ⁶Wete wasa 'abwa wahesagohedi 'alehao deimiya ma bwaga weyahidi, ma sahena wa'ate'ateyoho. Weyahina ginaula bewa silatu nugeta ma hesi bale'u 'ana 'ebelosaloha 'abwa. ⁷Weyahina 'abwa hali boda ma hali boda 'oidiya silo'aleha, ma wete hali 'ebeloina ma hali 'ebeloina 'oidiyega silo'aleha, ma gomale madouna ma mwani'inil'i silatu tupwa mabwaiyadi 'oidiya. ⁸Ma ginaulaedi tuta mwaudi 'adi 'ebhegaina tuwa.

⁹"Comi nata tomota si'abiyahigomi ma si'abihe muyemuyegomi nuwana silohe'amasigomi, ma tupwa mabwaiyadi tomotainao silo'alehegomu weyahina 'abehega 'omi 'agu tohemisao, ¹⁰ma mwauwedi weyahidi 'abwa tupwami wawel'a ma waboimo 'iyamiyao watebaedi, nuwana walo'alehedi. ¹¹Wete palopita 'abo'abowao silatuma ma tupwami sihanugete puigomi. ¹²Ma wete

mumuga galana 'ina madou 'oinega tomota tupwana baibaiwana 'idi helau 'atediyega 'iwe'a.¹³ Ma 'eguma taiya 'ihe'alamal'i'ita ma 'itoholo pa'ala ma 'ana siga tuta 'ana 'ebelosaloha 'oina, yaliyaya hataya 'iloba.

¹⁴ "Ma Yehoba 'ina loina tetelina 'i'edadana nugeta tupwa mabwaiyana 'oidiya, ma boda mabwaiyadi 'ana loguguya sihesagohe, ma muliyetega tuta 'ana 'ebelosaloha 'ilatu.

Mwau madouna

(Maki 13:14-23; Luke 21:20-24)

¹⁵ "Cabwa 'ila'ilalaina palopita Daniyela 'ihepwaila nugetaeya 'ilatu, beno ginaula gala hedade ma didiga tupwa he'asisi 'oina 'itoholo. (Ceguma taiya gxae bewa 'ihasili 'inuwasabwalena.) ¹⁶ Tuta nage 'oina Yudiya 'ana tomiyanao sawasawahidi ma 'oya 'oidiya sidena. ¹⁷ Ma 'eguma taiya wagahata 'imiyamiya 'idena mwayamwayau, ma sahena 'iluhuluhu hila 'ina hada 'ina tobwatobwa sabi 'ewadi. ¹⁸ Ma 'eguma taiya tanoha 'ipaipaihowa sahena 'ihilahila 'ana 'ale'o hali tupwa 'ilaguya sabi 'ewa.

¹⁹ "Ma tuta nage 'oina togamwagamwao ma tohesusuwao sihe'atemuyamuya. ²⁰ Coinega wa'ahwanoi ma tuta 'ausalana Yehoba 'i'ebwaegomi 'imi tuta dena 'oina, ma sahena gogai 'ana tuta, bo nuwana Sabati 'oina.

²¹ "Moisa, tuta nage mwau hedade, weyahina bale'u 'ana hemasalahahohau 'oinega eeta 'ana siga tuta bewa, geya 'aigeda wete mwauina bewa gide, ma muliyetega mwau bewa sahena wete 'ilatulatu hilama. ²² Mwau nage 'ana sabwelowao 'eguma Yehoba sahena 'i'abi'abi heto'uto'upadi, nata tomota mabwaiyadi si'amasa, ma hesi Yehoba sabwelowedi 'i'abihe to'uto'upadi beno 'ina boda hehe'asaidi weyahidi.

²³ "Coinega 'eguma taiya 'ihewaegomi ma 'igwae, 'Keliso bewa,' nuwana 'Nage,' sahena wahehemisedi. ²⁴ Weyahina Keliso 'abo'abodi ma palopita 'abo'abodi 'abwa silatu ma 'ila'ilala waiwaidi tomota matadiya sipaihowaidi, ma 'oidiyega 'eguma sawasawahidi Yehoba 'ina bodao hehe'asaidi wete sida 'abihe'wanidi. ²⁵ Ma 'omi ginaula bewa weyahina yahepwaila nugeta pwaiya 'oimiya.

²⁶ "Coinega 'eguma sihegwae, 'Keliso tupwa balabala 'awawa 'imiyamiya,' sahena pwatula nage 'oina wataautauya. Ma 'eguma sigwae, 'Keliso hada 'alona 'imiyamiya,' sahena wahehemisedi.

²⁷ "Taugu Loheyaiguina 'igu latu hilama 'ana 'ita gide tuwa namala madouna yalasiyega 'i'asilala ta 'ana siga bwauli.

²⁸ "Ta'eha 'oina 'wayoha 'imiyamiya beno 'oina 'ao'ao si'au'autama.

Yesu 'ina hilama

(Maki 13:24-27; Luke 21:25-28)

²⁹ "Ma tuta mwauina 'igumwala ma muliyetega sinala 'iguguyou, ma wete wai'ena 'ina 'asilala 'igibogibo, ma 'ipwalao galewega sigubala,

ma ginaula baibaiwadi galewa simiyamiya 'idi waiwai siwe'a.³⁰Tuta nage 'oina taugu Loheyaiguina 'igu 'ila'ilala galewega 'ilatuma, ma boda mabwaiyadi bale'uwa si'itegau yaloha pwatanega ma'igu waiwai ma ma'igu wasawasa madouna yalatulatuma, ma sidougwaegwae.³¹Ma wete yoguli simu'a ma 'igu aneloseyao yahesumanedi ma 'igu boda hesihesinuwaidi sihe'autedima bale'u mabwaiyana ma yaumai mabwaiyana 'idi tupwa 'oidiyega.

Cebe'ita saido 'oinega
(*Maki 13:28-31; Luke 21:29-33*)

³²"Cebe'ita saido* 'oinega yahe'itegom, beno 'eguma saido 'igalugalu wasanapuya losihe 'ana tuta deina.³³Ma wete 'eguma 'ila'ilalaedi bewa wa'laloba pwaidiya wasanasanapu 'abehega 'igu tuta hilama deina 'ilatu pwaiya.³⁴Moisa, yaso* bewa nata geya wagumwala ma 'ana siga ginaulaedi mabwaiyadi silatu.³⁵Cabwa galewa ma bale'u sisawala, ma 'igu gwaeyao geya'abwa tuwa sisawasawala.

Tuta nage geya 'aigeda 'isanapu
(*Maki 13:32-37; Luke 17:26-30, 34-36*)

³⁶"Geya 'eta taiya 'isanapu to tutu, nuwana to sabwelo 'oina yahilama, ma wete aneloseyao galewa geya sisanapu. Taugu wete geya yasanapu. Tamagu 'iboinamo 'isanapuya.³⁷Tuta nage, Nowa 'ina tuta gide.³⁸Weyahina Nowa 'ina tuta tomota 'adi si'ai'ai ma 'adi we'aha sinumanuma ma sihehehai, ma wete sihaihai, ma 'ana siga Nowa 'ina waga 'igeluwa,³⁹ma yagewa 'ilohe'ateyohodiya, ta 'oinega tomota mabwaiyadi sidamana, ma taugu Loheyaiguina 'igu hilama gide.

⁴⁰"Tuta nage 'oina 'eguma loheya 'eluwa tanoha, 'aigeda yatoe ma 'aigeda 'imiyamiya.⁴¹Wete 'eguma wahiwahine siteluwa si'e'ehalo, 'aigeda yatoe ma 'aigeda 'imiyamiya.

⁴²"Coinega wa'litayahi bwaibwaini, weyahina 'igu hilama 'ana tuta geya wasanapu.⁴³Ma wanuwatuhuyahi 'eguma taiya hada toniwagana 'isanapuya ma to tuta nihuwanu 'alona toyagaha 'iluhu 'ina hada, 'il'atububu bwaibwaina ma 'i'o'oyatola, ma sahena 'ina hada 'ibwalebawle.⁴⁴Coinega 'omi wete wa'atububu bwaibwaina, ma 'igu tuta hila weyahina wayamwegau, weyahina taugu Loheyaiguina 'igu hilama 'ana tuta geya wasanapu.

Topaihowao 'ausaladi ma galadi
(*Luke 12:41-48*)

⁴⁵"Topaihowa 'ausaladi ma sanasanapuidi 'idi mumuga bewa gide: Ceguma taiya tauna 'ina bada 'ihesinuweya ma hada 'il'itayahi ma topaihowao 'adi 'e'ahai 'i'ebwaedi sabwelo 'aigeda 'aigeda 'oidiya,

⁴⁶ 'abwa 'eguma badaina 'ihilama ma 'ina topaihowaina 'iloba 'ipaipaihowa dumwalu, nata weyahina 'iyaliyaya ma 'oina 'igwae, ⁴⁷ 'Cino pahowa 'ausaladi weyahina yayaliyaya, 'oinega ginaula mabwaiyadi 'adi loina ya'ebwaego ma 'uloina.'

⁴⁸ "Ma hesi 'eguma topaihowa 'imumuga galana ma 'iboinamo 'oina 'igwae, 'Cigu bada 'abwa 'iheheboi,' ⁴⁹ ma 'ihegaina ma 'iyanao 'isapi dadanedu ma 'i'ai hedahedade, nuwana 'inuma hedahedade toheyauyaule ba'idanao, ⁵⁰ ma 'oinega 'ina bada 'eguma 'ilohe'ateyohoyama ma 'ina pahowa galana 'i'italobadi, ⁵¹ nata hadega 'ipa'i ma maisa galana 'i'ebwae to'abowao 'idi tupwa, nage 'oina sidou ma sihesala'i'ita, muya 'oinega".

Gwae hegehegedi wahiwahine nima luwaluwa

25 ¹ Ma Yesu 'ihewaediya wete, 'igwae, "Yehoba 'ina loina bewa gide: wahiwahine site teni 'idi mayale si'ewediya ma sitauya tohai meloheyana sabi helatuina 'ina hai guyaina weyahina. ² Coidiyega site paibi yauyauleidi ma site paibi sanapudi. ³ Toheyauyauleyedi 'idi mayale geya 'ana we'aha 'ana lohepoi si'ewa, ⁴ ma hesi taudi tosanapuwedi ma'idi we'aha 'ana lohepoi 'idi botolo* 'oidiya si'ahalidiya 'idi mayaleyo ba'idanao.

⁵ "Ma tohai meloheyana 'iheboiya, 'oinega mabwaiyadi siloloyamwana ta si'eno siniediya. ⁶ Coinega nihuwanu gamwana loheya 'aigeda 'ibwauwa, 'igwae, 'Tohaiina bewa 'ilatu pwaima, watoholo ma tayo'o. ⁷ Coinega wahiwahineyedi mabwaiyadi sitoholowa, ta 'idi mayale si'atububudiya. ⁸ Coinega wahiwahineyedi yauyauleidi 'iyadiyao 'oidiya si'ahwanoiya, sigwaeya, 'Ciyamayao, mayale 'ana we'aha tupwana wa'ebwaemai, weyahina 'ima mayale nata sigibo.'

⁹ "Ma sanapudiyedi sigwaeya, 'Nuwana geya 'ima we'aha sawasawahina ma tupwana 'a'ebwaegomi, 'oinega 'omi watauya tohegimwaneyao 'oidiya ma 'imi mayale 'adi we'aha wagimwanedi.'

¹⁰ "Coinega sitauya sabi gimwane, ma tohai 'ilatuma, ta taudi si'atububu pwaiya ba'idanao siluhuwa hai 'e'ahaina weyahina, ma 'ahwa 'eda sigududiya. ¹¹ Mulyetega 'iyadiyao gimwaneyega sihilama ma sigwaeya, 'Bada, 'eda 'uso'e ma 'aluhuwa.' ¹² Ma 'idi gwae 'ihemaiseya, 'igwae, 'Comi hali boda, geya yasanapugomi.'

¹³ "Coinega sawasawahimi wa'itayah, weyahina sabweloina, nuwana tutaina yalohihilama, geya wasanapu.

Bada 'ina 'ebwaya 'ina topaihowa 'oidiya
(Luke 19:11-27)

¹⁴ "Yehoba 'ina loina wete gide 'eguma 'aigeda bada nata 'itauya hali tupwa, ma 'ina topaihowao 'ibwauwedima, ma 'ihewaediya ma 'abehega 'ina tobwatobwa si'itayah.

¹⁵ “Ma 'aigeda 'ina mane 'ina topaihowa 'i'ebwaeya 'ana baibaiwa paibi handeledi kina, ma loheya heluwena tu handeledi kina, ma loheya hetoina handeledi kina, weyahina 'ina 'ebwaya 'oidiya taudi 'aigeda 'aigeda 'idi waiwai gide. Ma muliyetega badaina 'i'ebesinediya ta 'itauya.

¹⁶ “Coinega loheyaina tauna ma'ina paibi handeledi kina 'ina bida 'ina maneina 'i'ewediya, ta 'oidiyega 'ihepaihoweya, ta 'adi loheposeyana paibi handeledi wete 'ilobedinya. ¹⁷ Loheya heluwena wete gide 'ina tu handeledi kinaedi 'ihepaihowediya ta 'oidiyega 'ina bida 'ina mane 'ana loheposeyana tu handeledi wete 'ilobeya. ¹⁸ Ma loheya hetoina, tauna ma'ina handeledi kina, 'i'eweya ta bale'u 'i'eliya, ta 'ina bida 'ina maneina 'idahweya 'alona.

¹⁹ “Ta tuta dudulena mulina 'idi bida 'ihilama, ta 'ihesilalediya 'idi pahowa 'adi maisa weyahidi. ²⁰ Ma loheya 'ina mane paibi handeledi kina 'inaoma, ta 'ana loheposeyana paibi handeledi kina wete 'i'ewedima, ta 'igwaeya, ‘Bada, paibi handeledi kina 'u'ebwaegauwa ma 'ana loheposeyana paibi handeledi kina wete yalobeya, ta bewa.’

²¹ “Ma badaina 'igwaeya, ‘Causala, 'owa topaihowa bwaibwaina ta dumwaluna. Cuhetapewa pwaiya ginaula 'i'iudi 'oidiyega, 'oinega 'a loina ginaula madoudi weyahidi ya'ebwaego, ma wete 'igu yaliyaya bewa 'oina 'umiyamiya.’

²² “Mulyetega loheya heluwena ma'ina tu handeledi kina 'ilatuma, ta 'ana loheposeyana tu handeledi kina wete 'i'ewedima, ma 'igwaeya, ‘Bada, tu handeledi kina 'u'ebwaegauwa ta 'ana loheposeyana tu handeledi kina wete yalobeya, ta bewa.’

²³ “Coinega badaina 'igwaeya, ‘Causala, 'owa topaihowa bwaibwaina ta dumwaluna, 'uhetapewa pwaiya ginaula 'i'iudi 'oidiyega, 'oinega 'a loina ginaula madoudi weyahidi ya'ebwaego, ma 'owa wete 'igu yaliyaya bewa 'oina 'umiyamiya.’

²⁴ “Eeta loheya hetoina ma'ina handeledi kina 'inaoma, ma 'igwaeya, ‘Bada, yasanapugowa 'abehega 'owa loheya pa'aliu, ma 'ino wasawasa 'u'ewa'ewa hali tomota 'idi pahowa 'oidiyega, ²⁵ 'oinega yamatautegowa, ta 'ino handeledi kinaina bale'u 'alona yadahweya, ta 'ino mane bewa.’

²⁶ “Ma badaina 'iheliyeya, 'igwae, ‘Topaihowa galau ta tologwahata 'owa, 'usananapugauwa 'abehega 'igu wasawasa ya'ewa'ewa hali tomota 'idi pahowa 'oidiyega, ²⁷ 'eguma 'igu mane banika* 'oina 'uda laguya, beno tutaina yahilama ma 'ana lohepoi yaloba! ²⁸ Ta 'ina 'ali'eyao 'oidiya 'igwaeya, ‘Cigu handeledi kina 'oinega wa'ewa, ma loheyaina tauna loheposeyana madouna 'ilobeya 'oina wa'ebwae. ²⁹ Weyahina 'eguma taiya 'ana hegugeguyai 'iloheposeyane, 'ana loheposeyana wete 'iloba, ma 'imadou; ma 'eguma taiya geaya 'iloheposeyane, to'aha 'oina 'imiyamiya 'oinega 'abwa si'ewa yahule.’

³⁰ “Coinega 'ina 'ali'eyao 'ihegwaedi ma topaihowa galanaina siula latuhe 'atamana gugyou tupwaina 'oina, ma nobwa tomota ma'idi muyamuya sidoudou ma sihesala'i'ita ba'idanao.

Yesu bale'u mabwaiyadi 'abwa 'iloinaedi

³¹“Cabwa taugu Loheyaiguina, ma'igu wasawasa 'asi'asilalaina, ma ma'igu aneloseyao 'alatuma, ma 'oinega 'igu wagahata wasawasa 'oina yamiyatoi sabi loina, ³²ma 'ebeloina bale'uwa mabwaiyadi tomotaedi mataguwa sihe'autedima, ma yawatahidi gide sipi* 'adi to'itayahina 'iwatahidi goti* 'oidiyega, ³³ma sipi yalagu wasiyedi 'igu 'ebeulega ma goti 'igu 'adigeyegeyega. ³⁴Ma 'oinega tololina taugu taudi 'igu 'ebeula 'oina yahegwaedi ma yagwae, ‘Comi Tamagu 'ina helauwega wayaliyaya, wanaoma ma 'imi 'ebeloinaina wa'ewa, beno bale'u 'ana hemasalahahohau 'oinega 'i'atububuya weyahimi. ³⁵Weyahina 'omi mwalo yagomaleya ma wahe'aigauwa, ma wete tani'ogu 'iyahala ma we'aha wa'ebwaegauwa, yahesugalagala 'imi 'asa ma wabwauwegauwa 'imi hada, ³⁶ma wete geya 'agu 'ale'omo ma wahe'otegauwa, wete yalohala ma wabo'enegauwa, ma wete deli 'oina yamiyamiya ma wabo'enegauwa.’

³⁷“Coinega todumwaluwedi 'oiguwa sigwae, ‘Bada, to tuta hede 'a'litegowa ma 'a gomale ma 'ahe'aigowa, nuwana tani'ou 'iyahala ma we'aha 'a'ebwaegowa, ³⁸nuwana 'uhesugalagala 'ima 'asa ta 'abwauwegowa 'ima hada, nuwana geya 'a 'ale'omo ma 'ahe'otegowa, ³⁹nuwana ma'a lohala, nuwana deliya 'umiyamiya ma 'abo'enegowa?’

⁴⁰“Coinega yagwae 'oidiya, ma yagwae, ‘Moisa, 'eguma taiya 'owa 'iyagwao 'i'iudi 'aigeda 'oidiyega 'u'abihete, beno taugu wete 'u'abihetegau.’

⁴¹“Ma taudi 'igu 'adigeyageya simiyamiya yahegwaedi, ‘Comi togala wa'ebesinegau, ma watauya 'aiwe ninima hatayana 'oina, tauna Yehoba 'i'atububuya Tomudulele* ma 'ina bodoa weyahidi. ⁴²Weyahina mwalo ma'agu gomale ma geya wahe'aigau, wete tani'ogu 'iyahala ma geya 'aigeda wete we'aha wa'ebwaegau, ⁴³ma yahesugalagala 'imi 'asa ma geya wabwauwegau 'imi hada, ma geya 'agu 'ale'omo ma geya wahe'otegau, wete yalohala ma wete deliya yamiyamiya ma geya wahabo'enegau.”

⁴⁴“Muliyetega taudi gwae bewa sihemaise, ma sigwae, ‘Bada, to tuta 'a'litegowa ma'a gomale, nuwana tani'ou 'iyahala, nuwana 'uhesugalagala, nuwana geya 'a 'ale'omo, nuwana 'ulohala, nuwana deliya 'umiyamiya, ma geya 'alemego?’

⁴⁵“Ma yahegwaedi, ‘Moisa, tutaedi 'oidiya 'eguma tomota 'i'iudi bewa 'aigeda geya wa'abihete, beno 'oina geya walemegau.’ ⁴⁶Coinega taudi sitauya muya hataya 'oina, ma todumwalu hesi yawasi hataya siloba.”

**Babada nuwanuwadi ma Yesu silohe'amasi
(Maki 14:1-2; Luke 22:1-2; Yoni 11:45-53)**

26 ¹Yesu 'ina he'itaedi bewa 'ilosalohiya, ma 'ana tomuliyao 'ihewaediya, ²'igwaeya, “Wasanapuya sabwelo 'eluwa ma

Hataona Guyaina tapaihowa, ma 'oinega taugu Loheyaiguina 'agu toteba 'i'ebwaegau 'agu 'alehao 'oidiya, ma kelose 'oina silohe'amasigau."

³Coinega topwaoli madoudi ma meIsileli 'idi babadao si'eto'autama Kaiyapa 'ina hada madouna 'oina, tauna topwaoliyedi 'idi bada madouna.

⁴Ta babadaowedi taudimo siloina ma 'abehEGA 'abowEGA Yesu si'abiyahi ma silohe'amasi, ⁵ta sigwaeya, "Sahena guyai 'alona Yesu ta'abi'abiyahi, 'amuge ta tomota sigamwasowala ma silo'aleha 'oida."

Wahine Yesu 'iheholioya 'asa Bedani 'oina

(Maki 14:3-9; Yoni 12:1-8)

⁶Tutaina Yesu Bedani 'oina 'imiyamiya, Saimoni 'ina hada. Tauna mwalo tolepelu 'aigeda. ⁷Coinega 'aigeda wahine ma'ina holowa 'ilatuma, ma holowaina 'ana maisa madouna, ma botolo bwebwe'ana hedade 'oina sisiweya. Yesu 'abwa hadai 'i'ai'ai, ma wahineina 'ilatuma ta holowaina Yesu debana 'isiweya.

⁸Ma Yesu 'ana tomuliyo si'iteya, ta wahineina silomugiyeya, sigwaeya, "To'aha weyahina holowa 'imudaliya? ⁹Cilobwaineya ma holowaina 'igimwaneye, ma maisa madouna 'i'ewa, ma 'iheguyai tohewewelohe 'oidiya."

¹⁰Ma Yesu 'idi gwaeina 'isanapuya ta 'ihewaediya, 'igwae, "Sahena walolomugiye wahine bewa, 'ina paihowa 'oiguwa bwebwe'ana hedade.

¹¹Toheweweloheyedi wagwaegwaenedi tuta mabwaiyana simiyamiya deimiya, ma hesi taugu geya tuta dudulena ba'idamiu tamiyamiya.

¹²Wahine bewa 'iheholowa pwaigauwa wahigu 'ana lagu galihia weyahina. ¹³Yagwae moisa 'oimiya, 'abwa wasagu tomota si'oteteli bale'u mabwaiyana 'oina, ma wahineina 'ina paihowa 'oiguwa wasana wete si'oteteli."

Yudasa 'itagwala ma Yesu 'itebaei

(Maki 14:10-11; Luke 22:3-6)

¹⁴Ma Yesu 'ana tomuliyo 'aigeda sanina Yudasa Isakaliyota 'itauya topwaoli madoudi 'oidiya, ¹⁵ma 'ihewaediya 'igwae, "Cehisa maisa nata wa'ebwaegau, 'eguma Yesu 'oimiya yatebaeyawa?" Ta mane siliba 'ana baibaiwa teti si'ebwaeya. ¹⁶Coinega Yudasa tuta bwebwe'ana 'iyamweya ma 'abehEGA Yesu 'oidiya 'itebaei ma si'abiyahi.

Hataona 'aiina sipaihoweya

(Maki 14:12-21; Luke 22:7-14, 21-23; Yoni 13:21-30)

¹⁷Hataona* 'aiina beledi daisina, geya 'ana 'abihesesehamo* si'ai'ai. Ta Hataona 'aiina 'ana sabwelo nugeta 'oina Yesu 'ana tomuliyo tupwadi 'oina sinaoma ma sigwaeya, "Bada, ta'eha 'oina nuwanuwau ma Hataona 'e'ahaiina weyahiu 'a'atububu?" ¹⁸Coinega Yesu 'igwaeya, "Watauya

Yelusalema ma 'igu 'ahwanoi 'aigeda loheya 'oina wahepwaila, wagwae, 'Cima tohe'ita 'ina gwae bewa gide, 'abehega "Cigu tuta 'ilatu pwaiya ma nuwanuwagu ma 'ino hadai Hataona 'aiina ma'agu tomuliyao 'a'ai."'"
 19 Ta tomuliyaeda Yesu 'ina gwaeina simuliyeya, ta loheyaina 'ina hada Hataona 'aiina si'atububuya.

20 Coinega lahilahiya Yesu ma'ana tomuliyao site tuwelowedi siluhuwa ta 'e'ahaiina si'aiya. 21 Ma 'idi 'aiina 'oina Yesu 'igwaeya, "Ciyagwao, yagwae moisa 'abehega 'aigeda 'oimiyega nata 'itebaegau." 22 Ma Yesu 'ina gwae bewa weyahina sinuwagala moisa, ta 'aigeda 'aigeda Yesu 'oina 'ihesilala 'igwaeya, "Bada taiya tauna? Nuwana taugu?"

23 Ma Yesu 'ihewaediya, "Loheyaina tauna ba'idagu gaeba 'aigeda 'oinega 'a'ai'ai, tauna nata 'itebaegau. 24 Taugu Loheyaiguina 'abwa yatautauya 'edaina mwalo Buki He'asisi 'oina sihepwaila nugeteya, ma hesi 'agu totebaina 'atemuyamuyaina, ma bwebwe'ana 'eguma mwalo sahena sinana 'ihehenatune."

25 Coinega 'ana toteba Yudasa 'ihewaediya, "Bada to loheya tauna? Nuwana taugu?" Ta Yesu 'igwaeya, "Cugwae pwaiya bo'i."

Bada 'ina 'ai

(Maki 14:22-26; Luke 22:15-20; 1 Kolinita 11:23-25)

26 Si'ai'ai ma Yesu 'e'ahai 'i'eweya ta weyahina 'igwae helauwa, ma 'i'abihisiya ta 'ana tomuliyao 'i'ebwaediya, 'igwaeya, "Bewa wahigu wa'ewa ma wa'ai."

27 Ma waini* mabiyona wete 'i'eweya, ma weyahina 'iloyauwedowa Yehoba 'oina, ma 'i'ebwaediya, ma 'igwaeya, "Mabwaiyami wanuma. 28 Bewa bweyahigu, loina hauhauna weyahina, 'idaudau tomota mabwaiyami 'imi puiyao 'adi 'ebe nuwasam weyahina. 29 Ma yahegwaeomi tuta bewa ma mulina waini bewa geya'abwa 'oinega yanumanuma hila ta 'ana siga 'omi ba'idagwao waini hauhauna tanuma Tamagu 'ina tupwa."

30 Coinega wali 'aigeda siwaliyeya ta silatuwa, ma sihaneya 'oya Olibe 'oina.

Yesu 'ihewaewa latuwa 'abehega Pita 'imwehihiye

(Maki 14:27-31; Luke 22:31-34; Yoni 13:36-38)

31 Ma Yesu 'ihewaediya, 'igwae, "Nata nihuwanan mabwaiyami wadena sinegau, gide Buki He'asisi 'ina hepwaile 'igwaeya,

'To'itayahina sipi yalohe'amasi ma sipi silelewana.'

32 Ma taugu 'igu toholo hila mulina Galili 'oina yatautauya, ta 'omi muliguwega wanaowa."

33 Coinega Pita 'i'apulagata ma 'igwaeya, "Nata mabwaiyadi sidena sinego ma taugumo ba'idau."

³⁴ Ma Yesu Pita 'ihegwaeya, "Yagwae moisa, nihuwananata, muliyetega 'abwa 'am'am 'idou, ma 'owa matoi 'uuahalegau."

³⁵ Ma Pita 'igwaeya, "Bada, sahena hede yauhauhalego! Ceguma silohe'amasigo taugu ba'idau wete silohe'amasigita." Tomuliyao mabwaiyadi wete gide sihehegwaegwae.

Gedesemani 'oina Yesu 'i'ahwanoi
(*Maki 14:32-42; Luke 22:39-46*)

³⁶ Eeta Yesu 'ana tomuliyao ba'idanao sihapwesa tupwa sanina Gedesemani, ma 'ihewaediya, 'igwae, "Cebwa wamiyatoi ma yanao nobwa tupwaina ya'ahwanoi Tamadai 'oina," ³⁷ma hesi sitetoiyedi ba'idanao 'itoediya, taudi Pita ma Sebedi natunao, ma 'inuwagal madouna, nuwana 'isiwapa, ³⁸'ihewaediya 'igwae, "Yanuwagal madouna, gide 'abwa ya'amasa, 'ebwa wamiyamiya, wa'o'oyatola ma ba'idagwao ta'ahwa'ahwanoi." ³⁹Ma 'ihanaowa tupwana ta 'ibe'usuluwa, 'i'ahwanoi, 'igwaeya, "Tamagu yo, 'eguma sawasawahina muyamuya biyoina bewa 'oiguwega 'u'ewa ma geya'abwa yanumanuma, ma hesi geya'abwa 'igu nuwatuhuwega, 'owa tuwa 'ino nuwatuhu gide 'upaihowe."

⁴⁰ Cigumwala, ma 'ihilama 'ana tomuliyao 'ilobediya si'enosinediya, ma Pita 'ilohanohanoya, 'ihewaeya, 'igwae, "Geya sowana sauga 'i'iuna tuwa wa'o'oyatola ma wa'abihetegau. ⁴¹Hede wa'o'oyatola wa'ahwa'ahwanoi 'abehega sahena waluhuluhu 'ebe tohona 'oina. Yaluyaluwami nuwanuwana ma hesi wahimi siwe'a."

⁴² Cigumwala, 'ihanaowa wete, 'i'ahwanoi, 'igwae, "Tamagu yo, 'eguma geya sowana muyamuya biyoina 'u'ewa, ma 'eguma 'ino nuwatuhu gidemusa, tuwa yanuma."

⁴³ Eeta 'ihilama wete 'ana tomuliyao wedi 'ilobediya wete si'enosinediya, weyahina mata'eno'eno 'i'ewa pwaidiya. ⁴⁴Coinega 'i'ebesinediya 'ebwa, 'inaohila ma 'i'ahwanoi matoina, gide nige 'i'ahwanoi 'esa.

⁴⁵ Cigumwala, 'ihilama tomuliyao wedi 'ihewaediya, "Bwebwe'ana wa'eno'eno, wa'aiyawasi. Cigu sauga 'ilatu pwaima, ma 'agu totebaina nata taugu Loheyaiguina 'itebaegau togalagalaedi 'oidiya. ⁴⁶Watoholo, tatauya, wa'ita 'agu totebaina 'ilatu pwaima."

Yesu si'abiyahiya
(*Maki 14:43-50; Luke 22:47-53; Yoni 18:3-12*)

⁴⁷ Cabwa Yesuina 'ihewaegwae, ma Yudasaina ma 'ina boda baibaiwadi sihapwesama ma'idi 'ebe 'alehao ma ma'idi wepasi. Weyahina topwaoli madoudi ma tomota 'idi babadao sihewasaedima Yudasina ba'idanao, ma Yudasaina Yesu 'ana tomuliya, sitetuvelo 'aigeda 'oidiyega,

⁴⁸ ma Yudasaina nige 'ebehe'ita 'ihesumanediya, 'igwae, "Wa'ita 'eguma taiya ya'atusapwali, beno loheyaina wa'abiyahi," ⁴⁹ ma 'idumwaluwa Yesu 'ilatusapwaliya, ta 'igwaeya, "Yauwedo Bada."

⁵⁰ Ma Yesu 'igwaeya, "Ciyagu, togidega 'ino naoma?"

Cigumwala, ma sitauyama Yesu si'abiyahiya.

⁵¹ Si'abi'abiyahi ma 'iyana 'aigeda 'ina 'elepa 'aleha 'ilisiloloya ma tolo'aleha 'aigeda 'ihunuya ma tenana 'i'upwa yahuleya. Loheyaina topwaoli madouna 'ina topaihowa 'aigeda.

⁵² Ma Yesu 'ihegwaeya, "Tuwa, 'ino 'ebe 'aleha 'ulagu hila 'ina 'ebemiya, 'eguma talolo'aleha, 'abwa 'elepa 'aleha 'oinega ta'amasa. ⁵³ Ma hesi wada sanapu 'abehega sawasawahina yada 'ahwanoi Tamaguina sauga bewa ma 'ida 'ebwaegau 'ina aneloseyao 'idi bodaqtausani ma tausaniyao sabi 'abihetegau. ⁵⁴ Ma hesi ginaula bewa mabwaiyana silatulatu 'abehega to'aha mwalo Buki He'asisi 'oina silelediya weyahigu silatuwa."

⁵⁵ Nage 'oina Yesu bodaedi 'ihesilalediya, 'igwae, "Taugu 'abehega toyagaha 'awa, ta ma'imi 'ebe 'aleha ta ma'imi wepasi walatuma wa'abiyahigau. Ma togidega ma mwalo Hada He'asisi 'oina yamiyamiya, tomota 'oidiya yahehe'ita ta geya wada 'abiyahigauwa? ⁵⁶ Ma hesi bewa gide wapaihowa 'esa ma 'abehega togidega palopitaowedi mwalo weyahigu silelediya ma sauga bewa silatuma."

Eema 'ana tomuliyao mabwaiyadi si'ebesineya ma sidena.

Yesu sitoeya toloinao 'oidiya

(Maki 14:53-65; Luke 22:54-55, 63-71; Yoni 18:13-14, 19-28)

⁵⁷ Tolo'alehaowedi Yesu si'abiyahiya ma sitoeya topwaoli madouna Kaiyapa matana, nage 'oina loina 'ana tohe'itao ma babadao si'eto'autama. ⁵⁸ Ma hesi Pita 'ana muliya tupwana bwaga, ma siluhuwa Topwaoli Madouna 'ina 'asa, ma Pitaina wete 'iluhuwa 'imiyatoiya Topwaoli Madouna 'ina topaihowao ba'idanao. Cina nuwatuhu 'abehega Yesu 'ana loina 'ihesagohe ma 'i'ita.

⁵⁹ Eeta topwaoli madoudi ma toloinao baibaiwadi nuwanuwadi Yesu 'ina pui siloba ma 'abehega 'ina 'amasa siloine, 'oinega si'ebe'ebesa tohe'ewao 'abo'abodi, ⁶⁰ ma baibaiwadi sihehe'ewa Yesu 'ina puiyao weyahidi, ma geya 'eta 'ina pui siloba. Eema 'ebelosaloha 'oina siteluwaedi sinaoma, ⁶¹ sigwaeya, "Yesuina 'ina gwae 'ahesagoheya 'abehega sowasowana Yehoba 'ina Hada He'asisi 'iligehi yahule ma sabwelo 'etoi 'oidiya 'i'abihila."

⁶² Coinega topwaoli madouna 'itoholowa, Yesu 'ihesilala 'igwaeya, "To'aha 'ino he'isa 'idi he'ewa bewa weyahiu?"

⁶³ Ma Yesu tuwa 'ihehenonomo.

Ma topwaoli madouna 'ihesilala, 'igwaeya, "Yehoba miyamiya hatayana matana 'uhe'isa moisa, togidega 'owa Keliso, Yehoba Natuna, bo geya."

⁶⁴ Ma Yesu 'igwaeya, "Cino gwaeina gidemusa. Ma wete yahegwaegomi beno 'abwa taugu Loheyaiguina wa'itegau Tohewaiwaina 'ina 'ebeulega yamiyatoi sabi loina, ma wete 'igu hilama wa'ita galewa yaloha debadiya."

⁶⁵ Bewa 'oina topwaoli madounaina 'ihegamwagamwaguwa ma tauna 'ana 'ale'o 'i'igaliya, 'igwaeya, "Yesuina bo'i Yehoba 'isinaliya. Geya sowana tohe'ewa wete sihehegwaegwae, weyahina Yesuina 'ina gwae gala hedadena tahesagoha pwaiya. ⁶⁶ Togidega 'imi nuwatuhu?"

Ma mabwaiyadi sigwaeya, "Sowasowana ma 'i'amasa."

⁶⁷ Coinega tupwadi manina si'esoheya, ma tupwadi sisapisapiya ta sihehesilala, ⁶⁸ sigwaegwae, "Cabehega 'owa Kelisoina, ma sowasowana 'uhesumane gide palopita ma 'uhegwaemai taiya 'isapigowa."

Pita Yesu 'imwehihiya

(Maki 14:66-72; Luke 22:56-62; Yoni 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Ma hesi Pitaina 'atamana 'imiyatoiya ta 'i'e'ebubuna, ma gumalaulau topaihowa 'itauya 'oina 'ihegwaeya, "Cowa Yesu gwama Galiliina mwalo ba'idau wamiyamiya, 'awa?"

⁷⁰ Ma Pitaina tomotaedi matadiya 'imwehihiya, 'igwae, "Cino gwaeina huhuna geya yada sanapuya."

⁷¹ Coinega Pitaina 'ihapwesa tupwana, ma 'aigeda wete gumalaulau 'i'iteya, ma 'iyanao nobwa 'ihegwaediya, 'igwae, "Bewa loheyaina mwalo Yesu gwama Nasalataina ba'idana simiyamiya."

⁷² Ma weteyage Pitaina 'i'eta'ota'oluluwa 'imwehihiya, 'igwae, "Loheyaina geya yada sanapuya."

⁷³ Sauga 'i'iuna ma tupwadi to'ebubunaedi Pita deina sinaoma ma sigwae, "Moisa tuwa, 'owa Yesu 'ana tomuliya 'aigeda. Cino gwaeina meGalili 'idi gwae gidemusa."

⁷⁴ Ma hesi Pitaina ma'ina gwae galana 'ibwauhaneya, 'i'eta'ota'oluluwa, 'igwae, "Loheyaina geya yasanapu." Ma sauga bewa 'oina 'am'am loheyana 'idouwa, ⁷⁵ ma Pitaina 'inuwatuhuya Yesu 'ina gwaeina 'abehega "Mulyetega ma 'am'am 'idou ma 'owa matoi 'umwehihiyegau."

Cinuwatuhuya, ma'ina nuwagala 'ihapwesa, ta 'idouwa madouna.

Yesu 'ina yatala Pailato matana

(Maki 15:1; Luke 23:1-2; Yoni 18:28-32)

27 ¹ Gona 'i'adaleya, topwaoli madoudi ma babada mabwaiyadi siloina Yesu weyahina, nuwanuwadi 'abehega silohe'amasi.

² Coinega Yesu nimana sipaidiya ma sitauyeya toloina madouna Pailato 'oina, ma 'abehega Pailatoina 'ida loina.

Yudasa 'ina 'amasa

³Ma Yudasaina 'isanapuya 'abehega Yesu 'i'iuna ma silohe'amasi, 'inega 'inuwabuiya, ta 'ina mane siliba teti 'ihilediya topwaoliyao ma babadao 'oidiya, ⁴ta 'igwae, "Yalopuiya, weyahina loheya bwebwe'ana 'oimiya yatebaeya." Ma sigwaeya, "Beno geya 'aigeda to'aha 'oima, ma 'owa tuwa weyahiu 'unuwanuwatuhu."

⁵Coinega mane tetiyedi 'iula suluhedi Hada He'asisi 'alona, ma 'ihapwesa ma 'itauya, ma balaeyega 'ani'ona 'ididi heyapasiya, ta 'i'amasa.

⁶Ma topwaoliyedi maneyedi sihegogonediya, ta sigwae, "Geya sawasawahina ma Yehoba 'ana helau 'oina talagulagu, weyahina mane bewa loheya 'ana lohe'amasa maisana." ⁷Coinega siboidimo siloina ma maneina 'inega 'aigeda to'abi walata 'ina bale'u 'aigeda sihemaiseya, ma 'abehega bale'uina taumanao 'adi galih. ⁸Coinega bale'uina sibwauweya, "Bweyaha bale'uina", ma saninaina 'abwa 'imiyamiya. ⁹Nage 'oina to'aha palopita Yelemaiya 'igwae nugeteya 'ihapwesa, weyahina mwalo Buki He'asisi 'oina sileleya 'abehega,

"MeIsileli tauna 'ana maisa sibwauweya, beno dimwa siliba 'adi baibaiwa teti, ta maneyedi si'ewedima. ¹⁰Ma 'inega to'abi walataina 'ina bale'u sihemaiseya, gidemusa 'ida Bada 'ihemataluwegauwa."

Pailato Yesu 'ihesilaleyia

(Maki 15:2-5; Luke 23:3-5; Yoni 18:33-38)

¹¹Coinega Yesu Pailato matana sihetoholoya, tauna tololina madouna, ma Pailatoina Yesu 'ihesilaleyia, 'igwae, "Cuhepwaila, 'owa meYudiya 'idi kini, 'awa?" Ma Yesu 'igwaeya, "Beno 'ugwae pwaiya." ¹²Coinega topwaoli madoudi ma babadao Yesu sihe'eweya Pailato matana, ma Yesu geya 'aigeda to'aha 'ihehemaise. ¹³Ma Pailato 'igwaeya, "Togidega, hepwaila bewa 'a he'ewa weyahidi 'uhesagoheya?" ¹⁴Ma Yesu geya wete 'ihemaise, ma tuwa 'ihehenono, 'inega Pailatoina nuwana 'ihewanopwanowa madouna.

Pailato 'iloina ma Yesu silohe'amasi

(Maki 15:6-15; Luke 23:13-35; Yoni 18:39–19:16)

¹⁵Bolime 'aigeda 'aigeda 'oidiya, Hataona Guyaina 'oina tololinaina 'ina mumuga beno deliyega 'aigeda loheya 'ilihasi ma 'ilatu, 'eguma taiya boda sihesinuweya. ¹⁶Ma tuta nage 'oina 'aigeda loheya deliya 'imiyamiya, sanina Balaba, tomota mabwaiyadi sisanapuya 'abehega tauna togala madouna. ¹⁷Coinega tomota mabwaiyadi si'eto'autama Pailato 'oina, ma Pailato 'ihesilalediya, 'ihegwaediya, "To loheya nuwanuwami ma weyahimi yalihasi?

Balaba? bo Yesu tauna sibwauweya To'abihetena?" 18 Weyahina Pailato 'isanapuya 'abehega he'ipi'ipiyega Yesu sitebaeya sabi lohe'amasina.

19 Ma wete tutaina 'abwa Pailato yatala 'ipaipaihowa, ma mwanena wasa 'ihetuneyama ma 'igwaeya, "Sahena wete to'aha 'uloinae loheya beno bwebwe'ana. Weyahina nige yanihiyeya, ta 'ebe matauta madouna 'oiguwa."

20 Ma hesi topwaoli madoudi ta babadao tomota sibo'a heyahayabadi ma 'abehega si'ahwanoi Pailato 'oina ma Balaba 'ilihasi 'oidiya ta Yesu silohe'amasi. 21 Coinega toloinaina 'ihesilalediya, 'igwaeya, "Siteluwa 'oidiyega taiya nuwanuwami ma weyahimi yalihasi." Coinega sigwaeya, "Balaba."

22 Ma Pailato 'igwaeya, "Ma togidega yaloina 'ese Yesu tauna sibwauweya To'abihetena?" Coinega mabwaiyadi sigwaeya, "Kelose 'oina tada tutuhepa'ine!"

23 Ma Pailato 'ihegwaediya, "To'aha hede 'ina pui, ma 'oinega 'abehega 'amasa 'iloba?" Ma sibwau 'aso'asona, sigwaeya, "Kelose 'oina tada tutuhepa'ine!"

24 Coinega Pailato 'isanapuya 'abehega geya 'ina waiwaimo, ma boda sihe'ohe'ohe 'ana 'oleya 'abehega nata siheganina ma sihe'upwa. Coinega we'ahega nimana 'ibuyoya bodaedi matadiya, ma 'igwae, "Sahena wete to'aha yaloiloina loheya bewa bwebwe'ana 'ina 'amasa weyahina, ma wabimo wada loina."

25 Ma boda mabwaiyadi sigwaeya, "Bwebwe'ana! Tauma 'ada loina, ma 'ana maisa 'ada loba, tauma, ma mehau sihanehanema 'oidiya wete."

26 Coinega Pailato 'idi gwae 'ihesagoheya, ta Balaba 'ilihasiya, ma wete 'ina tolo'alehao 'iloinaediya ma Yesu balaeyega sisapi, ma muliyetega 'abwa situtuhepa'i kelose 'oina.

Tolo'alehao Yesu silo'aleheya

(*Maki 15:16-28; Yoni 19:2-3*)

27 Coinega toloinaina 'ina tolo'alehao Yesu sisapiya, ma siluhuweya 'idi hada madouna 'alona, ta 'idi boda mabwaiyadi sibwau he'autedima Yesu 'oina,

28 ma 'ana 'ale'owao sihalolodiya, ta 'ale'o wasawasa 'oinega sihe'oteya sabi lotuyae, 29 ma 'ana talatala talitali 'oidiyega sipaihoweya, ma debana silaguya, ma guna 'ina 'ebeula silaguya, ma wete matana si'etuluha ma silolotuyane, sigwaeya, "Yauwedо 'owa meYudiya 'idi kini, 'awa?" 30 Ma wete si'esoheya, ta 'ina guna si'eweya, ma 'oinega debana sisapiya.

31 Ta 'idi lotuyana 'igumwala, ma 'ale'o wasawasa 'oinega sihaloloya, ta tauna 'ana 'ale'owega sihe'wama hileya, ma sitoeya sabi hekeloseye.

Yesu situtu hepа'ineya kelose 'oina

(*Maki 15:21-32; Luke 23:26-43; Yoni 19:17-27*)

32 Yesu sihapweseya ma sitauyeya, ma 'edai Sailini loheyaina 'aigeda, sanina Saimoni, sihalobeya, ma siloineya ma Yesu 'ana kelose 'il'ahali.

³³ Ma Saimoniina 'i'ahala ta 'ana siga silatuwa Goligota tupwaina.
(Goligota, 'ana sanapu beno mwagu 'asaina.)

³⁴ Ta waini ma pase'uma sihebweliyeya ta si'ebwaeya, ma 'abehega sahena muya madouna 'ilotolotoho, ma hesi Yesu 'ilotohoyamowa ta 'ilogwahateya.

³⁵ Coinega, kelose bale'uwa silaguya ma Yesu 'oina situtu hepa'iya ma sihetohohoya, ma muliyetega topaihowaedi Yesu 'ana 'ale'o si'ewediya ma siguyaiyeya sibomo 'oidiya, ma 'idi heguyai 'e'opi'opi sipaihoweya gide kati, ma 'eguma taiya 'inugeta 'ana 'ale'o 'ida 'ewa. ³⁶ Muliyetega simiyatoiya ma sihehe'asine. ³⁷ Ma wete 'ana kelose tabwanina sileleya, "Yesu tauna meYudiya 'adi tololina." Beno 'ina 'amasaina lamuna.

³⁸ Wete toyagaha 'eluwa si'abi hekelosediya, 'aigeda Yesu 'ina 'ebeulega ma 'aigeda 'ina 'adigeyegeyega.

³⁹ Ma tomota tupwadi 'edai Yesu 'ana kelose 'oina silotuyana ma sihehenama, ⁴⁰ sigwae "Ca mudala! Cugwaeya 'abehega sawasawahiu ma Hada He'asisi 'uligehi ma sabwelo 'eto 'oina 'u'abihila. Hana 'uda 'etopelego 'uboi ma keloseyega 'usuluma, 'eguma 'owa Yehoba Natuna."

⁴¹ Wete gidemusa topwaoli madoudi ta loina 'ana tohe'itao ta babada Yesu silotuyaneya, ma sigwae, ⁴² "Hali tomota 'ilemediya, ma tauna 'ida 'etopele. Tauna 'abehega tupwa Isileli 'ana tololina. Hana keloseyega 'isuluma ma 'oinega tahemisae. ⁴³ Tauna 'abehega Yehoba 'ana tohemisa ma 'igwaeya, 'Taugu Yehoba Natuna.' Ceguma Yehoba nuwanuwana tauna, 'ida 'etolihasi, 'awa?"

⁴⁴ Ma toyagahaedi Yesu ba'idanao si'abi hekelosediya, taudi 'adi keloseyega sibwa'abala ma taudi Yesu siheliyeya.

Yesu 'ina 'amasa

(Maki 15:33-41; Luke 23:44-49; Yoni 19:28-30)

⁴⁵ Casudiladila ma lahilahi gogo mabwaiyana 'iguguyouwa. ⁴⁶ Ma lahilahiya Yesu 'enana madounega 'ibwauwa ma 'igwaeya, "Eli, eli, lamasabakitani!" Cana bui beno gide, "Cigu Yehoba, 'igu Yehoba, to'aha weyahina 'u'ebesinegauwa?"

⁴⁷ Ma tupwana tomota deina sitotoholo 'ina bwau sihesagoheya, ma sigwaeya, "Wahesagohe! Loheya bewa Ilaitiya 'ibwaubwauwe." ⁴⁸ Coinega 'aigeda 'oidiyega 'ipiliya ma balou 'i'eweaya, ma waini memaina 'oina 'ihepwaseya, 'oinega 'aigeda 'ai'aiwe matana 'ibadiyeya, ma 'ihe'etohaneheya Yesu 'ahwana, ma 'imala'u'uya.

⁴⁹ Ma loheyaina 'iyanao sigwaeya, "Tuwa tayamwayamwa, nuwana nata Ilaitiya 'ilatuma ma 'i'etolihasi."

⁵⁰ Ma Yesu 'enana madounega 'ibwau hila, ma yawasina 'igumwala.

⁵¹ Ma 'ale'oina* Hada He'asisi 'ana libu 'ilotaliliya tabwanega ma 'isuluwa duduna, ma mwani'ini'i 'ipiliya, ma da'ule madoudi si'emutumutudiya.

⁵² Ma wete galiha si'eso'ediya ma tohemisao tupwana baibaiwadi mwalo si'amasa wahidi sitoholo hila, ⁵³ ma Yesu 'ina toholo mulina taudi wete galihega sihapwesama, ma Yelusalema 'oina siluhuwa, ma tomota tupwana baibaiwadi 'oidiya sihapwesa.

⁵⁴ Ma tolo'alehaowedi ma'idi tohanugeta saugenina Yesu kelose 'oina si'lita'itayahiya, mwani'inil'i ma ginaula mabwaiyana si'itediya, ta simatauta madouna, sigwaeya, "Moisa, loheya bewa Yehoba Natuna."

Yesu 'ana lagu taona

(*Maki 15:42-47; Luke 23:50-56; Yoni 19:35-42*)

⁵⁵ Wahiwahine wete tupwana bwagebwagega si'e'ebubuna, taudi mwalo Galiliyega Yesu sihemuli tabubuweyama, ma 'ana sipaipaihowa.

⁵⁶ Caigeda sanina Meli Magidala, ma 'ina waliyesa tauna Yemesa ma Yosepa sinadiu, ma wete Sebedi natunao sinadiu.

⁵⁷ Lahilahiya 'aigeda Alimatiya loheyaina 'inaoma Pailato 'oina, tauna towasawasa ma wete Yesu 'ana tomuliya 'aigeda, sanina Yosepa. ⁵⁸ Ma Pailato 'oina wahina 'i'ahwanoiyeya, ma Pailato 'itagwala.

⁵⁹ Citagwala, ma Yosepa ma'ina hewahewaliyao Yesu wahina si'eweaya, ma 'ale'o wa'ewa'e'ena ma 'ehauna 'oinega siwaduhiya.

⁶⁰ Ma Yosepaina 'ana galiha hauhauna 'oina silaguya, ma galihina sipidiya gide duluhu 'alona. Ma da'ule madouna ma pwa'upwa'uwana 'oinega galihina 'ahwana silagu bodeya, ma muliyetega Yosepa 'itauya.

⁶¹ Ma Meli Magidala ma'ina waliyesa galihina deina simiyatoiya, ma sihehe'asine.

Galiha si'itayahiya

⁶² Ma Yesu si'abi hekeloseyeya meYudiya 'idi sabwelo 'atububu 'oina, 'oinega gona 'i'adaley, beno 'idi Sabati, topwaoli madouna ma Palisiyao bodaidi sitauya Pailato 'oina, ⁶³ ma sigwaeya, "Bada, to'aboina mwalo mayawasina 'imiyamiya 'ina gxae 'anuwatuhuya 'igwae, 'Sabwelo 'eto ma 'amasega yatoholo hila.' ⁶⁴ Coinega 'eguma sawasawahina, 'uloina ma galiha 'ana to'itayahinao si'itayah bwaibwaini ma 'ana siga sabwelo 'eto, tabu ta 'ana tomuliyo sinaoma ma Yesu wahina siyagahi ma sidene, ma tomota si'abowedi 'abehega 'amasega 'itoholo hila, ma 'oinega 'abo mulimulyiana 'abo nugetana 'ida gala sine."

⁶⁵ Ma Pailato 'ihewaediya, 'igwaeya, "Cimi to'ita yahinaowedi tolo'alehao simiyamiya, watauyedi ma galiha simiya loyamwa bwaibwaini."

⁶⁶ Coinega sitauya ma galiha 'ahwana 'ana loboda dimwaina wete sibwadeya, ma nobwa to'itayahinaedi sihalagudiya.

Yesu 'amasega 'itoholo hila
(Maki 16:1-8; Luke 24:1-12; Yoni 20:1-10)

28 ¹Sabati mulina gona 'i'adaleya wiki hauhauna 'ana sabwelo nugengetana 'oina, Meli Magidala ma'ina waliyesa sinaoma galihab sabi bo'ene.

² Ma mwani'ini'i madouna 'ipiliya, beno Bada 'ina anelose 'aigeda galewega 'isuluma, ta dimwa galihab 'ahwanega 'ibuiwasiyey, ma 'oina 'imiyatoiya. ³Aneloseina 'ana 'ita gide namala, ma 'ana 'ale'o wa'ewa'e'ena moisa. ⁴Ma galihab 'ana to'itayahinao anelose si'iteya ma simatauta madouna, 'oinega sitaiya ma sibe'uwa bale'uwa to'amasa gide.

⁵Ma aneloseina wahiwahineyedi 'ihegwaediya 'igwaeya, "Sahena wa'ate'ateyoho. Yasanasanapu 'omi Yesu tauna silohe'amasiya wabesebese. ⁶Tauna geya 'ebwa, weyahina 'amasega 'itoholo pwaiya, gide mwalo 'ihegwaegomiya. Wanaoma ma 'ina 'ebe'eno wa'ita gaugaulinamo, ⁷ma muliyetega watauya mwayamwayau ma 'ana tomuliyo wahegwaedi 'abehega Yesu 'amasega 'itoholo pwaiya, ma nata 'inugeta Galili 'oina, ma 'omi wamuliye, nage 'oina wa'ita. Beno tuwa."

⁸Coinega wahiwahineyedi ma'idi matauta, ma wete ma'idi yaliyaya, galihab 'ebesineya ma sipili mwayamwayauwa, 'abehega Yesu 'ana tomuliyo 'oidiya ginaula bewa sida hepwale. ⁹Ma Yesu 'edai 'ilobediya ma 'iloyauwedowediya, ma sinaoma ma 'ahena sigitohodiya ma si'etuluha 'oina. ¹⁰Coinega Yesu 'ihegwaediya, 'igwaeya, "Sahena wa'ate'ateyoho, ma hesi watauya ma 'iyagwao wahemataluwedi ma sitauya Galili 'oina, nage 'oina 'abwa si'itegau."

To'itayahinao 'idi hepwaila

¹¹Wahiwahineyedi 'abwa 'edai sitautauya, ma galihina 'ana to'itayahinao tupwadi sitauya 'asa Yelusalema 'oina, ma to'aha silatuwa gide sihepwaileya topwaoli madoudi 'oidiya. ¹²Coinega topwaoliyedi ma babada mahetediyao si'eto'autama ma siloina, ta mane to'itayahinaowedi si'ebwaediya ¹³ma 'ane tomota 'oidiya sida hepwaila dadane, ma 'ane sida gwae, "Nihuwanu 'a'eno'eno ma Yesu 'ana tomuliyo sitauyama ta wahina siyagahiya."

¹⁴Eeta sihegwaediya, sigwae, "Ceguma toloina madouna wasa bewa 'ihesagohe, nata 'la'abowea ma 'oinega geya sawasawahina ma 'igamwasowala 'oimiya."

¹⁵Coinega 'idi mane si'eweaya, ma topwaoliyedi ma babadao 'idi nuwatuhuina sihemamatataney, ma 'idi hepwailaina 'ilelewana meYudiya 'oidiya, 'oinega bewa tuwa gide wete sihehegwaegwae.

Yesu 'ana tomuliyo 'idi paihowa 'i'ebwaediya

¹⁶Coinega Yesu 'ana tomuliyo site lebeni sitauya Galili, ma sihaneya 'oyaina Yesu 'ihewaileya 'oina, ¹⁷ma Yesu si'iteya ma 'oina si'etuluha. Ma tupwadi 'oidiyega 'abwa ma'idi henuwanaluwa.

¹⁸Eeta Yesu 'inaoma 'oidiya ma 'ihewaediya, 'igwae, “Tamagu loina waiwaina mabwaiyana galewa ma bale'uwa 'i'ebwae pwaigauwa.

¹⁹Coinega watauya ma 'asa mabwaiyadi 'oidiya waloguguya, ma 'oinega tomota sihemisaegau, ma wete wa'abihe babitaisodi Tamagu saninega ma Natuna Taugu saniguwega ma wete Yaluyaluwa Tabuna saninega.

²⁰Loina mabwaiyana ya'ebwaegomiya ma wahe'itaedi, ma taudi wete sida muliyedi. Ma moisa, taugu ba'idamiu tamiyamiya sauga mabwaiyana 'oidiya, sauga bewa ma 'ana siga bale'u 'ana 'ebelosaloha 'oina.”